

Hur mår svensk elitfotboll?

En analys av den finansiella ställningen
i Allsvenskan 2017

Building a better
working world

Innehåll

01 Förord.....	4
02 Sammanfattning.....	5
03 Fotbollens bidrag till samhället.....	6
04 Analys av Allsvenskan.....	9
05 Analys av klubbarna.....	27
05 Malmö FF.....	28
05 AIK.....	30
05 Djurgårdens IF.....	32
05 BK Häcken.....	34
05 Östersunds FK.....	36
05 IFK Norrköping.....	38
05 IK Sirius FK.....	40
05 IF Elfsborg.....	42
05 Hammarby IF.....	44
05 IFK Göteborg.....	46
05 Örebro SK.....	48
05 Kalmar FF.....	50
05 GIF Sundsvall.....	52
05 Jönköpings Södra IF.....	54
05 Halmstads BK.....	56
06 Slutlig analys.....	58
Upplysningar.....	66

Fotboll är en av Sveriges största publikporter och utgör en tredjedel av all idrott i Sverige. Allsvenskan är den högsta serien i svensk fotboll. Många elitföreningar i Allsvenskan driver delar av sina verksamheter via ett eller fler aktiebolag. Klubbarna måste ofta ta stora finansiella risker samtidigt som de ska uppfylla verksamheternas ideella mål.

EY har analyserat de allsvenska klubbarnas årsredovisningar från de senaste fem åren. Syftet med analysen var att identifiera eventuella samband mellan klubbarnas idrottsliga framgångar och ekonomiska förutsättningar. Under arbetets gång blev det tydligt att de allsvenska klubbarna står inför ett antal utmaningar.

I årets fotbollsrapport har vi valt att fördjupa oss i den nytta som svensk elitfotboll bidrar med till samhället. Fotboll spelar en viktig roll för att skapa ett mer öppet, jämlikt och inkluderande samhälle. Vi har utgått från FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling och särskilt fokuserat på mål 3 - Hälsa och välbefinnande. Utöver detta har vi även tittat på klubbarnas arbete med att få människor långt från arbetsmarknaden i sysselsättning. Vi har också uppskattat värdet i pengar på de

ideella insatser som läggs ner i klubbarnas barn- och ungdomsverksamhet samt under klubbarnas hemmamatcher.

Vår förhoppning är att denna rapport ska fungera som ett beslutsunderlag i klubbarnas arbete med att utveckla sina verksamheter på ett hållbart sätt – både på kort och lång sikt. Vi vill passa på att rikta ett stort tack till Sanna Lindén, Filip Arvola, Max Almgren, Emil Wik och Robin Gerbino som varit viktiga i arbetet med att ta fram årets allsvenska fotbollsrapport.

Stockholm den 4 april 2018

Carlos Esterling

Ansvarig partner, EY
Sports Business Services
i Sverige

Mikael Bergsten

Ansvarig partner, EY
Sports Business Services
i Sverige

Sammanfattning

Under 2017 gör Allsvenskan som helhet ett positivt rörelseresultat på 90 miljoner kronor sett till total omsättning. Det är en minskning med 23 procent jämfört mot 2016 då resultatet uppgick till 117 miljoner kronor. På klubbnivå gör sju klubbar ett negativt rörelseresultat sett till total omsättning. Det är en försämring jämfört med 2016 då endast två klubbar redovisade ett negativt rörelseresultat. Den klubb som redovisar högst rörelseresultat är AIK med 58 miljoner kronor. På andra och tredje plats kommer IFK Norrköping och Östersunds FK med 24 miljoner kronor respektive 21 miljoner kronor. Lägst rörelseresultat gör IFK Göteborg som redovisar en förlust på 12 miljoner kronor.

Allsvenskans totala nettoomsättning under 2017 uppgår till 1 528 miljoner kronor. Nettoomsättningen per klubb uppgår till 102 miljoner kronor. Jämfört med 2016 har den totala nettoomsättningen ökat med 45 miljoner kronor, vilket motsvarar 3 procent. Detta förklaras främst av AIK som ökade sin omsättning med drygt 72 miljoner kronor genom försäljningen av Alexander Isak. Östersunds FK har också starkt bidragit till den ökade omsättningen. Tack vare sina framgångar i UEFA Europa League ökade klubben sin omsättning med drygt 69 miljoner kronor. Om vi jämför 2017 med 2013 har nettoomsättningen ökat med 488 miljoner kronor, vilket motsvarar 47 procent.

Fördelningen av Allsvenskans totala nettoomsättning under 2017 liknar fördelningen från 2016. Tv-rättigheternas andel av den totala nettoomsättningen har minskat till 9 procent. Det beror främst på att kategorin övrigt har ökat till 43 procent. Denna kategori omfattar intäkter från spelarförsäljningar som ökade under 2017. Andra kategorier är publikintäkter som står för 23 procent samt reklam och sponsring som står för 25 procent av den totala nettoomsättningen.

Intäkterna från spelarförsäljningar uppgår till 320 miljoner kronor under 2017 och har därmed ökat med 76 miljoner kronor från 2016. Det motsvarar en ökning på 31 procent. Även i år visar vår rapport att klubbarna generellt sett är beroende av intäkter från spelarförsäljningar. För en långsiktigt hållbar ekonomi bör dock de totala intäkterna, exklusive spelarförsäljningar, täcka samtliga kostnader. Vi menar att klubbarna inte borde budgetera för intäkter i form av spelarförsäljningar. Spelarförsäljningar bör i stället ses som en "bonus" utöver den ordinarie verksamheten.

Klubbarna i Allsvenskan får årligen en ersättning från föreningen Svensk Elitfotboll (SEF) som avser intäkter från tv-rättigheter och prispengar. Denna ersättning fördelas enligt en särskild fördelningsnyckel utifrån tabellplaceringen i Allsvenskan. Malmö FF fick som tabelletta 2017 en ersättning på drygt 17 miljoner kronor. En sista plats i Allsvenskan gav knappa 10 miljoner kronor.

Vad gäller klubbarnas kostnader har de följt utvecklingen av omsättning, om än med en större ökning. Jämfört med 2016 har de totala kostnaderna ökat med 125 miljoner kronor, vilket motsvarar 8 procent. Drygt hälften av kostnaderna, 53 procent, utgörs av personalkostnader. Det innebär att personalkostnader är klubbarnas överlägset största kostnadspost.

Sammanfattningsvis mår Allsvenskan totalt sett bra, men variationen mellan klubbarna är stor och denna klyfta har ökat under 2017. Det totala egna kapitalet uppgår till 870 miljoner kronor och har därmed ökat med 50 miljoner kronor jämfört med 2016. Att det egna kapitalet totalt sett fortsätter att öka är en positiv trend. Det är främst ett resultat av att klubbarna i Allsvenskan når fler framgångar i Europa samtidigt som spelarna blir mer attraktiva och intäkterna från försäljningar ökar.

Under 2017 bidrog svensk elitfotboll, det vill säga Allsvenskan och Superettan, med uppskattningsvis 775 miljoner kronor till samhället inom områdena hälsa och välbefinnande, inkludering genom sysselsättning samt ideella insatser. Svensk elitfotboll sysselsatte 23 000 barn, ungdomar och unga vuxna, engagerade 3 500 ideella ledare och skapade sysselsättning åt cirka 200 personer som var arbetslösa och i utanförskap. Vår analys, som alltså omfattar tre parametrar, visar att svensk elitfotboll bidrog mest inom området hälsa och välbefinnande. Det uppskattade värdet uppgår till 378 miljoner kronor. Detta värde överstiger Allsvenskans totala intäkter från sponsring, entréintäkter och tv-rättigheter sett till var och en av dessa intäktskällor. Vi har dock bara skrapat på ytan av elitfotbollens betydelse för samhället genom att enbart analysera tre parametrar.

Fotbollens bidrag till samhället

03

I årets rapport om ekonomin i de allsvenska klubbarna har vi valt att också fördjupa oss i den nytta som svensk elitfotboll bidrar med till samhället. Med svensk elitfotboll avses Allsvenskan och Superettan. Vi har utgått från FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling och speciellt fokuserat på mål 3: Hälsa och välbefinnande.

Utöver detta har vi också tittat på klubbarnas arbete med att få människor långt från arbetsmarknaden i sysselsättning. Som en sista parameter har vi även uppskattat värdet av det ideella arbete som utförs i klubbarnas barn- och ungdomsverksamhet samt under klubbarnas hemmamatcher.

Det totala uppskattade värdet för svensk elitfotbolls bidrag inom områdena hälsa och välbefinnande, inkludering genom sysselsättning samt ideella insatser uppgår till cirka 775 miljoner kronor under 2017. Av dessa 775 miljoner kronor står klubbarna i Allsvenskan för 485 miljoner kronor och klubbarna i Superettan för 290 miljoner kronor.

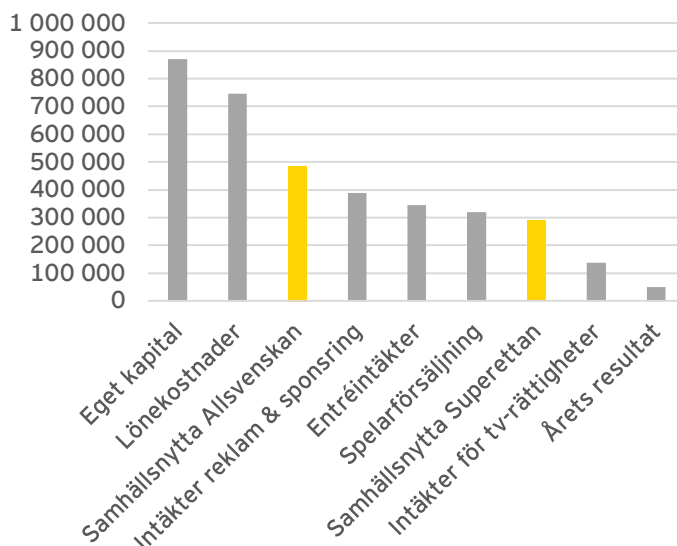
De 485 miljoner kronorna i Allsvenskan fördelar sig enligt följande:

- Hälsa och välbefinnande¹: 198 miljoner kronor.
- Inkludering genom sysselsättning²: 77 miljoner kronor.
- Ideella insatser³: 210 miljoner kronor.

Vi har dock bara skrapat på ytan av elitfotbollens betydelse för samhället genom att enbart titta på tre parametrar. Självklart är värdet av den nytta som elitfotbollen bidrar med till samhället större än uppskattade 775 miljoner kronor. Den absoluta majoriteten av alla elitklubbar bedrivs i föreningsform, såsom ideella föreningar. Även om en ideell förening inte är skattepliktig för inkomstskatt strömmar stora skattemedel genom en idrottsklubb. Som exempel kan nämnas arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på anställda i föreningen, reklamskatt samt andra punktskatter. Eftersom en ideell förening som huvudregel inte får göra avdrag för ingående moms genereras dessutom en momskostnad på alla inköp som klubben gör, vilket skiljer sig från verksamheter som bedrivs av bolag med momspliktig verksamhet. Dessutom får respektive kommuner del av inkomstskatter från de spelare som får lön av klubben. Sammanfattningsvis genererar idrottsklubbarna stora skatteintäkter både till stat och kommun, detta trots att många klubbar inte själva betalar någon inkomstskatt.

För att komma fram till Allsvenskans och Superettans bidrag inom varje parameter ställde vi ett antal frågor till var och en av klubbarna i respektive liga. Frågorna rörde exempelvis antalet barn och ungdomar i träning, hur effektiva klubbarnas arbetsförmedlingsinsatser varit, antalet ideella ledare i ungdomsverksamheten och antalet ideella funktionärer vid lagens hemmamatcher.

Samhällsnytta vs. ekonomiska nyckeltal (tsek)

Det största bidraget kommer från hälsa och välbefinnande som står för 377 miljoner kronor av det totala värdet. Värdet av hälsoeffekter inkluderar dels minskade sjukvårdskostnader⁴ tack vare förbättrad fysisk och psykisk hälsa till följd av idrottsutövande, uppskattas till 48 miljoner kronor, dels uppskattade subjektiva förbättringar av utövarnas välbefinnande till ett uppskattat värde av 329 miljoner kronor.

Totalt är omkring 23 000 barn, ungdomar och unga vuxna aktiva i klubbarnas dagliga verksamhet. Av det totala värdet på 377 miljoner kronor står Allsvenskan och dess klubbar för 198 miljoner kronor och klubbarna i Superettan svarar för resterande 179 miljoner kronor.

Det näst största bidraget kommer från det uppskattade värdet av ideella insatser. Totalt engagerar ungdomslagen över 3 500 ideella ledare. De arbetar cirka 1,8 miljoner timmar årligen, vilket motsvarar omkring 1 000 heltidstjänster. Detta motsvarar ett monetärt värde på omkring 282 miljoner kronor, där klubbarna i Allsvenskan står för 196 miljoner kronor och klubbarna i Superettan för 86 miljoner kronor. Värdet av de ideella insatserna under lagens hemmamatcher i respektive serie uppskattas till totalt 23 miljoner kronor, fördelat på 14 miljoner kronor för Allsvenskan och 9 miljoner kronor för Superettan. Sammantaget har klubbarnas ideella insatser ett värde på cirka 305 miljoner kronor, där Allsvenskan står för 210 miljoner kronor och Superettan för 95 miljoner kronor.

Under 2017 lyckades klubbarna tillsammans få totalt cirka 200 personer i sysselsättning. I många fall hade personerna ifråga inte svarat bra på samhällets vanliga insatser för arbetslösa.

Värdet av att dessa personer gått från arbetslöshet och utanförskap till sysselsättning beräknas uppgå till cirka 93 miljoner kronor⁵. Skattemässigt innebär det ett tillskott på cirka 45 miljoner kronor netto. Av de 93 miljoner kronorna kan cirka 77 miljoner kronor hänföras till de allsvenska klubbarnas insatser och resterande 16 miljoner kronor till klubbarna i Superettan.

Detta är endast ett axplock av den samhällsnytta som klubbarna bidrar med. Många klubbar anordnar exempelvis årliga cuper som bidrar till den lokala ekonomin och turistnäringen. Klubbarna bedriver också flera projekt för att få fler barn och ungdomar att leva ett mer aktivt och hälsosamt liv.

Många klubbar arrangerar även nattfotboll. Under kvällar och nätter på helger öppnar klubbarna sina idrottshallar för barn och ungdomar. Syftet är att minska kriminalitet och skadegörelse, öka gemenskap och inkludering i samhället samt skapa en meningsfull fritid för barn och ungdomar.

Andra initiativ som klubbarna står för är kopplade till värderingar och värdegrund samt inkludering. Flera av klubbarna besöker skolor och låter spelare och företrädare från klubben föreläsa om gemenskap och jämställdhet i samhället. Flera klubbar driver också integrationsprojekt för att få in ensamkommande och andra med utländsk bakgrund i lokalsamhället och föreningsgemenskapen.

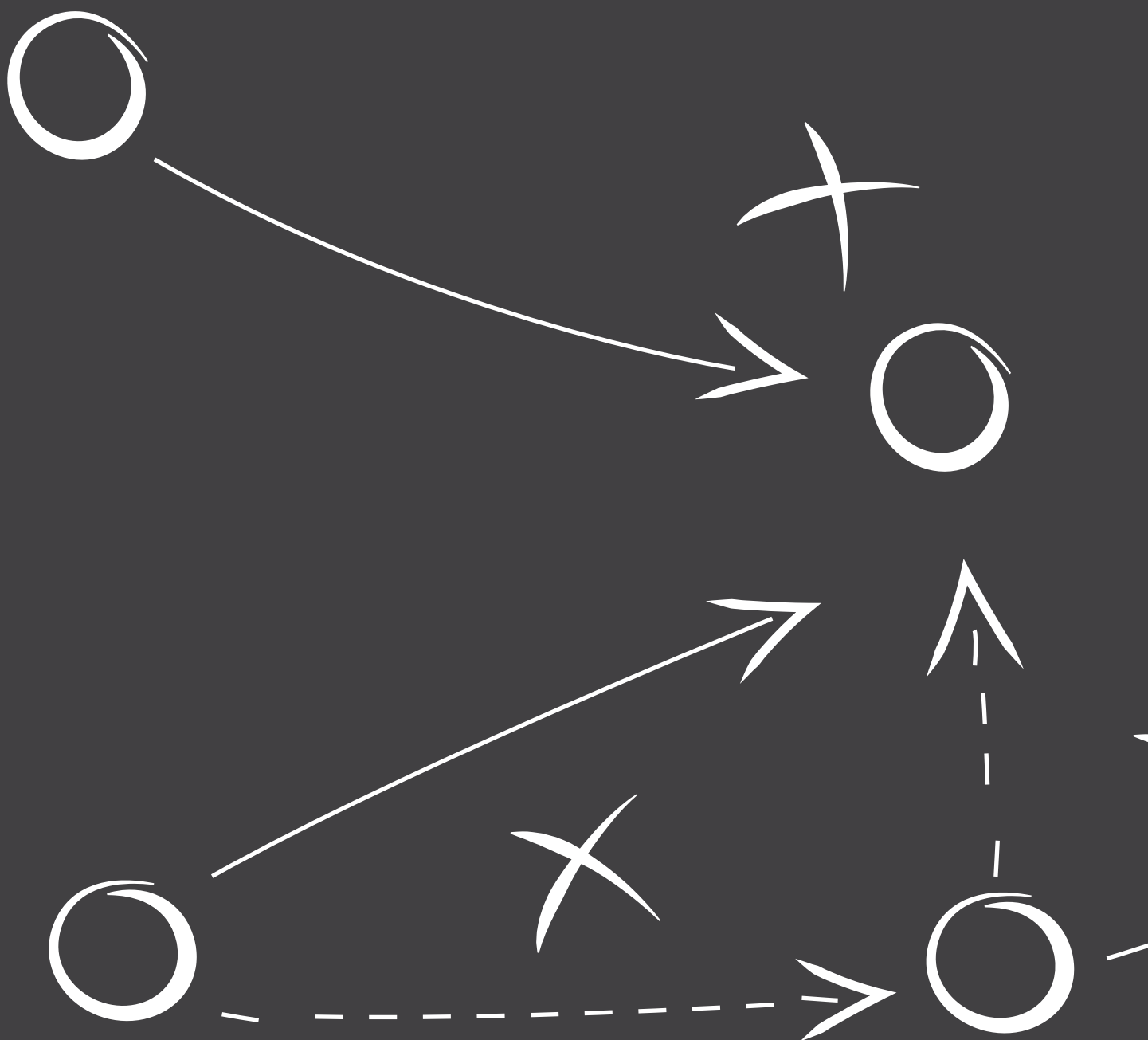
¹ Hälsa – personerna antas bli friskare av idrottandet, såväl mentalt som fysiskt, vilket leder till minskade sjukvårdskostnader. Välbefinnande – personerna förmodas må bättre. Detta inkluderar subjektivt uppskattat välmående och livskvalitet, det vill säga hur nöjda personerna är med livet i allmänhet och hur stor del av detta som är en följd av personernas tillhörighet till idrottsklubben.

² Inkludering genom sysselsättning – personer som gått från arbetslöshet och utanförskap till förvärvsarbete tack vare klubbarnas insatser.

³ Ideella insatser – insatser där personerna ifråga inte fått mer än symbolisk ersättning för sitt arbete. Inkluderar ideella ledare i klubbarnas barn- och ungdomslag samt ideella funktionärer vid klubbarnas hemmamatcher.

⁴ Sjukvårdskostnader inkluderar kostnader för omvårdnad, egenavgifter och läkemedel samt landstingens nettokostnader för hälso- och sjukvård.

⁵ Summan utgörs bland annat av minskade kostnader för sjukpenning, försörjningsstöd och a-kassa.

Analys av Allsvenskan

På de följande sidorna går vi igenom den finansiella ställningen i Allsvenskan som helhet.

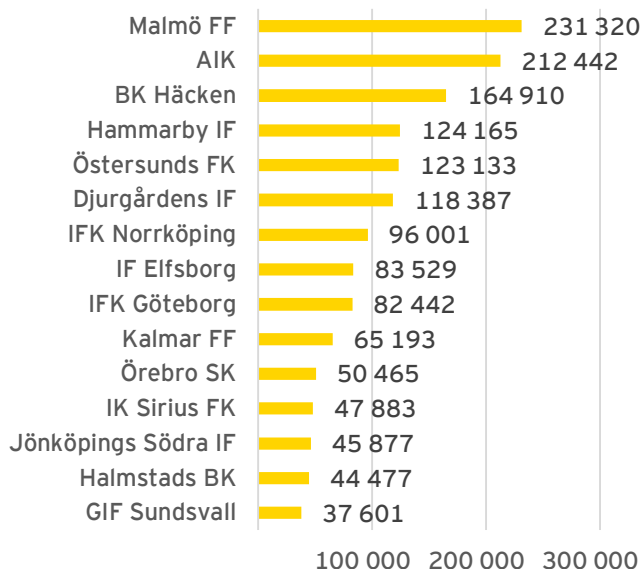
04

Total nettoomsättning i Allsvenskan

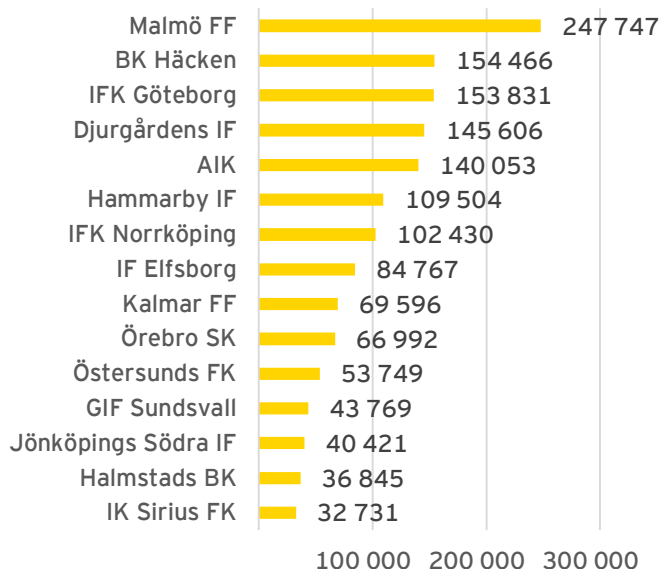
Den totala nettoomsättningen i Allsvenskan uppgick för 2017 till 1 528 miljoner kronor (1 483 miljoner kronor), vilket motsvarar en ökning på 45 miljoner kronor eller 3 procent. Nettoomsättning i snitt per lag uppgår till 102 miljoner kronor (99 miljoner kronor). Sju klubbar har ökat sin nettoomsättning och åtta klubbar har minskat sin nettoomsättning. Trots detta har nettoomsättningen ökat totalt sett. Detta förklaras främst av att AIK ökade sin nettoomsättning med 72,4 miljoner kronor till följd av försäljningen av Alexander Isak samt av Östersunds FK:s framgångar i UEFA Europa League som bidrog till att klubben ökade sin nettoomsättning med 69,4 miljoner kronor. Under 2017 stod IFK Göteborg för det största tappet vad gäller nettoomsättning då denna minskade med 71,4 miljoner kronor.

Den totala nettoomsättningen för de granskade lagen har ökat successivt under de senaste fem räkenskapsåren. År 2013 uppgick nettoomsättningen till 1 040 miljoner, vilket innebär att den har ökat med 488 miljoner kronor eller 47 procent under denna femårsperiod. Det går tydligt att se att 2015 var ett extraordinärt år. Då fick Malmö FF cirka 200 miljoner kronor från UEFA för sina prestationer i UEFA Champions League.

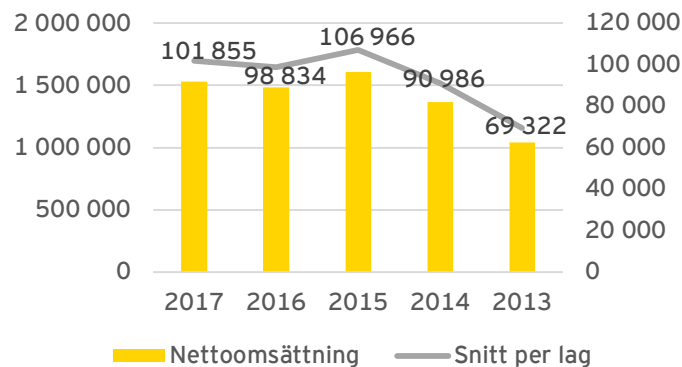
Nettoomsättning 2017 (tkr)

Nettoomsättning 2016 (tkr)

Total nettoomsättning (tkr)

Rörelseresultat

Under 2017 gör klubbarna i Allsvenskan totalt sett ett negativt rörelseresultat på minus 77 miljoner kronor sett till nettoomsättning i förhållande till totala kostnader. Det kan jämföras med 2016 då Allsvenskan gjorde ett positivt resultat om 2,7 miljoner kronor. Om engångsposter räknas in är dock rörelseresultatet positivt och uppgår till 90 miljoner kronor (117 miljoner kronor). Med engångsposter avses exempelvis realisationsvinster vid avyttring av tillgångar som inte är återkommande. Cirka 40 procent av Allsvenskans totala ersättning för sålda spelare redovisas bland övriga intäkter och ingår därmed inte i nettoomsättningen. Det innebär alltså att ersättning för spelare vanligtvis redovisas som en del av nettoomsättningen, även om det inte sker i alla klubbar.

På totalnivå kan vi konstatera att utvecklingen tycks gå åt fel håll och att det inte längre är en god balans mellan kostnader och de intäkter som klubbarna löpande genererar. 10 av de allsvenska klubbarna gör ett negativt rörelseresultat under 2017. 2016 var det 7 stycken.

Om vi beaktar resultat efter skatt på sista raden syns den negativa trenden även här. 9 stycken klubbar gör ett positivt resultat efter skatt under 2017. Föregående år gjorde 13 stycken klubbar ett positivt resultat efter skatt. Under 2017 har således majoriteten av klubbarna återkommande intäkter som understiger löpande kostnader. Om utvecklingen fortsätter på samma sätt kan det på sikt leda till ekonomiska problem.

Det går inte att bortse från hur siffrorna ovan skulle ha sett ut om klubbarna inte hade sålt så många spelare för mångmiljonbelopp under de senaste åren. Som tidigare nämnts räknar majoriteten av klubbarna spelarförsäljningar som återkommande intäkter (nettoomsättning). Total spelarförsäljning för 2017 uppgår till 320 miljoner kronor (244 miljoner kronor).

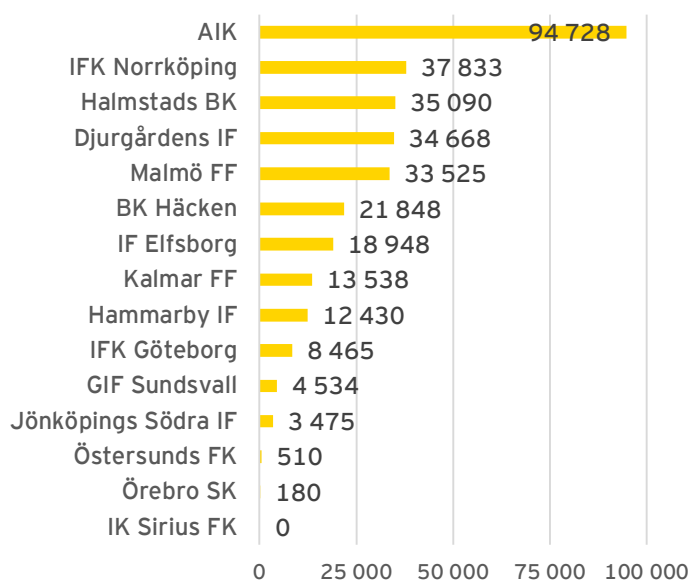
Är Allsvenskan dopad?

Under 2017 uppgår intäkter från spelarförsäljningar till totalt 320 miljoner kronor (244 miljoner kronor). Sett över de två senaste åren ligger AIK i topp vad gäller spelarförsäljningar med intäkter på totalt 105 miljoner kronor. På andra plats ligger Djurgårdens IF med 84 miljoner kronor och på tredje plats Malmö FF med 74 miljoner kronor. Främst avser detta försäljningar av spelare som Alexander Isak, Michael Olunga och Vidar Örn Kjartansson.

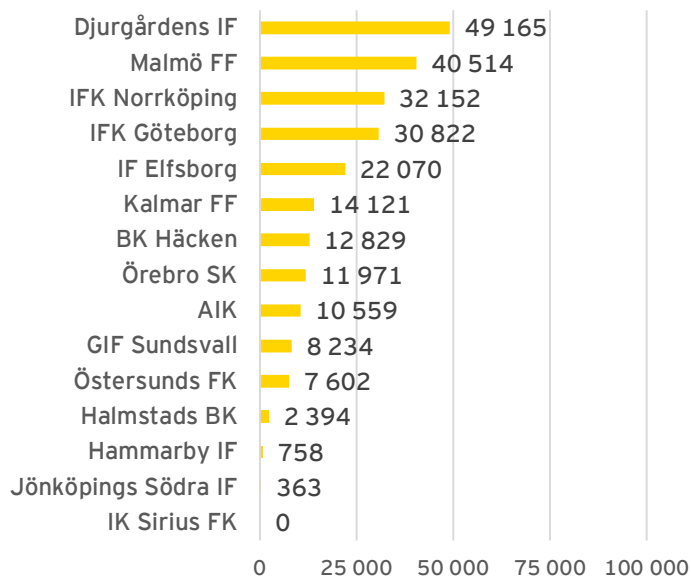
Vi har tidigare konstaterat att de allsvenska lagen gör ett negativt rörelseresultat på minus 77 miljoner kronor under 2017. Om spelarförsäljningarna skulle brytas ut från nettoomsättningen skulle rörelseresultatet minska ytterligare och uppgå till minus 305 miljoner kronor (minus 184 miljoner kronor). Det bör noteras att klubbarna redovisar spelarförsäljningar på lite olika sätt. Majoriteten redovisar spelarförsäljningar som en del av nettoomsättningen, medan några redovisar spelarförsäljningar som en övrig eller en finansiell intäkt. Även om den totala omsättningen för samtliga klubbar beaktas går Allsvenskan back med 233 miljoner kronor (minus 130 miljoner kronor) alla spelarförsäljningar borträknade.

Utifrån ovan förda resonemang kan vi konstatera att klubbarna generellt sett är fortsatt beroende av intäkter från spelarförsäljningar. Det kan dock finnas en risk med detta. Ett förslag är därför att klubbarna inte bör räkna med dessa intäkter i samband med budgetering. Intäkter från spelarförsäljningar bör i stället ses som en bonus. För en långsiktigt hållbar ekonomi bör de totala intäkterna exklusive spelarförsäljningar täcka samtliga kostnader. Klubbarna bör även se över hur de redovisar denna typ av intäkter och huruvida de är hänförliga till den ordinarie verksamheten.

Spelarförsäljning 2017 (tkr)

Spelarförsäljning 2016 (tkr)

Intäktsfördelning i Allsvenskan

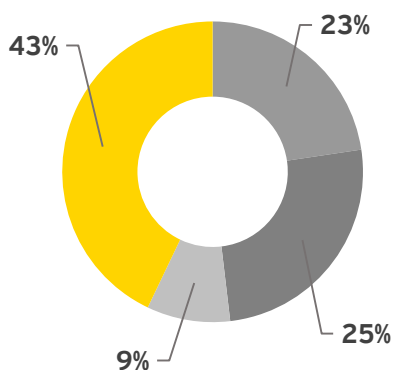
Som cirkeldiagrammet (7) visar utgör övrig nettoomsättning 43 procent (42 procent) av den totala nettoomsättningen i de allsvenska lagen under 2017. Där ingår bland annat spelarförsäljningar, UEFA-ersättningar och egna arrangemang som exempelvis BK Häckens Gothia Cup. Dessa intäkter har i absoluta tal ökat med 37 miljoner kronor, främst på grund av spelarförsäljningar.

Intäkter från reklam och sponsring står för den näst största delen av nettoomsättningen och uppgår till 25 procent (26 procent). Det är en marginell minskning på 2,5 miljoner kronor jämfört med föregående år. Intäkterna från tv-rättigheter har också minskat och uppgår till 13,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 9 procent (10 procent) av nettoomsättningen.

Publikintäkterna står för 23 procent av den totala nettoomsättningen. Det är något högre än föregående års andel på 22 procent. Ökningen är rimlig då publiksnittet också har ökat. Publikintäkterna har totalt sett ökat med 24,9 miljoner kronor.

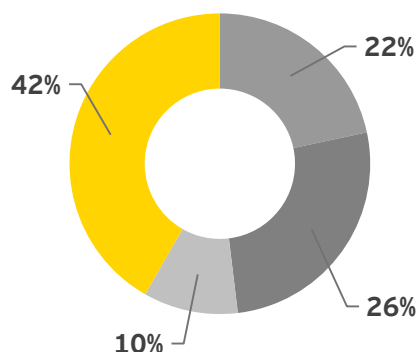
Nettoomsättningen i Allsvenskan ökade med 45 miljoner kronor, vilket främst förklaras av att den övriga nettoomsättningen och publikintäkterna ökade enligt ovan.

Fördelning av nettoomsättning 2017

Entrébiljetter
Reklam och sponsring
TV-rättigheter
Övrigt

Fördelning av nettoomsättning 2016

Entrébiljetter
Reklam och sponsring
TV-rättigheter
Övrigt

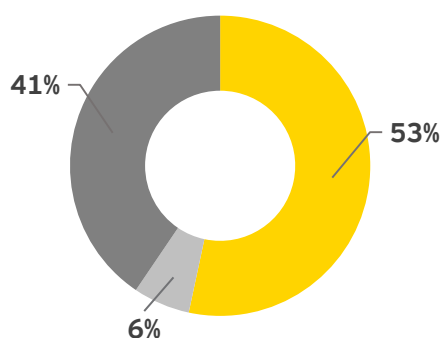
Kostnadsfördelning i Allsvenskan

Under 2016 och 2017 skedde inga större förändringar i Allsvenskan avseende fördelningen av kostnader. Personalkostnaderna ökade med 1 procent i förhållande till totala kostnader, medan övriga kostnader minskade med 1 procent. Avskrivningarna står fortsatt för 6 procent av de totala kostnaderna. Totalt uppgår kostnaderna till 1 604 miljoner kronor, vilket är en ökning med 125 miljoner, motsvarande 8,4 procent, jämfört med 2016. Ökningen om 125 miljoner motsvarar en ökning på 8,3 miljoner per klubb. Varje klubb har i snitt kostnader på 107 miljoner kronor.

Samtliga kostnadskategorier har ökat för klubbarna i Allsvenskan. Det är en utveckling som går åt fel håll om vi jämför med den totala nettoomsättningen som ökat med 3 procent. Det är framför allt kategorin personalkostnader som har ökat under 2017. Här inkluderas alla personalrelaterade kostnader vilket alltså inte är begränsat till spelare. Ökningen uppgår till 89 miljoner kronor. Läs mer om personalkostnaders förhållande till totala kostnader på sidan 19.

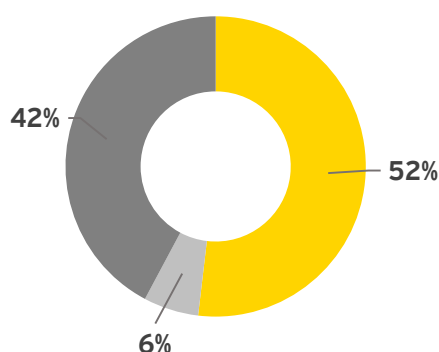
Övriga kostnader inkluderar bland annat kostnader för arenor och matcher, spelarförsäljningar samt marknadsföring. Övriga kostnader har ökat med 36 miljoner kronor samtidigt som avskrivningskostnaderna har ökat med 10 miljoner kronor. Övriga kostnader är dock oförändrade i relation till totala kostnader.

Fördelning av kostnader 2017

Avskrivningar
Övriga kostnader
Personalkostnader

Fördelning av kostnader 2016

Avskrivningar
Övriga kostnader
Personalkostnader

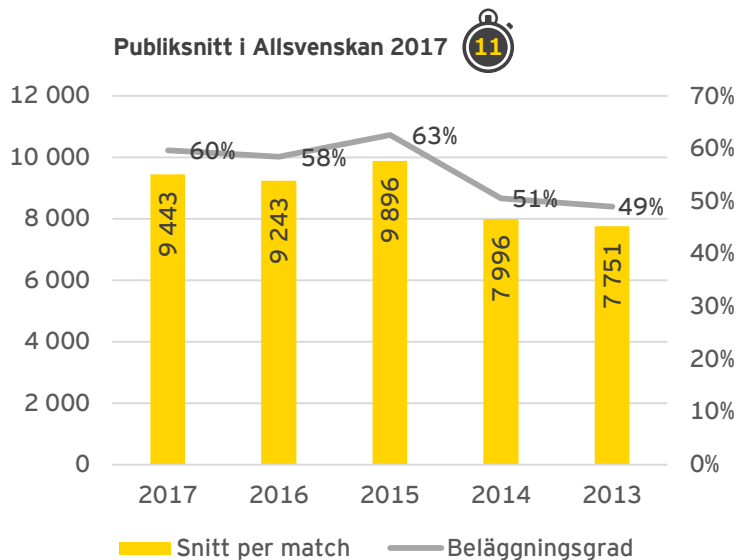
Publiksnitt i Allsvenskan

Under de fem senaste åren har publiksnittet på hemmamatcher i Allsvenskan varierat med som mest 20 procent. Under 2013 till 2014 låg publiksnittet på knappt 8 000 åskådare, medan det under 2015 till 2017 hamnade kring 9 000 åskådare. Högst publiksnitt hade Allsvenskan under 2015 med 9 300 åskådare. För publiksnitt per lag se sidan 24.

Ökningen av publiksnittet kan till viss del förklaras av vilka lag som kvalificerar sig för spel i Allsvenskan. Hammarby IF:s inträde i Allsvenskan höjde publiksnittet under 2015.

En annan förklaring till det högre publiksnittet under 2015-2017 är förändringar av arenakapacitet som innebär att flera arenor rymmer en större publik.

Publiksnittet följer ungefär samma trend som den totala nettoomsättningen i Allsvenskan (se tabell 22-23 på sidan 25). Ett undantag är 2014 då publiksnittet var 495 åskådare, motsvarande 6 procent, lägre än 2013. Samtidigt var nettoomsättningen 31 procent högre under 2014 jämfört med 2013. I likhet med utvecklingen av den totala nettoomsättningen under de fem senaste åren har 2015 det högsta publiksnittet med 9 967 åskådare.

Ersättning för kommersiella rättigheter från Svensk Elitfotboll

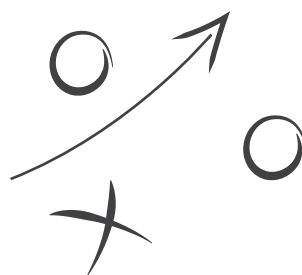
Varje år får klubbarna i Allsvenskan en ersättning från föreningen Svensk Elitfotboll (SEF). Ersättningen grundas på vilka tabellplaceringar laget har haft under en femårsperiod. Utifrån placeringarna räknas en genomsnittlig placering ut för de senaste åren. Om en klubb inte har spelat i Allsvenskan under ett eller flera av de senaste fem åren räknas det som att klubben kom på 17:e plats. Detta mot bakgrund av att det är 16 lag som spelar i Allsvenskan. Det lag som har den bästa genomsnittliga placeringen får den högsta ersättningen, vilket är 9,35 procent av hela potten. Fördelningen placering för placering ser ut enligt tabell 12 (1).

Från och med 2016 uppgick SEF:s tv-avtal med TV4-gruppen till 245 miljoner kronor per år. Allsvenskans klubbar får 75 procent av totalbeloppet och Superettans klubbar får 25 procent.

Allsvenskans klubbar får alltså dela på drygt 183 miljoner kronor varje år. Detta innebär att ersättningen för tv-rättigheter minskar rejält för de klubbar som åker ur Allsvenskan. I ishockeyns SHL finns det sedan ett par år tillbaka ett omställningsbidrag som innebär att den klubb som åker ut får en "fallskärm". Syftet med fallskärmen är att undvika ekonomisk kollaps i klubbar som budgeterat för fortsatt SHL-spel. Motsvarande upplägg finns inte inom fotbollen. För klubbar som redan spelar i Allsvenskan är fallskärmar kanske en bra idé. Samtidigt skulle chansen att ta sig upp i Allsvenskan minska för lag som Östersunds FK, IK Sirius FK och Jönköpings Södra IF. Detta eftersom nyligen degraderade lag skulle få ett ännu större ekonomiskt övertag än vad de redan har.

Ersättningen från SEF redovisas inte alltid i klubbarnas årsredovisningar. Det gör det svårt att se exakt hur mycket pengar klubbarna får från SEF. I år har endast 13 klubbar specificerat att de fått ersättningar från SEF eller intäkter för tv-rättigheter (2). Det innebär att endast 144 miljoner kronor specificeras som intäkter från tv-rättigheter i klubbarnas årsredovisningar trots att klubbarna delar på över 180 miljoner kronor.

För ungefär ett år sedan stod det klart att Discovery Networks Sweden köpt rättigheterna för Allsvenskan från och med säsongen 2020 till och med 2025. Genom detta tecknades det största avtalet i sitt slag, vilket ger SEF 540 miljoner kronor per år. Om samma fördelningsnyckel används som i dag får vinnaren av Allsvenskan en ersättning på knappt 38 miljoner kronor jämfört med nuvarande 17 miljoner kronor. Tvåan skulle få knappt 35 miljoner kronor jämfört med knappt 16 miljoner kronor. Detta kommer självklart ge klubbarna större utrymme att utöka sina verksamheter och höja kostnaderna genom att ta in spelare med högre löner. Frågan vi kan ställa oss är om Allsvenskan kommer att bli bättre eller om klubbarna kommer att betala mer för samma spelare?

(1) www.svenskelitfotboll.se/app/uploads/2014/12/Fordelningsprinciper-inom-SEF-fr-o-m-2015.pdf

(2) Avser siffror från klubbarnas årsredovisningar. Några redovisar tv-rättigheter tillsammans med liknande avtal, det vill säga posten innehåller fler intäkter än ovan nämnda från SEF och prispengarna från SEF redovisas i vissa fall som en övrig nettoomsättning.

Intäktsöversikt

Under de senaste åren har Malmö FF inte bara dominerat fotbollsplanen i Allsvenskan. Klubben har även varit i särklass bäst på att generera intäkter. Malmö FF har haft en stadig nettoomsättning på över 200 miljoner kronor per år sedan UEFA Champions League-framgångarna under 2014. Bortsett från Malmö FF har ingen allsvensk klubb omsatt mer än 200 miljoner kronor under ett räkenskapsår - inte förrän i år vill säga. Under 2017 omsatte nämligen AIK 212 miljoner kronor, främst tack vare försäljningen av den blott 17-årige supertalangen Alexander Isak till tyska storklubben Borussia Dortmund. AIK går därmed upp på en andra plats i tabellen över högst omsättning med ett rejält avstånd till trean BK Häcken som omsätter 164 miljoner kronor. Därefter kommer trion Hammarby IF, Östersunds FK och Djurgårdens IF som alla omsätter runt 120 miljoner kronor.

Östersunds FK har varit fotbollssveriges samtalsämne nummer ett sedan avancemanget i UEFA Europa League under sensommaren 2017. Det är nog ingen större överraskning att avancemanget inneburit ett stort steg i rätt riktning ekonomiskt sett. Under 2017 ökade Östersunds FK sin omsättning med knappt 70 miljoner kronor. Klubben gick från elfte till femte plats i tabellen över högst omsättning. Detta trots att klubben knappt sålde någon av sina nyckelspelare.

På det stora hela kan vi se att lagen med sportsliga framgångar i Allsvenskan också omsätter mest pengar. De enda undantagen är Hammarby IF, IK Sirius FK och Halmstads BK. De hamnar på "fel"

plats när deras tabellplacering i Allsvenskan jämförs med deras placering i tabellen över nettoomsättning. Det är talande att de bästa klubbarna även drar in mer pengar. Förklaringen är att lag med höga placeringar i den allsvenska tabellen får UEFA-ersättningar för cupspel i Europa och högre ersättningar från SEF.

Längre ner i tabellen över omsättning under 2017 hittar vi lag som GIF Sundsvall och Jönköpings Södra IF. Båda lagen var indragna i en bottenstrid under säsongen, men i Allsvenskans sista omgång lyckades GIF Sundsvall gå om Jönköpings Södra IF och säkra spel i Allsvenskan under 2018.

Totalt sett ökade Allsvenskans nettoomsättning med drygt 45 miljoner kronor under 2017 jämfört med 2016. Trots uppgången minskade nettoomsättningen i hela åtta klubbar. Störst minskning står IFK Göteborg för. De minskade sin omsättning med mer än 71 miljoner kronor, vilket motsvarar en minskning på 46 procent. IFK Göteborg följs av Djurgårdens IF som minskade nettoomsättningen med drygt 27 miljoner kronor, motsvarande 19 procent. De som har ökat sin nettoomsättning mest under 2017 är AIK med 72 miljoner kronor och Östersunds FK med 69 miljoner kronor.

Position	Position föregående år	Klubb	Tabellplacering 2017	Nettoomsättning 2017 (tkr)
1	1	Malmö FF	1	231 320
2	5	AIK	2	212 442
3	2	BK Häcken	4	164 910
4	6	Hammarby IF	9	124 165
5	11	Östersunds FK	5	123 133
6	4	Djurgårdens IF	3	118 387
7	7	IFK Norrköping	6	96 001
8	3	IFK Göteborg	10	82 442
9	8	IF Elfsborg	8	83 529
10	14	Halmstads BK	15	44 477
11	9	Kalmar FF	12	65 193
12	10	Örebro SK	11	50 465
13	15	IK Sirius FK	7	47 883
14	13	Jönköpings Södra IF	14	45 877
15	12	GIF Sundsvall	13	37 601

Position	Klubb	Tabellplacering 2016	Nettoomsättning 2016 (tkr)
1	Malmö FF	1	247 747
2	BK Häcken	10	154 466
3	IFK Göteborg	4	153 831
4	Djurgårdens IF	7	145 606
5	AIK	2	140 053
6	Hammarby IF	11	109 504
7	IFK Norrköping	3	102 430
8	IF Elfsborg	5	84 767
9	Kalmar FF	6	69 596
10	Örebro SK	9	66 992
11	Östersunds FK	8	53 749
12	GIF Sundsvall	13	43 769
13	Jönköpings Södra IF	12	40 421
14	Halmstad BK	19	36 845
15	IK Sirius FK	17	32 731

Sponsorkrona per vunnen poäng

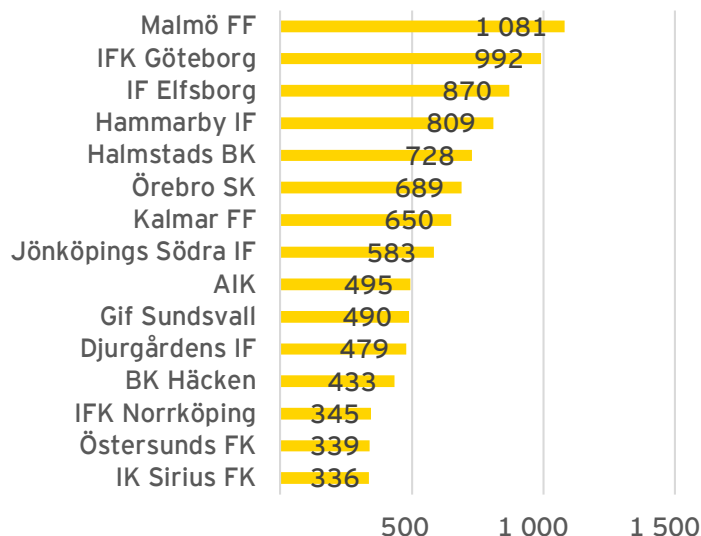
För att se vilken utväxling sponsorer får på sina investerade pengar har vi jämfört totala sponsorintäkter med antal vunna poäng under säsongen. På så vis får vi ett mått på vad varje vunnen poäng kostar sponsorerna. Vi är medvetna om att sponsorer inte bara är intresserade av poäng. Sponsorintresset kan avse allt från exponering av varumärket till ingångar till affärsnätverk, men måttet ger ändå en intressant inblick i skillnaderna mellan klubbarna.

Tabell 14 visar klubbarnas placeringar i fallande ordning under säsongen 2017. Det allsvenska genomsnittet låg på 621 tusen kronor per vunnen poäng, en ökning sedan 2016 då genomsnittet var 553 tusen kronor. Det är svårt att hitta någon korrelation mellan sponsorkrona och tabellplacering. Stora klubbar med stora budgetar placerar sig ofta högt i tabellen, medan klubbar med mindre sponsorintäkter hamnar i den nedre halvan av tabellen. Likt förgående år finns undantag, bland annat IFK Norrköping och Östersunds FK, som har lägre sponsorintäkter jämfört med andra topplag och på så vis en lägre sponsorkrona per vunnen poäng.

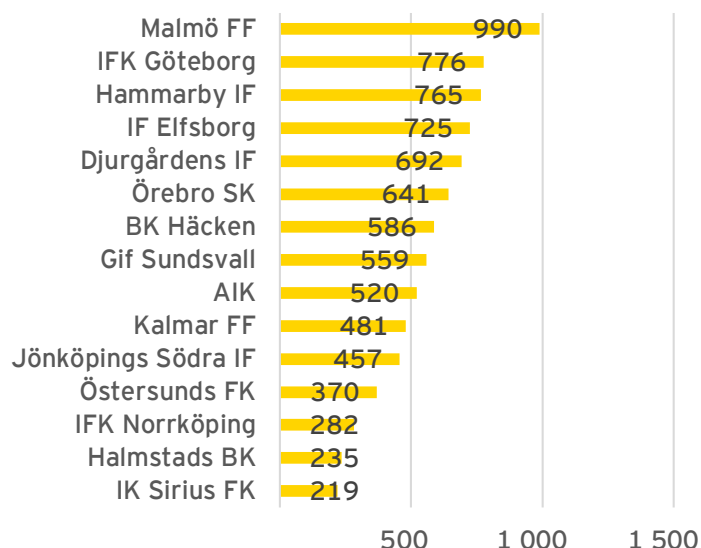
2017 hittar vi återigen Malmö FF i topp avseende högst sponsorintäkter per poäng. Det visar att klubben har höga sponsorintäkter då det även är laget som spelat in flest poäng. Vi kan därför inte säga att hög sponsorkrona per vunnen poäng per automatik är något dåligt. Detta mått tar inte hänsyn till avancemang i Svenska cupen eller framgångar i Europacupspel. På andra plats finns, likt förgående år, IFK Göteborg som har fått 992 tusen kronor för varje inspelad poäng. Vi kan dock se att klubbens sponsorintäkter har minskat jämfört med förgående år. Ökningen förklaras av att laget spelade in 13 poäng mindre 2017 jämfört med 2016. IFK Göteborg är även den klubb som fått minst utväxling på sina sponsorintäkter, eftersom laget slutade på tionde plats med 37 inspelade poäng. Längst ner i tabellen finns Allsvenskans nykomling IK Sirius FK som fått 336 tusen kronor per poäng under 2017.

Mästarna Malmö FF har ligans i särklass högsta intäkter för reklam och sponsring. Klubbens sponsorintäkter är nästan dubbelt så höga som tvåan IFK Göteborgs. Malmö FF:s sponsorintäkter uppgick till 69,2 miljoner kronor, följt av IFK Göteborg 36,7 miljoner kronor, IF Elfsborg 33,9 miljoner kronor och Hammarby IF 30,7 miljoner kronor. Minst intäkter från sponsorer har IK Sirius FK med 13,5 miljoner kronor och GIF Sundsvall med 15,2 miljoner kronor. Samtliga Stockholmsklubbar placerar sig på den övre halvan, plats fyra till sex, i tabellen avseende totala sponsorintäkter. Hammarby IF toppar sponsorintäkterna med 30,7 miljoner kronor följt av AIK med 28,2 miljoner kronor och sist bland Stockholmsklubbarna är Djurgården IF med 25,4 miljoner kronor. Hammarby IF vann minst poäng av Stockholmsklubbarna, men hade högst publiksnitt. Det kan vara en anledning till de relativt höga sponsorintäkterna.

Sponsorintäkter per vunnen poäng 2017 (tkr)

Sponsorintäkter per vunnen poäng 2016 (tkr)

Personalkostnader i förhållande till totala kostnader

Tidigare i rapporten presenterade vi en kostnadsuppdelning för hela Allsvenskan. Den visade att personalkostnaderna uppgick till 53 procent (52 procent) av klubbarnas totala kostnader under den senaste säsongen. De allsvenska klubbarnas personalkostnader ökade med totalt 89 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 12 procent jämfört med 2016. Totalt sett uppgick de allsvenska klubbarnas personalkostnader till 856 miljoner kronor. Tabellen ovan visar klubbarnas personalkostnader i förhållande till totala kostnader under de senaste två säsongerna.

Klubben med störst andel personalkostnader 2017 är IF Elfsborg. Klubbens personalkostnader utgör 62 procent av de totala rörelsekostnaderna. Därefter kommer Hammarby IF med personalkostnaderna som uppgår till 61 procent av rörelsekostnaderna. I andra änden av tabellen finns klubben med lägst andel personalkostnader. I Halmstads BK utgör personalkostnaderna 42 procent av klubbens rörelsekostnader. Efter Halmstads BK finns Göteborgsklubbarna BK Häcken och IFK Göteborg där personalkostnaderna står för 46 respektive 49 procent av de totala rörelsekostnaderna.

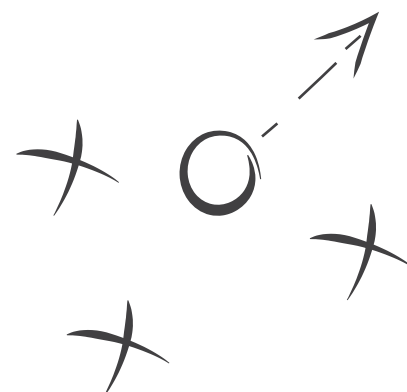
Den största förändringen i såväl kronor som procent vad gäller personalkostnader är med god marginal Östersunds FK. Klubbens personalkostnader ökade med 25,5 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 89 procent. Östersunds FK har dock minskat personalkostnaderna i förhållande till totala rörelsekostnader - från 54 till 52 procent. Andra lag med ökade personalkostnader är Stockholmsklubbarna Djurgårdens IF och Hammarby IF. De ökade sina personalkostnader med 18,5 respektive 18,3 miljoner kronor. I förhållande till klubbarnas totala rörelsekostnader motsvarar det en ökning på 7 procent för Djurgårdens IF och 6 procent för Hammarby IF.

Endast fyra klubbar minskade sina personalkostnader jämfört med föregående år. IFK Göteborg minskade sina personalkostnader med 10,5 miljoner kronor, Malmö FF med 9,6 miljoner kronor, BK Häcken med 6,6 miljoner kronor och Örebro SK med 1,9 miljoner kronor. För BK Häckens och Malmö FF:s del innebar detta att personalkostnaderna stod för en mindre andel av de totala kostnaderna. För IFK Göteborgs och Örebro SK:s del innebar detta att personalkostnadernas andel av de totala kostnaderna ökade, trots att personalkostnaderna monetärt minskade.

Högst kostnader av alla lag hade Malmö FF. Mästarklubbens personalkostnader uppgick till 116 miljoner kronor. Efter Malmö FF kommer samtliga Stockholmsklubbar - AIK med personalkostnader på 82,4 miljoner kronor följt av Djurgårdens IF och Hammarby IF, båda med personalkostnader på 80,7 miljoner kronor. Personalkostnaderna i Jönköpings Södra IF uppgick till 22 miljoner kronor, vilket var minst av alla lag.

	2017		2016
AIK	53%	AIK	46%
BK Häcken	46%	BK Häcken	50%
Djurgårdens IF	58%	Djurgårdens IF	51%
Gif Sundsvall	58%	Gif Sundsvall	55%
Halmstad BK	42%	Halmstads BK	48%
Hammarby IF	61%	Hammarby IF	55%
IF Elfsborg	62%	IF Elfsborg	58%
IFK Göteborg	49%	IFK Göteborg	47%
IFK Norrköping	55%	IFK Norrköping	55%
IK Sirius fk	57%	IK Sirius FK	64%
Jönköpings Södra IF	54%	Jönköpings Södra IF	52%
Kalmar FF	59%	Kalmar FF	59%
Malmö FF	51%	Malmö FF	53%
Örebro SK	52%	Örebro SK	47%
Östersunds FK	52%	Östersunds FK	54%
Totalt Allsvenskan	53%	Totalt Allsvenskan	52%

Lönekostnad och lönekostnad per vunnen poäng

Lönekostnad per vunnen poäng analyserar vilken avkastning klubbarna får i form av poäng i relation till sina lönekostnader. Här vill klubbarna ha ett så lågt värde som möjligt, eftersom nyckeltalet beräknas genom att dividera lönekostnaderna med antalet poäng under säsongen. Lönekostnaderna för samtliga anställda tas med i beräkningen, då det inte bara är spelare och ledare inom det sportsliga som genererar framgångar i en fotbollsklubb.

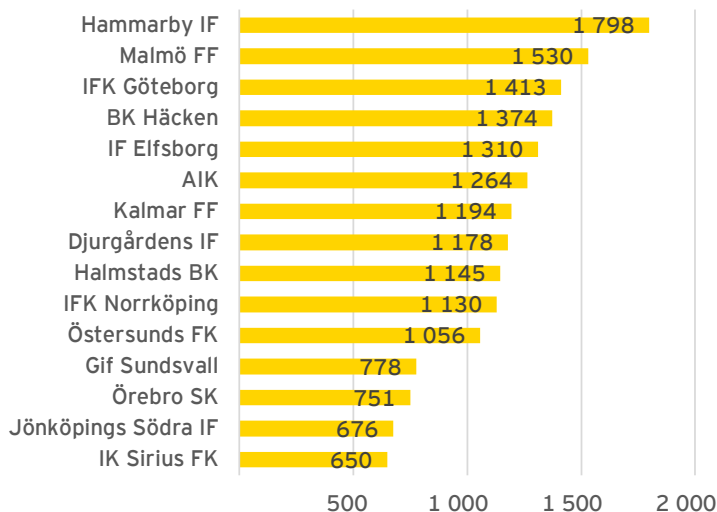
Tabell 17 visar att Hammarby IF, Malmö FF och Djurgårdens IF tillhör lagen med högst lönekostnad per vunnen poäng. Det innebär att dessa lag har "sämre" avkastning på sina satsade lönekostnader. Men då Malmö FF tog SM-guld och Djurgårdens IF gjorde sin bästa säsong på tio år kan inte deras avkastning bedömas som "sämre". Hammarby IF har däremot ökat lönekostnaderna med knappt 12 miljoner kronor under 2017, samtidigt som klubben tog en poäng mindre jämfört med 2016.

Ett lag som gjort en positiv vändning vad gäller avkastning på satsade lönekostnader är BK Häcken. Visserligen ligger klubben i topp i Allsvenskan när det kommer till såväl lönekostnader som lönekostnad per vunnen poäng. Klubben har dock förbättrat nyckeltalet jämfört med 2016. Under året minskade BK Häckens lönekostnader med 6,5 miljoner kronor och antalet poäng i Allsvenskan gick från 40 poäng 2016 till 52 poäng 2017.

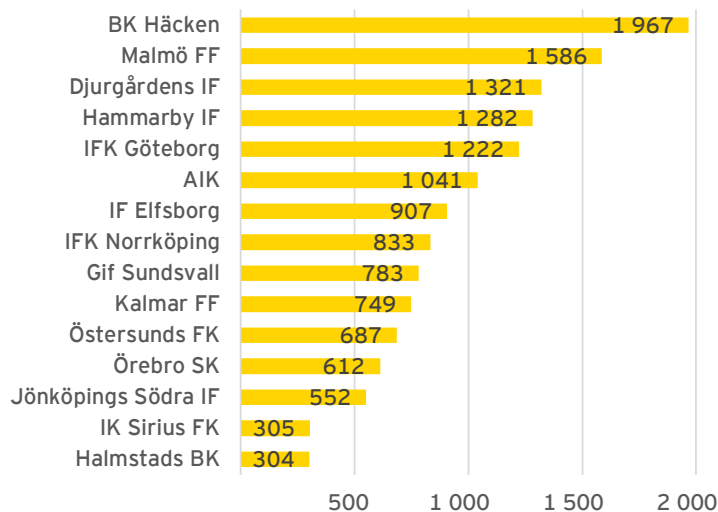
De lag som förvaltar sina lönekostnader bäst och således får "högst" avkastning på sina lönekostnader är IK Sirius FK, Jönköpings Södra IF och Örebro SK. Bäst av alla lag är IK Sirius FK som betalar 650 tusen kronor per vunnen poäng. Uppsalalagets första allsvenska säsong på flera årtionden blev en succé och klubben kom på sjunde plats efter att länge ha hängt med i tabelltoppen.

Under 2017 ökar lönekostnaderna per vunnen poäng i flera lag. Det gäller inte bara lag som underpresterar rent sportsligt, utan även lag som placerar sig högt i tabellen, till exempel AIK, Djurgårdens IF, Östersunds FK och IFK Norrköping. Klubbarna har minskat avståndet till Malmö FF och fler lag har nu högre lönekostnader i förhållande till sin poängskörd i Allsvenskan. Under 2016 betalade Malmö FF i snitt drygt 700 tusen kronor mer än AIK för varje vunnen poäng. Under 2017 har den siffran krympt till knappt 400 tusen kronor per vunnen poäng. Det är med andra ord flera klubbar som börjat rusta i hopp om att peta ner de senaste säsongernas dominant Malmö FF.

Lönekostnader per vunnen poäng 2017 (tkr)

Lönekostnader per vunnen poäng 2016 (tkr)

Lönekostnad versus placering

Grafen 19 visar lönekostnaderna i de allsvenska klubbarna under 2017 i förhållande till deras placering. Grafen baseras på ett genomsnitt av de två senaste åren. Lönekostnaderna inkluderar såväl löner som arbetsgivaravgifter och avser samtliga anställda i bolaget eller föreningen. Om en klubb ligger över linjen har den "för stora" lönekostnader i förhållande till tabellplacering i Allsvenskan. Om en klubb ligger under linjen har den "för låga" lönekostnader i förhållande till tabellplacering.

Fyra lag ligger mycket nära linjen. Sett till lönekostnader bedöms AIK, Djurgårdens IF, IF Elfsborg och IFK Göteborg att placera sig i Allsvenskan enligt förväntan. De lag som överpresterar, det vill säga hamnar under linjen, är lag som Östersunds FK, IFK Norrköping och Örebro SK. Dessa lag betalar mindre i lön än vad som förväntas med hänsyn till deras tabellplacering. Slutligen har vi lagen som "underpresterar" och placerar sig över linjen i grafen. Hit hör lag som Hammarby IF, BK Häcken och Malmö FF. Hammarby IF och BK Häcken har underpresterat de senaste två säsongerna sett till spelarlöner och tabellplaceringar. För Malmö FF är det svårt att föra samma resonemang givet att klubben har vunnit två raka SM-guld.

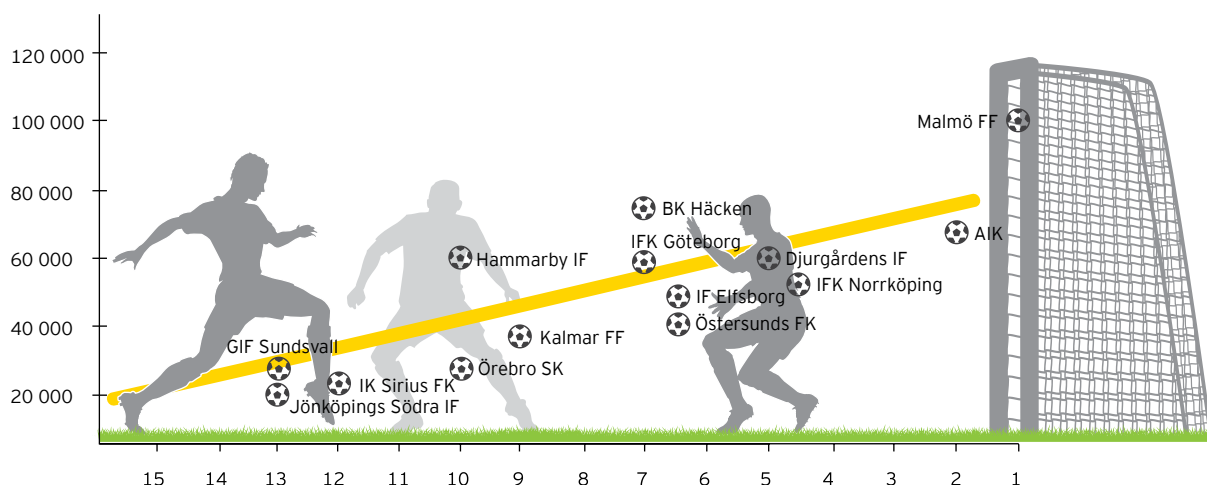
Självklart är det inte så enkelt att bara för att en klubb ligger under linjen har den per automatik överpresterat och vice versa. Malmö FF har en dyrare spelartrupp, eftersom klubben inte bara förväntas slåss om SM-guldet varje år, utan även gå vidare i Europaspellet. Just i år underpresterade klubben i UEFA Champions League-kvalet och åkte ut mot FK Vardar från Makedonien.

Ett lag som Östersunds FK överpresterade däremot med råge. I relation till Östersunds FK:s lönekostnader blev placeringen i Allsvenskan bättre och klubben gick dessutom vidare till slutspel i UEFA Europa League.

Slutsatsen av denna graf är att klubbar med höga lönekostnader placerar sig bättre i den allsvenska tabellen. Det kan låta självklart, då bättre spelare förmodligen vill ha högre lön och därför blir bra lag också dyra lag. Det finns dock undantag som bekräftar regeln, till exempel Östersunds FK, IFK Norrköping och Hammarby IF. Att bara titta på pappret och se vilka spelare som kostar mest ger inte hela svaret, utan matcherna måste faktiskt spelas innan tabellen kan fastställas.

Genomsnittlig lönekostnad vs. genomsnittlig tabellplacering 2016-2017 (tkr)

19

Eget kapital

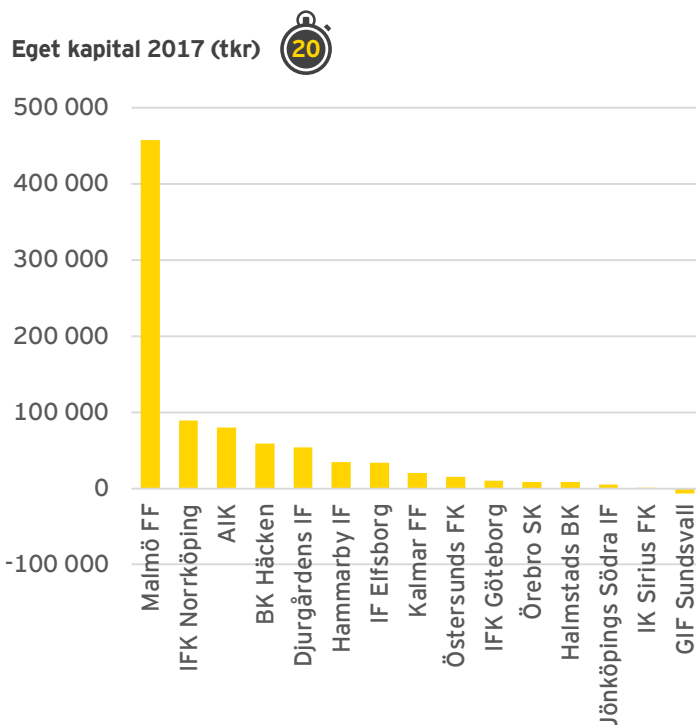
Tabell 20 visar de allsvenska klubbarnas egna kapital per 31 december 2017. Eget kapital speglar klubbens finansiella ställning och visar totala tillgångar minus totala skulder. Det egna kapitalet består av tidigare års upparbetade vinster och förluster, externa kapitaltillskott och uppskrivningar av tillgångar, vanligtvis arenor.

Sveriges rikaste klubb är likt förgående år Malmö FF och som tabellen visar hamnar övriga klubbar inte ens i närheten av Malmö FF:s egna kapital. Faktum är att de senaste årens gigant har 46,7 miljoner kronor (87 miljoner kronor) mer i eget kapital än de övriga allsvenska klubbarna tillsammans. Malmö FF har per 31 december 2017 ett eget kapital som uppgår till hela 457 miljoner kronor. På andra plats kommer IFK Norrköping med 89 miljoner kronor, följt av AIK som främst tack vare försäljningen av Alexander Isak, gått från ett eget kapital på 34 miljoner kronor 2016 till 80 miljoner kronor 2017. I botten hittar vi GIF Sundsvall med ett negativt eget kapital på minus 6,3 miljoner kronor.

Anmärkningsvärt i år är IFK Göteborg som visar upp ett negativt resultat på minus 12,5 miljoner kronor. Klubben har således förbrukat 55 procent av sitt egna kapital och ytterligare ett år likt 2017 skulle innebära att det egna kapitalet är helt förbrukat. Även för Kalmar FF var 2017 ett tufft år ekonomiskt. Klubben hade ett negativt resultat på 12,8 miljoner kronor och förbrukade 39 procent av sitt egna kapital. Östersunds FK ökade sin omsättning med 69 miljoner kronor, vilket motsvarar 129 procent. Klubben ökade även sina personalkostnader kraftigt, något som i slutändan ledde till ett resultat på 13,3 miljoner kronor. Östersunds FK:s kostnader i kombination med uteblivit Europaspel ställer klubben inför ekonomiska utmaningar framöver. Östersunds FK kan förväntas få ytterligare pengar för sitt Europaspel under säsongen 2018. Men om klubben inte lyckas ställa om sin ekonomi eller nå Europaspel 2019 kan deras ekonomiska struktur utmanas och eventuella spelarförsäljningar bli ett måste.

Det är svårt att ge en rekommendation om hur stort eget kapital en klubb bör ha för att betraktas som finansiellt stabil. Svensk Elitfotboll kräver att klubbarna har positivt eget kapital per 31 december. Klarar en klubb inte detta måste en handlingsplan vara Licensnämnden till handa senast 31 mars. Detta är dock kanske inte tillräckligt. Klubbarna bör därför överväga att likt SHL ha ett "lägsta krav" för eget kapital eller soliditet. Ett sådant krav skulle

göra det möjligt att tidigare upptäcka negativa trender hos klubbar som går sämre ekonomiskt. I SHL får klubbarnas egna kapital inte understiga 4 miljoner kronor. Det är en gräns som tre allsvenska klubbar inte klarar. En motsvarande nedre gräns i Allsvenskan skulle kunna bli svårhanterlig för mindre klubbar som precis avancerat till Allsvenskan. Ett förslag är därför att i stället sätta en nedre gräns för klubbarnas soliditet. En sådan gräns skulle göra det enklare att hålla koll på de klubbar som ligger dåligt till rent ekonomiskt.

Soliditet

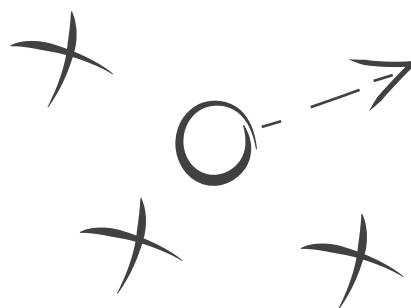
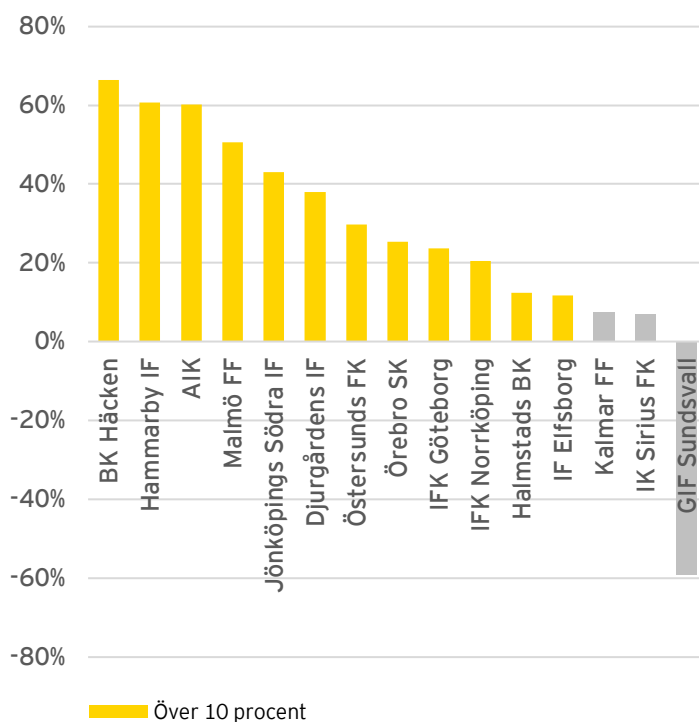
Soliditet definieras som den andel av den totala balansomslutningen som utgörs av eget kapital, det vill säga hur mycket av bolagets tillgångar som är finansierade via tidigare upparbetade vinster och externt insatt kapital i form av aktier. Resterande del av tillgångarna är därmed finansierade via korta eller långa skulder. I många idrottsklubbar består dock en stor del av balansräkningen av avsättningar till framtida pensionsutfästelser. Dessa ligger ofta säkrade i en kapitalförsäkring med motsvarande belopp på tillgångssidan. En sund rekommendation för företag generellt brukar vara att ha en soliditet runt 30 procent. Även om idrottsklubbar inte är som vanliga företag bör de anamma vissa förhållningssätt som finns i näringslivet. Vi anser därför att allsvenska klubbar bör sträva efter en högre soliditet för att minska risken att på kort sikt försättas i ekonomiskt svårhanterliga situationer.

Soliditeten visar ett bolags långsiktiga förmåga att klara av förluster enskilda år, utan att dess förmåga att betala externa lån och skulder påverkas. I aktiebolag är det huvudsakliga syftet med verksamheten vanligtvis att generera avkastning till ägarna. Soliditeten bör därför inte vara allt för hög. Orsaken är att avkastningskraven från ägarna kan vara högre procentuellt sett jämfört med vad exempelvis ett banklån kostar i ränta per år. I idrottsklubbar är det lite annorlunda, eftersom de är majoritetsägda av en förening med medlemmar som inte har några avkastningskrav. Det blir dock allt vanligare med externt kapital upp till en röstandel på 49 procent i aktiebolaget (resterande 51 procent måste innehållas av föreningen). Dessa finansörer kan ha någon form av långsiktigt avkastningskrav, även om det antagligen inte är det primära syftet med investeringen.

Det är tre klubbar som sticker ut när det gäller soliditet: BK Häcken, Hammarby IF och AIK. De har alla tre en soliditet på 60 procent eller mer, 67 procent, 61 procent och 60 procent. BK Häcken har under flera år genererat positiva resultat, vilket har byggt upp det egna kapitalet. I Hammarby IF utgör kapital från minoritetsintressen en tredjedel av det egna kapitalet. Klubben har även en relativt liten balansomslutning, vilket gör att soliditeten blir högre. AIK gick från en soliditet på 43 procent 2016 till att i år ha 60 procent. Det beror på ett starkt resultat säsongen 2017.

2017 är det 12 av klubbarna som en soliditet som är överstiger 10 procent. De klubbar som inte når 10 procent i soliditet är GIF Sundsvall som har förbrukat sitt egna kapital och således har en negativ soliditet på 59 procent samt IK Sirius FK och Kalmar FF med en soliditet på 7 procent vardera. Föregående år hade Jönköpings Södra IF näst lägst soliditet av samtliga lag. Under sitt andra år i ligan har klubben ökat sin soliditet från 6 procent till 43 procent. Det tyder på att klubben har lyckats utveckla sin verksamhet.

Soliditet 2017

Publiksnitt per klubb

På sidan 14 redogjorde vi för det totala publiksnittet i Allsvenskan under de fem senaste åren. I denna del har vi jämfört publiksnittet per lag under de senaste två åren. Vi har även inkluderat beläggningsgraden för respektive lags arena.

Som tidigare nämnts kan publiksnittet till viss del förklaras av vilka lag som spelar i Allsvenskan. Detta märktes exempelvis 2015, då det totala publiksnittet i Allsvenskan höjdes med 16 procent i samband med Hammarby IF:s avancemang. 2015 var även året när Allsvenskan hade sitt hittills högsta publiksnitt. Om vi i stället tittar på lag hade Hammarby IF det högsta publiksnittet 2015 till 2017 och klubben vann publikligan överlägset följt av Malmö FF och AIK. Under 2016 och 2017 stod publikligans sex topplag, Hammarby IF, Malmö FF, AIK, Djurgårdens IF, IFK Göteborg och IFK Norrköping, för 66 procent respektive 67 procent av det totala publiksnittet.

Under 2016 ökade sex lag sitt publiksnitt jämfört med året innan. Under 2017 var motsvarande antal åtta lag. Den största procentuella ökningen står IK Sirius FK för. Klubben ökade sitt publiksnitt med drygt 2 258 åskådare, motsvarande cirka 77 procent. 2016 hade AIK det största tappet i publik sett till antalet åskådare. AIK har under 2017 satt stopp för denna utveckling genom att öka sitt publiksnitt med drygt 1 300 åskådare. Under 2017 var det i stället IFK Norrköping och Örebro SK som tappade mest i publiksnitt med drygt 1 400 åskådare respektive 1 100 åskådare.

Sett till tabellplacering versus publiksnitt kan vi se att tre av tabellens fyra topplag, Malmö FF, AIK och Djurgårdens IF, också finns i publikligans topp fem. Undantaget är BK Häcken som hamnar på en fjortonde plats i tabellen över publiksnitt.

Beläggningsgrad

Att dra slutsatser från jämförelser av beläggningsgrad är komplicerat, eftersom lagen byter arenor – ibland mitt under pågående säsong. Arenorna som Allsvenskans lag använder är heller inte enbart konstruerade för fotboll på samma sätt som hockeyarenorna i SHL. Ett exempel är Friends arena i Solna. Det är en multievenemangsarena, vilket ger AIK en låg beläggningsgrad trots att klubben hade det tredje högsta publiksnittet under 2017.

Beläggningsgraden i Allsvenskan varierar stort mellan lagen, men i snitt uppgår den till 59 procent för 2017 och 56 procent för 2016. Högst beläggningsgrad under 2017 hade IK Sirius med 82 procent, följt av Jönköpings Södra IF med 78 procent och Malmö FF med 76 procent. Att IK Sirius toppar statistiken beror troligen på att deras arena har näst lägst kapacitet i Allsvenskan och att Uppsala ligger bra till geografiskt för många supportrar. Lägst beläggningsgrad under 2017 hade IF Elfsborg med 41 procent.

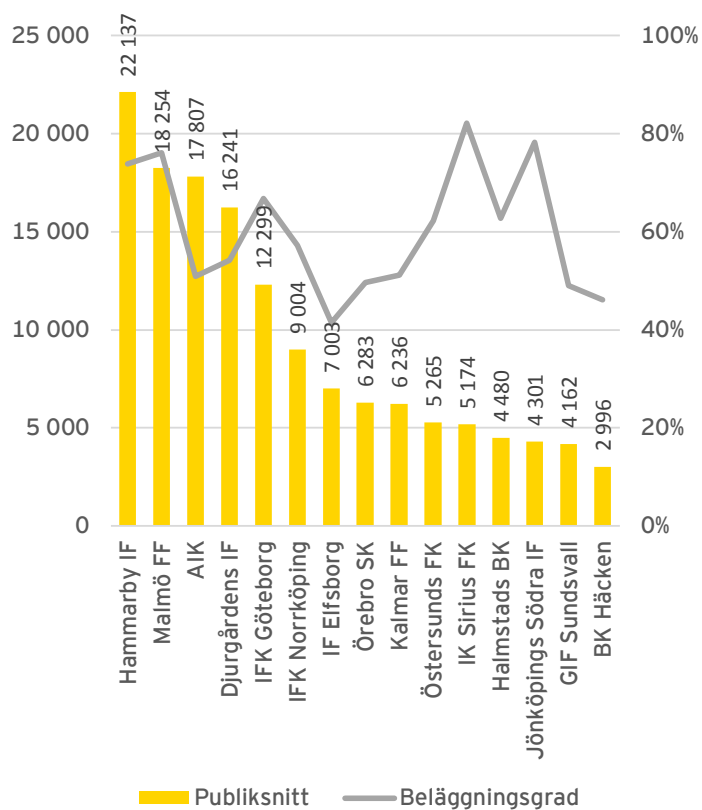
Entréintäkter står för 23 procent av Allsvenskans totala intäkter och är en väldigt viktig inkomstkälla för klubbarna. Samtliga lag i topp fem avseende publiksnitt 2017 – Hammarby IF, Malmö FF, AIK, Djurgårdens IF och IFK Göteborg – spelar på arenor som inte primärt är byggda för fotboll. Arenornas kapacitet är alltså inte anpassade för detta ändamål. Att både Hammarby IF och Malmö FF ändå har en beläggningsgrad på över 70 procent tyder på starkt intresse för dessa lag och deras matcher.

Endast fyra lag lyckades nå en beläggningsgrad på över 70 procent under 2017. Vi bedömer att en optimal beläggningsgrad, ur ett vinstmaximeringssyfte, ligger på 90 till 95 procent, vilket också stöds av nationalekonomiska principer. Det finns definitivt en möjlighet för klubbar med lägre beläggningsgrad att öka sina publik- och matchdagsintäkter. Det sker främst genom att locka nya åskådare till arenan genom kampanjer, men även genom att få den del av publiken som inte går på matcher regelbundet att gå på fler matcher eller att köpa årskort. Vad som krävs för att åskådare ska bli mer frekventa varierar från fall till fall, men klubbarnas uppgift är att identifiera och ta vara på denna möjlighet. Faktorer som kan påverka beläggningsgraden kan vara kommunikationer till och från arenan, matcharrangemang och serveringsutbud, kortare köer och bekvämligheter som exempelvis wifi.

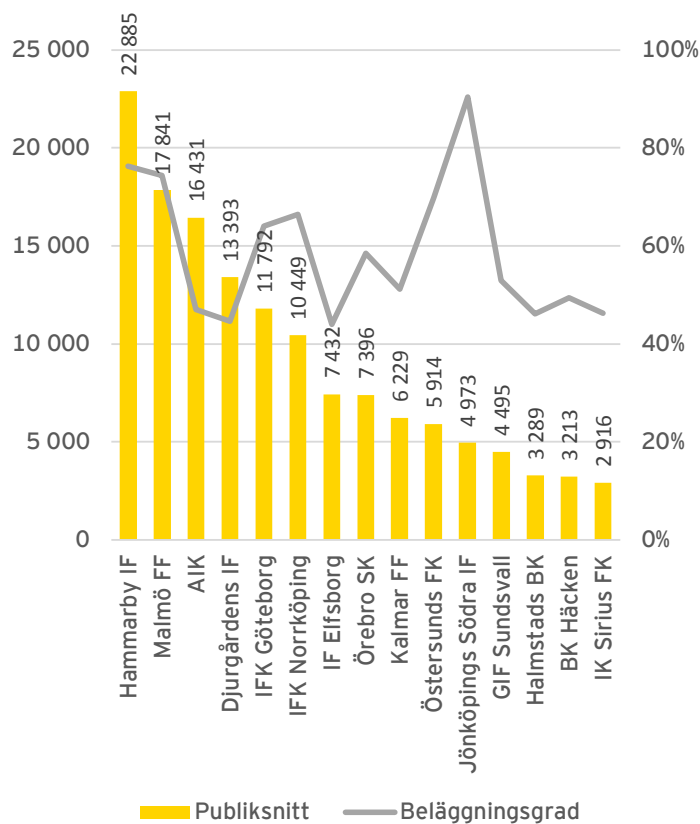
Under 2016 hade Jönköpings Södra IF en beläggningsgrad på 90 procent, vilket var högst i Allsvenskan både under 2016 och 2017.

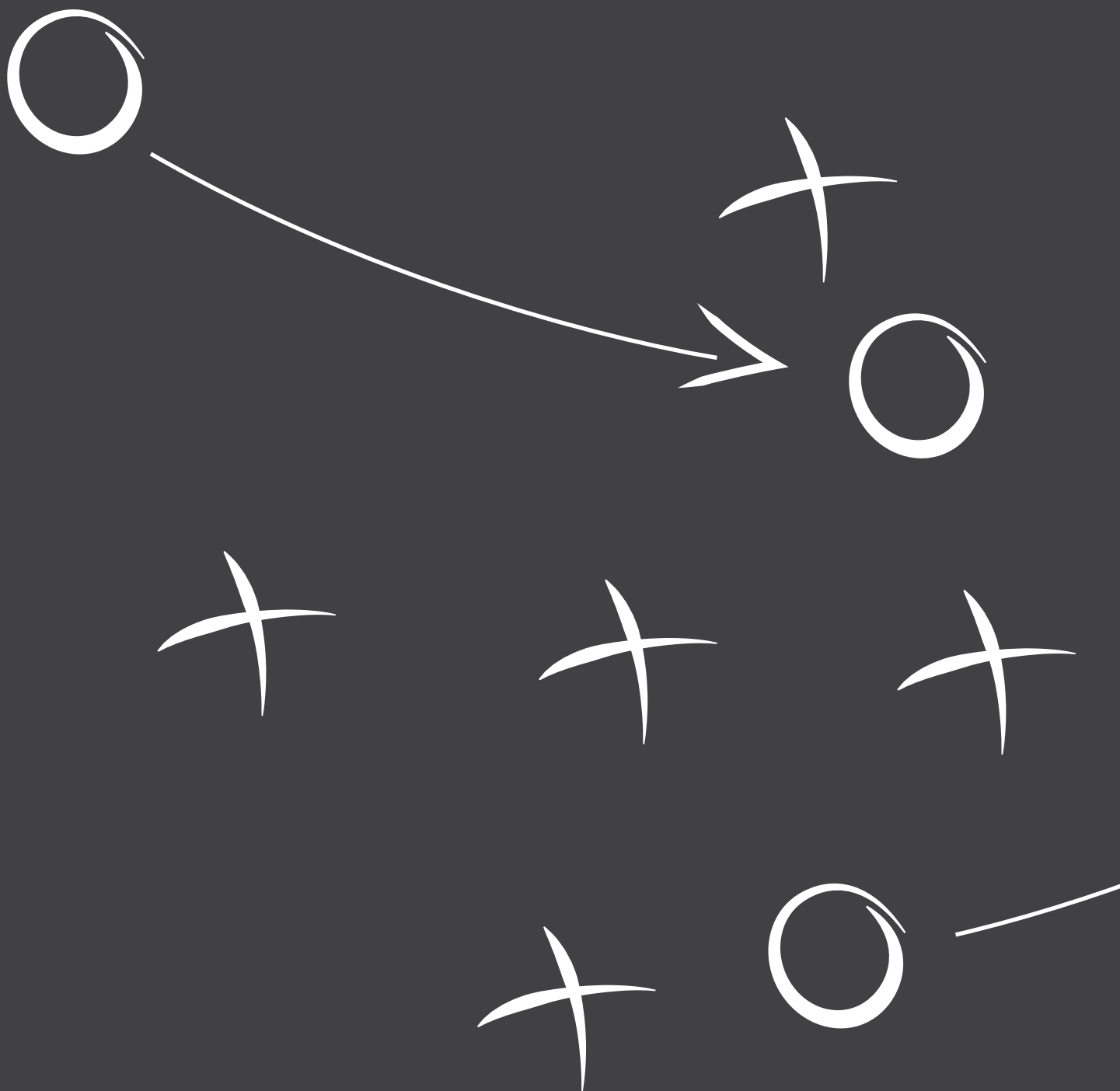

Publiksnitt och beläggingsgrad 2017

Publiksnitt och beläggingsgrad 2016

Analys av klubbarna

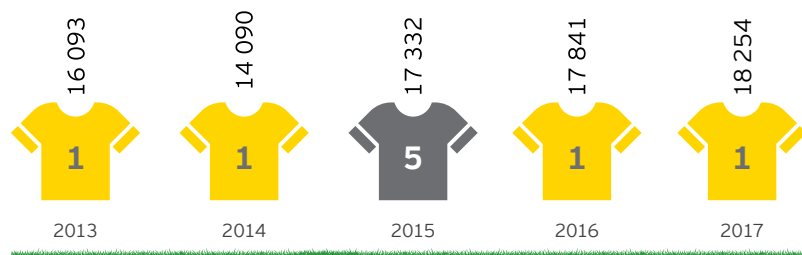
På de följande sidorna går vi igenom den finansiella ställningen i varje enskild klubb.

05

Publiksnitt och tabellplacering

Malmö FF

2017 stod Malmö FF återigen som segrare i Allsvenskan. För klubben innebar segern fjärde SM-guldet på fem säsonger och tjugonde gången som klubben kan titulera sig svenska mästare. Även om Malmö FF vann Allsvenskan blev Europaspelet en missräkning för klubben som hade en uttalad ambition att nå gruppspelen i UEFA Champions League. Det tidiga uttåget från kvalet till UEFA Champions League verkar dock inte ha gjort fansen mindre intresserade - snarare tvärtom. Under den allsvenska säsongen 2017 ökade publiksnittet från 17 841 åskådare till 18 254 åskådare. Klubben har inte bara lyckats öka antalet åskådare, utan även biljettpiserna. Lagets entréintäkter ökade med drygt 16 procent, vilket kan ställas i relation till publiksnittet som ökade med drygt 2 procent.

Ekonomiskt visade klubben upp ett positivt resultat på 85 tusen kronor, vilket motsvarar 0,04 procent av klubbens nettoomsättning. Trots ett tidigt uttåg från Europaspelet, som tidigare säsonger orsakat ett rejält klirr i kassan, gör klubben alltså ett positivt resultat. Det får ses som ett sundhetstecken i klubbens budgetarbete. Vi kan jämföra Malmö FF med SHL-klubbar som budgeterar för högre intäkter än vad grundserien genererar. Om klubbarna inte når slutspel kan det få förödande konsekvenser för deras ekonomi.

Malmö FF:s omsättning minskade med 16,4 miljoner kronor 2017 jämfört med 2016, trots att klubben ökade intäkterna från entrébiljetter med 7,8 miljoner kronor och intäkterna från reklam och sponsring med 3,8 miljoner kronor. Tappet i omsättning återfinns bland övriga intäkter, där intäkterna från UEFA minskade med 13,6 miljoner kronor, från 21,3 till 7,7 miljoner kronor och intäkterna från försäljning av spelare minskade med 7 miljoner kronor från 40,5 till 33,5 miljoner kronor.

På kostnadssidan har klubben lyckats minska sina rörelsekostnader med 11,2 miljoner kronor. Både personalkostnader, avskrivningar och övriga kostnader har minskat. Den enskilt största minskningen är personalkostnaderna som minskade med 9,6 miljoner kronor.

Det ekonomiska tillskott som klubben fick för att ha nått gruppspelen i UEFA Champions League två år i rad, 187,7 miljoner kronor i likvida medel och ett starkt eget kapital ger klubben goda framtidsutsikter.

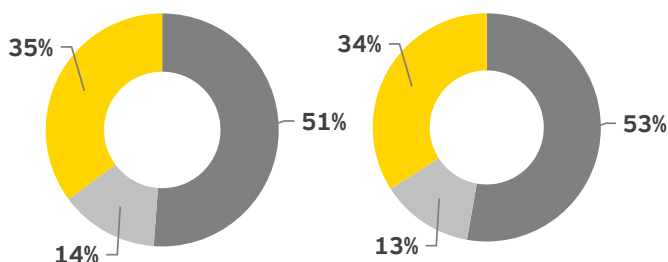
Samhällsnytta

Malmö FF är inte bara en fotbollsklubb, utan även en positiv kraft i samhället. Malmö FF vill sprida positiva värderingar i linje med sina och idrottens värdegrunder, motverka våld och rasism, öka integrationen mellan olika grupper i samhället och minska användningen av droger.

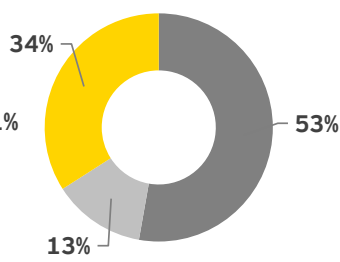
Detta gör Malmö FF exempelvis via "Fotboll mot rasism - för allas trygghet och lika värde". Det är en fotbollsturnering där närmare 100 flick- och pojklag från hela Skåne deltar. Själva turneringen består av gruppspel på olika orter i samarbete med andra klubbar i regionen. Gruppspelen mynnar ut i ett slutspel som avslutas med en stor familjedag på Stadion i Malmö. Matcherna skapar möten mellan spelare med olika bakgrund. Utanför fotbollsplanen arbetar Malmö FF med frågan om hur de tillsammans med andra kan arbeta mot rasism och för trygghet och allas lika värde. De anordnar utbildningsdagar och seminarier dit ledare och spelare bjuds in för att fundera på vad man konkret kan göra. Ambitionen är att budskapet ska spridas som ringar på vattnet via de deltagande lagen och nå ut till allt fler. Eftersom det här är en turnering för alla är den kostnadsfri att delta i.

Samhällsengagemang är nyckelordet för den omfattande verksamhet som Malmö FF bedriver med fokus på barn och ungdomar. De hjälper unga att få kraft att växa och varje år tillkommer nya inslag. Med ambition och mod når de framgång, det gäller inte minst det sociala arbetet.

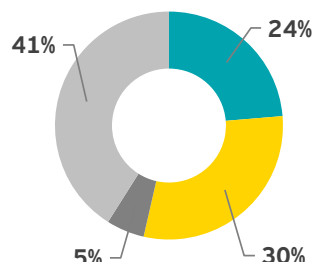
Fördelning av kostnader 2017

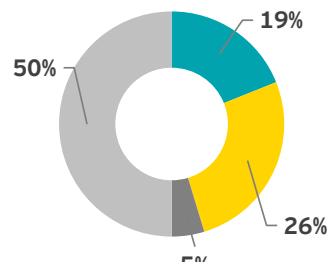
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

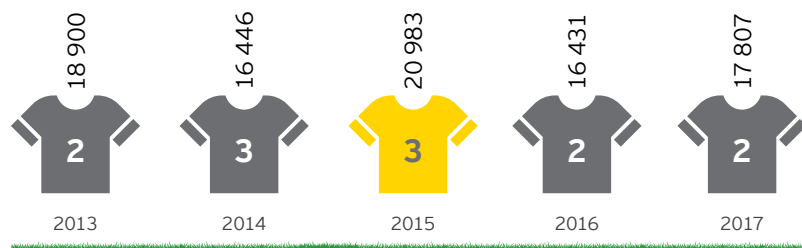
Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

	Malmö FF		
		2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	231 320	247 747
	Totala kostnader (tkr)	226 026	237 195
	Årets resultat (tkr)	85	1 334
	Eget kapital (tkr)	457 069	456 984
	Tabellplacering	1	1
	Vunna poäng	64	66
	Arenakapacitet	24 000	24 000
	Publiksnitt	18 254	17 841
	Beläggningsgrad	76%	74%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 530	1 586
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	1 081	990

Publiksnitt och tabellplacering

AIK

2017 var återigen en bra säsong för AIK som placerade sig som tvåa i tabellen. För sjätte året i rad hamnade klubben bland topp fyra och för femte året i rad bland topp tre. Totalt spelade klubben in 57 poäng, vilket var tre poäng mindre jämfört med 2016. Publikmässigt ökade klubben sitt publiksnitt från 16 431 åskådare 2016 till 17 807 åskådare 2017. Det är fortfarande en bit från klubbens notering 2015, då publiksnittet låg på 20 983 åskådare per match.

En förklaring till att publiksnittet ökade under 2017 kan vara att intäkterna från entrébiljetter minskade med cirka 3,3 miljoner kronor, något som tyder på sänkta biljettpreiser. Vi kan överlag se en negativ trend i klubbens intäktsströmmar. Bortsett från att entréintäkterna minskar med cirka 3,3 miljoner kronor, minskade intäkterna från reklam och sponsring med cirka 3,0 miljoner kronor och intäkterna från tv-rättigheter med 0,3 miljoner kronor. Trots detta gjorde klubben ett resultat på 45,9 miljoner kronor, vilket kan jämföras med förgående års resultat på 4,6 miljoner kronor. Ökningen av resultatet beror på Alexander Isak. AIK:s intäkter från spelarförsäljningar ökade med 84,1 miljoner kronor, från 10,6 miljoner kronor 2016 till 94,7 miljoner kronor 2017. Enligt transfermarkt.co.uk uppgick försäljningssumman för Alexander Isak till cirka 85,1 miljoner kronor. Hur stor andel av försäljningspriset som AIK fick behålla är svårt att svara på. Klubben har utelämnat uppgifter om agentarvoden i sin årsredovisning, men att försäljningen av Alexander Isak blev ett rejält tillskott till kassan råder det inga tvivel om.

AIK:s kostnader ökade med totalt cirka 5,2 miljoner kronor under året, trots att klubbens övriga kostnader minskade med cirka 10,8 miljoner kronor. Ökningen på kostnadssidan beror främst på kostnader relaterade till spelare. Personalkostnaderna ökade med 13,4 miljoner kronor, vilket förklaras av 9,6 miljoner i ersättning till spelare. Avskrivningarna ökade med 2,6 miljoner kronor, vilket förklaras av avskrivningar på spelare om 2,2 miljoner kronor.

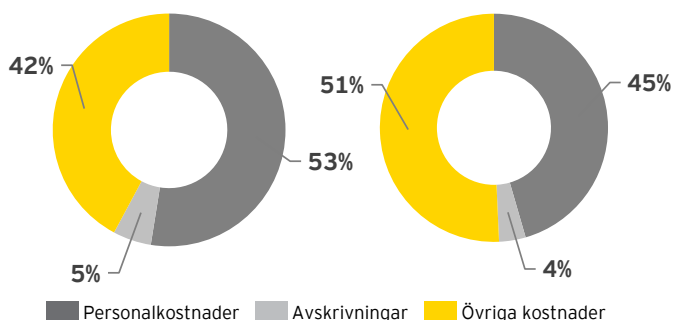
Tack vare försäljningen av Alexander Isak blev 2017 ett ekonomiskt bra år för AIK. Det starka resultatet gav klubben en topp tre-placering bland klubbarna i Allsvenskan med starkast eget kapital. Det är en indikator på klubbens förmögenhet och ger klubben goda förutsättningar att konkurrera om den allsvenska titeln 2018.

Samhällsnytta

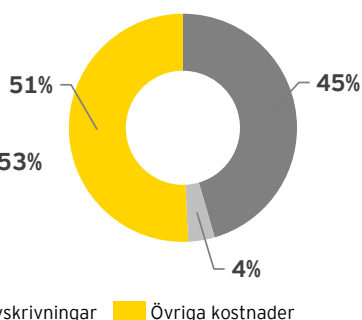
AIK vill vara en positiv kraft i samhället och bidra till att skapa miljöer där människors lika värde lyfts fram, oavsett vem du är. AIK vill ta sitt ansvar att bidra till att skapa det samhället. För att nå dit arbetar de väldigt hårt med värdegrundsfrågor internt i klubben, men också externt runt om i Sverige och de har en heltidsanställd person för det arbetet. Varje år utbildar AIK 1 500 spelare och 450 ledare i klubbens värdegrund och människors lika värde. I det arbetet använder de metodmaterialet "Fotboll för alla". Utöver detta arbetar AIK aktivt i närliggande områden med nattfotboll för att skapa en naturlig mötesplats för ungdomar med fotbollen som en förenande kraft.

AIK tror på att vara en del av att bygga framtidens medborgare till laget Sverige.

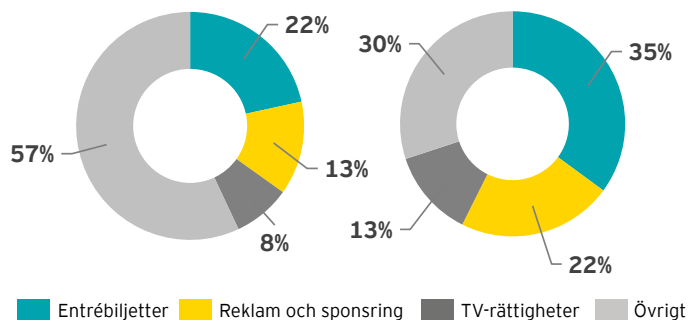
Fördelning av kostnader 2017

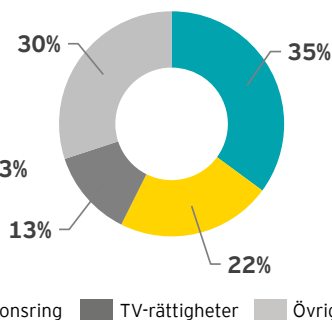
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

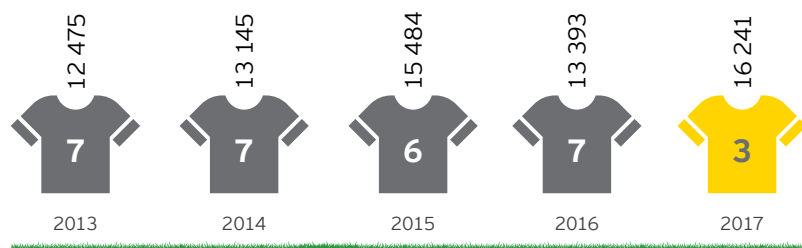

	AIK	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	212 442	140 053
	Totala kostnader (tkr)	156 943	151 742
	Årets resultat (tkr)	45 864	4 574
	Eget kapital (tkr)	80 019	34 155
	Tabellplacering	2	2
	Vunna poäng	57	60
	Arenakapacitet	35 000	35 000
	Publiksnitt	17 807	16 431
	Beläggningsgrad	51%	47%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 264	1 041
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	495	520

Publiksnitt och tabellplacering

Djurgårdens IF

Under 2017 visade Djurgårdens IF att goda ekonomiska resultat kan ge en ordentlig skjuts uppåt i den allsvenska tabellen. I och med de försäljningar klubben genomförde under 2016 och i början av 2017 kunde klubben ta in nya spelare. Djurgårdens IF placerade sig på tredjeplats i Allsvenskan och nådde på så vis Europaspel för första gången på tio år. I tabellen slutade Djurgårdens IF elva poäng bakom segrande Malmö FF och fyra poäng bakom rivalen AIK.

Under året höjdes publiksnittet med nästan 3 000 åskådare till 16 241 åskådare. Publiksnittet var det fjärde bästa i Allsvenskan under 2017. Detta ökade publikintäkterna med drygt 3,5 miljoner kronor.

Den stora skillnaden rent ekonomiskt mellan 2017 och 2016 var att Djurgårdens IF sålde spelare för mycket pengar under 2016 och köpte nya spelare under 2017. Spelarförsäljningar redovisas under övriga intäkter och den posten minskade med nästan 15 miljoner kronor mellan åren. Under 2017 värvade Djurgårdens IF namnkunniga spelare som Kim Källström och Jonas Olsson, vilket ökade personalkostnaderna med närmare 30 procent till drygt 80,8 miljoner kronor. Årets resultat landade på blygsamma 65 tusen kronor och det egna kapitalet uppgick till 51,1 miljoner kronor. Sammanfattningsvis är Djurgårdens IF ett praktexempel på att ekonomisk framgång på sikt ger sportslig framgång. Ett gott resultat i årsredovisningen 2016 gav det bästa sportsliga resultatet på tio år under 2017.

upplevelseidrott, föreningsidrott och spontanidrott i samverkan med staden, näringslivet och stockholmarna.

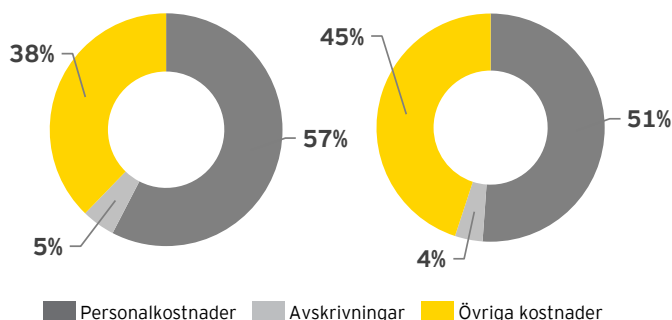
Urban Sports, Djurgården Fotbolls och Djurgården Hockeys spontanidrott skapar aktiviteter för barn och ungdomar på skolor, fotbollsplaner och i ishallar och på andra platser runt om i Stockholms län. Utifrån lokala behov skapas nya möjligheter för fler att idrotta tillsammans med Djurgården via den mobila idrottsplatsen. Djurgården vill sätta Stockholm i rörelse och bidra till roliga och positiva upplevelser kring fotboll och hockey. Urban Sports uppmuntrar genomförande och berömmar ansträngningen. Det är ett mindre fokus på kvalitet, utan det viktigaste är att barnen är aktiva och att alla får vara med.

Genom dessa spontanidrottsaktiviteter öppnas dörrar för ett ökat idrottsintresse bland barn och unga. Via föreningsidrottens delaktighet kan Djurgården hjälpa ungdomar att hitta sin väg från att spela med vännerna till att idrotta för livet. Med upplevelseidrotten kan Djurgården skapa upplevelser som motiverar att våga ta första steget. Djurgården bidrar sammantaget till en mer sammanhållen stad med fler aktiviteter för barn och unga och möjligheter för människor att växa via idrottens gemenskap.

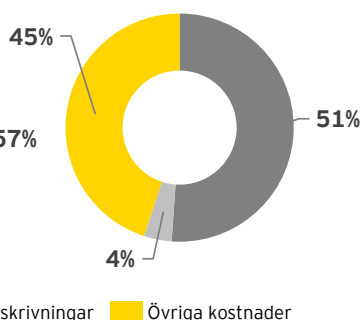
Samhällsnytta

Djurgården Fotboll har tillsammans med Djurgården Hockey påbörjat ett stort arbete med att samordna klubbarnas arbete för en bättre stad. Arbetet går under namnet "Vår Stad". Det är ett samlingsbegrepp för allt arbete i Stockholm vad gäller

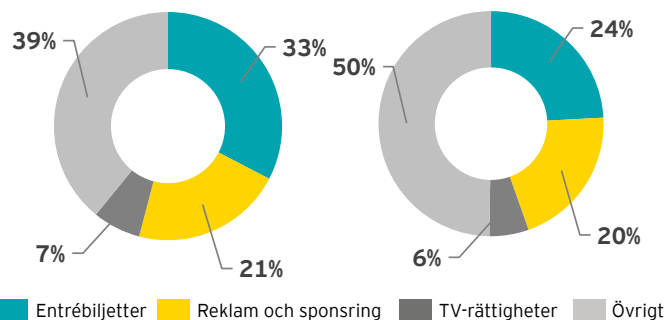
Fördelning av kostnader 2017

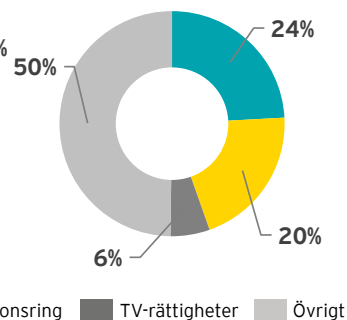
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Magnus Eriksson
och Kim Källström

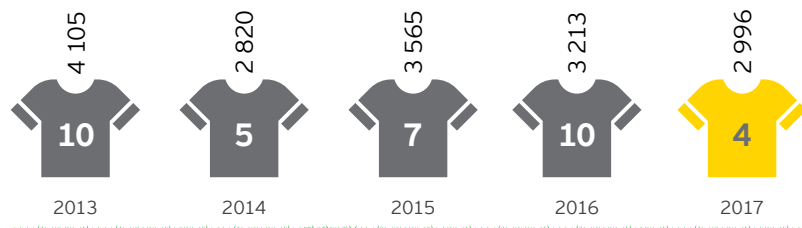

Djurgårdens IF

	2017	2016
Nettoomsättning (tkr)	118 387	145 606
Totala kostnader (tkr)	140 352	122 008
Årets resultat (tkr)	65	36 665
Eget kapital (tkr)	53 478	53 421
Tabellplacering	3	7
Vunna poäng	53	43
Arenakapacitet	30 000	30 000
Publiksnitt	16 241	13 393
Beläggningsgrad	54%	45%
Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 178	1 321
Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	479	692

Publiksnitt och tabellplacering

BK Häcken

2017 slutade BK Häcken på en fjärde plats i den allsvenska tabellen. Ett rejält kliv upp i tabellen jämfört med 2016, då ett skadedrabbat BK Häcken slutade på tionde plats. Trots de goda resultaten svek publiken BK Häcken och klubben hade sitt sämsta publiksnitt sedan 2014 med 2 996 åskådare per match.

Laget från Hisingen i Göteborg är ett unikt lag i svensk fotboll. Det kan vi snabbt konstatera om vi ser på fördelningen av intäkterna. När lag som Hammarby IF har nästan 50 procent av sina intäkter på matchdag, kommer endast ett fåtal procent av BK Häckens omsättning från entrébiljetter och andra intäkter kopplade till matchdag. 78 procent av BK Häckens intäkter kommer i stället från det som vi väljer att kalla Övrigt. Av klubbens nettoomsättning på 165 miljoner kronor utgörs 128 miljoner kronor av övrig nettoomsättning. Merparten av dessa intäkter kommer från klubbens egna arrangemang Gothia Cup. Under 2017 uppgick intäkterna från "egna arrangemang" till 98,3 miljoner kronor, en ökning med 9,5 miljoner kronor. Utöver denna intäkt har intäkterna från spelarförsäljningar ökat under 2017 jämfört med 2016. Under den gångna säsongen såldes spelare för 21,8 miljoner kronor (12,8 miljoner kronor). Klubben sålde bland annat Allsvenskans skyttekung från 2016 John Owoeri till en klubb i den kinesiska ligan och den lovande vänsterbacken Egzon Binaku såldes till Malmö FF.

På kostnadssidan lyckades BK Häcken sänka sin personalkostnader från 83,4 miljoner kronor under 2016 till 76,9 miljoner kronor under 2017. Övriga kostnader ökade med 6,7 miljoner kronor och uppgick till 88,7 miljoner kronor. Här har agentkostnaderna ökat markant, vilket är en följd av spelarförsäljningarna som skedde under året.

Totalt sett har BK Häcken gjort ett bra år såväl sportsligt som ekonomiskt om vi jämför med 2016. Klubben presterade bättre i Allsvenskan och man gjorde ett positivt resultat på 51 tusen kronor efter skatt. Det egna kapitalet uppgår till drygt 59 miljoner kronor, vilket ger BK Häcken en av Allsvenskans bästa soliditet, 66 procent.

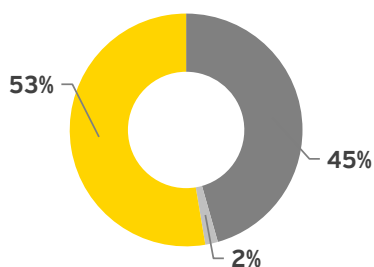
Samhällsnytta

Football Friday är ett integrationsprojekt där ungdomar mellan 13-20 år, från olika delar av Hisingen, träffas och spelar spontanfotboll tillsammans varje fredagskväll. Syftet är att erbjuda en plats att mötas på och ha kul tillsammans. Genom fotbollen kan man bygga kamratskap och motverka utanförskap - oavsett social bakgrund och kultur.

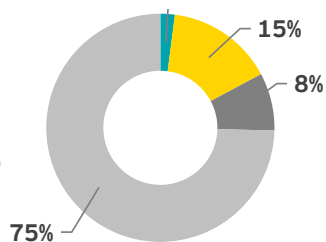
Ett annat projekt som drivs av BK Häcken är Kim Källström Trophy, en turnering som erbjuder ungdomar med någon form av intellektuell funktionsvariation en möjlighet att delta i Gothia Cup. Turneringen är ett samarbete mellan Gothia Cup, Special Olympics Europe/Eurasia och Special Olympics Sweden.

Respect Every Body är ett projekt som BK Häcken driver för att medvetandegöra frågan om sexuella ofredanden med syfte att förändra normer, attityder och beteenden i dagens samhälle.

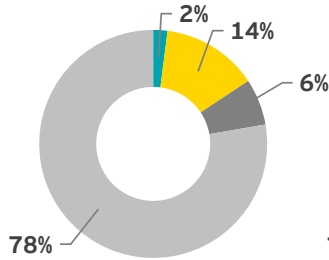
Fördelning av kostnader 2017

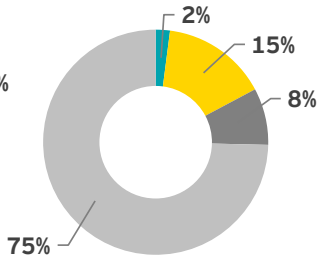
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

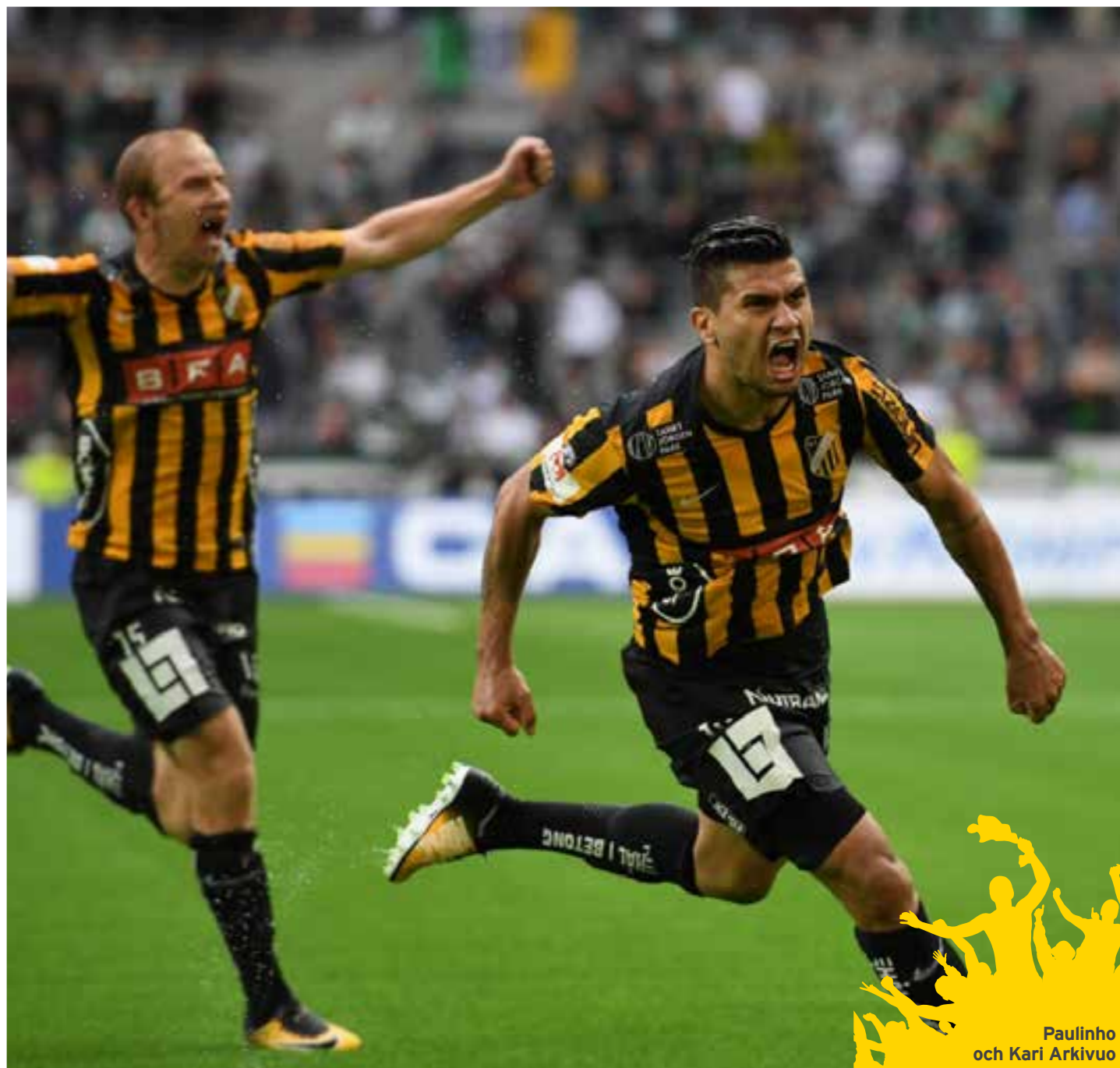

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

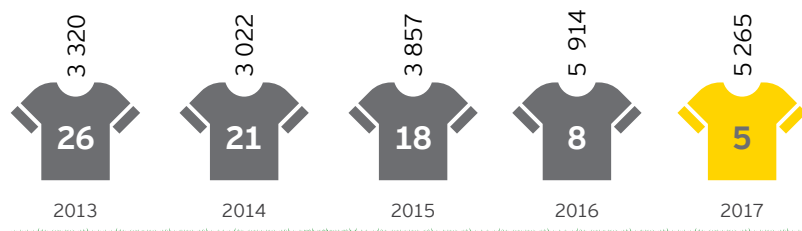

Paulinho
och Kari Arkivuo

	BK Häcken	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	164 910	154 466
	Totala kostnader (tkr)	168 587	167 949
	Årets resultat (tkr)	51	-7 695
	Eget kapital (tkr)	59 138	59 098
	Tabellplacering	4	10
	Vunna poäng	52	40
	Arenakapacitet	6 500	6 500
	Publiksnitt	2 996	3 213
	Beläggningsgrad	46%	49%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 374	1 967
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	433	586

Publiksnitt och tabellplacering

Östersunds FK

Alla som följde svensk fotboll under 2017 hade nog svårt att undgå Östersunds FK:s säsong. Klubben inledde med att vinna Svenska cupen på våren, något som gav en plats till Europa League-kvalet under sommaren. Väl där radade Östersunds FK upp bragderna. Helt plötsligt skulle laget som spelade i division 2 Norrland så sent som 2011 och kom tvåa i gruppen, få möta storklubben Arsenal i slutspel i Europa League.

Avancemanget i Europa League förklarar varför Östersunds FK:s koncernredovisning ser ut som den gör 2017. Under året ökade klubben sin omsättning med 129 procent, till stor del tack var vinstpengarna från Europa League. Koncernredovisningen visar också att klubben fick smått otroliga 69,3 miljoner kronor i ersättningar från SEF och UEFA. Motsvarande siffra under 2016 uppgick till 11,3 miljoner kronor. Utifrån detta kan vi konstatera att Europaäventyret lönade sig för Allsvenskans nordligaste lag.

I Allsvenskan slutade Östersunds FK på en femte plats, tre placeringar bättre än föregående år. Publiksnittet på 5 265 åskådare var något lägre än under 2016 (5 914 åskådare). Trots detta hade klubben mycket högre inkomster under 2017 eftersom de spelade fler matcher, dels i Svenska cupen, dels i Europa League där det blev sex extra hemmamatcher.

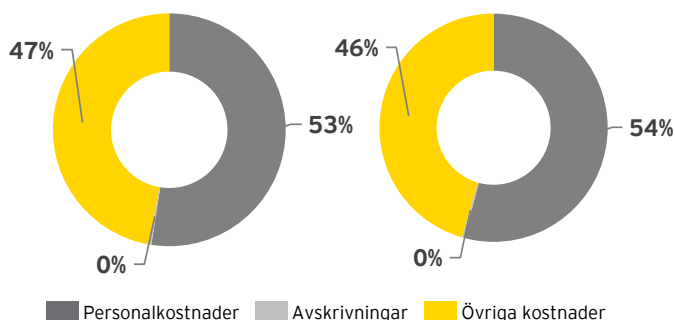
Den procentuella fördelningen av klubbens kostnader är näst intill identisk under 2017 och 2016. Om vi tittar på kostnaderna i kronor ser vi däremot en förändring. Som en följd av lagets ökade ekonomiska framgång har även kostnaderna ökat. Personalkostnaderna har gått upp med knappt 89 procent och övriga kostnader har mer än dubblats jämfört med 2016. På sista raden redovisar klubben ett kraftigt positivt resultat på drygt 13,3 miljoner kronor. Det gör att Östersunds FK:s egna kapital landar på 15,2 miljoner kronor för 2017, vilket kan jämföras med 2,1 miljoner kronor för 2016.

Samhällsnytta

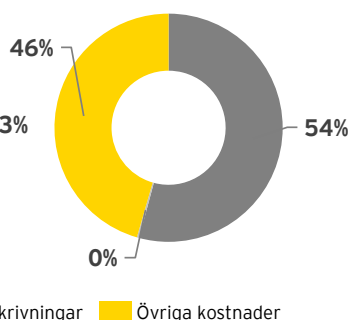
Östersunds FK ger möjligheten att utvecklas idrottsligt, men vill även ta ett större ansvar för sina spelare och ungdomar. Kultur är en viktig del i samhällsbyggandet och en grund för demokratisk ordning. Kultur är även karaktärsdanande och stärker självkänsla och självförtroende hos individen. I ett samhälle som ständigt förändras och utvecklas behövs människor som är kreativa och som vågar tänka i nya eller annorlunda banor. Genom att även erbjuda ett kulturellt kapital ger Östersund FK sina spelare och ungdomar redskap och självförtroende för att röra sig i den kulturella sfären.

Vid två tillfällen per år arrangerar Östersunds FK Kulturakademien. Under kulturdagarna bjuder Östersunds FK in kända författare, musiker, dansare, konstnärer med flera till föreläsningar och workshops för spelare, medlemmar och allmänhet.

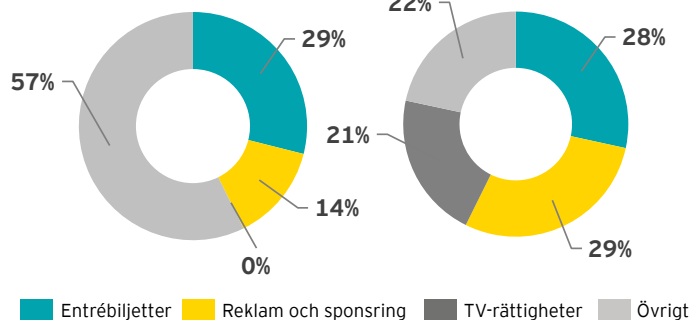
Fördelning av kostnader 2017

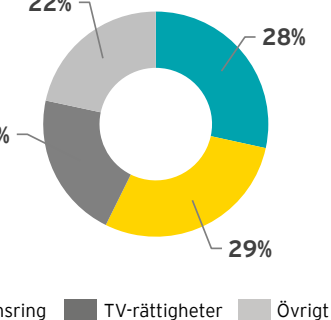
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

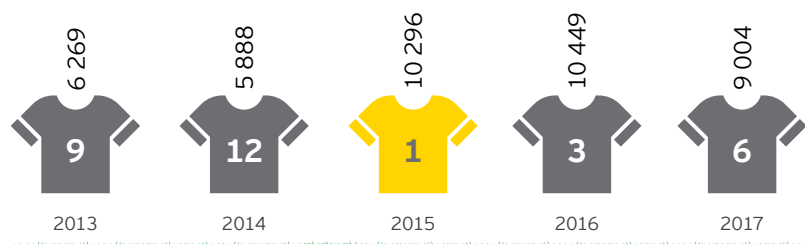

Ken Sema

	Östersunds FK	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	123 133	53 749
	Totala kostnader (tkr)	103 635	53 267
	Årets resultat (tkr)	13 283	416
	Eget kapital (tkr)	15 204	2 050
	Tabellplacering	5	8
	Vunna poäng	50	42
	Arenakapacitet	8 466	8 466
	Publiksnitt	5 265	5 914
	Beläggningsgrad	62%	70%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 056	687
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	339	370

Publiksnitt och tabellplacering

IFK Norrköping

IFK Norrköping placerade sig på sjätte plats i den allsvenska tabellen och gick till final i Svenska cupen där de förlorade mot Östersunds FK. Klubben deltog också i kvalspel till Europa League. Det blev vinst i den första kvalomgången, men i den andra kvalomgången åkte laget ut efter straffläggning mot FK Trakai från Litauen.

Publiksnittet under året uppgick till 9 004 åskådare per match, vilket är en minskning från föregående års siffra om 10 449 åskådare. Detta ledde till att intäkterna från entrébiljetter minskat med cirka 1,1 miljoner kronor. Publikens minskade intresse skulle kunna förklaras av en sämre säsong jämfört med föregående år då IFK Norrköping tog 12 poäng mer i Allsvenskan. Reklamintäkterna minskade med 0,4 miljoner kronor och intäkterna från tv-rättigheter minskade med 3,7 miljoner kronor. En bidragande orsak till detta är att klubben medverkade i kvalspel till Champions League under 2016. Intäkterna från spelarförsäljningar ökade något och uppgick till 37,8 miljoner kronor (32,2 miljoner kronor). Ökningen beror främst på försäljningen av Niclas Eliasson till Bristol City för cirka 19,2 miljoner kronor. Totalt sett minskade dock nettoomsättningen med 6,4 miljoner kronor.

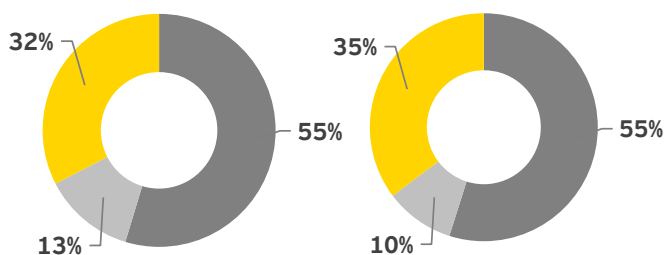
Trots den minskade nettoomsättningen ökade klubbens kostnader med cirka 10 miljoner kronor. Avskrivningar står för 4,3 miljoner kronor och personalkostnader för 5,2 miljoner kronor av den totala ökningen. Eftersom klubben hade övriga rörelseintäkter på 41,2 miljoner kronor blev resultatet för 2017 ändå positivt och slutade på 18,3 miljoner kronor (30,1 miljoner kronor). Koncernen har ett starkt eget kapital på 89 miljoner kronor (70,7 miljoner kronor).

Samhällsnytta

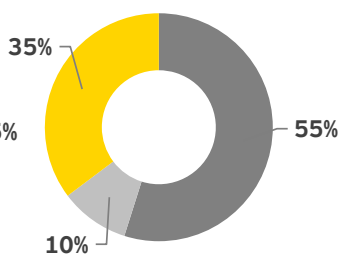
Med utgångspunkt i sin verksamhet och historia har IFK Norrköping en plats att fylla i samhället. Det är en plats där de aktivt tar ansvar för kommande generationer. IFK Norrköping definierar sitt samhällsengagemang i fem punkter:

- Värderingar - utbildning i värderingar, idrottens etik och moral.
- Gemenskap - arbeta för innanförskap och gemenskap, vara en del av ett lag.
- Integration - bejaka mångfald, olikheter och respekt för alla människors lika värde.
- Hälsa - främja ett aktivt och hälsosamt liv, möjliggöra spontanidrott.
- Förebilder - skapa goda exempel och bra förebilder.

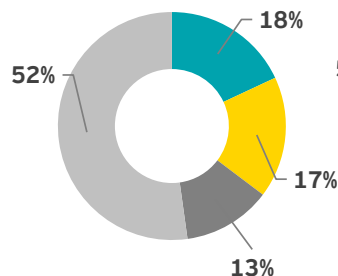
Fördelning av kostnader 2017

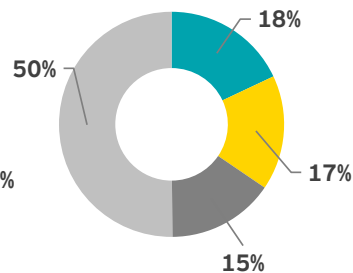
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

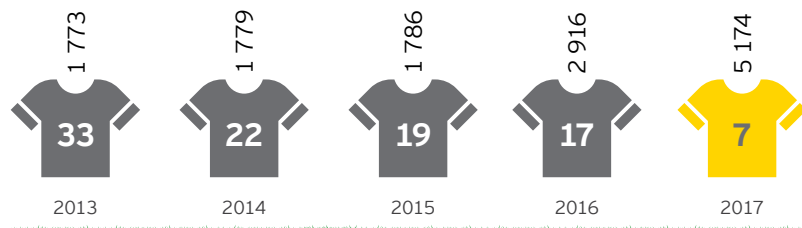

Kalle Holmberg

	IFK Norrköping	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	96 001	102 430
	Totala kostnader (tkr)	113 119	103 159
	Årets resultat (tkr)	18 290	30 129
	Eget kapital (tkr)	88 967	70 677
	Tabellplacering	6	3
	Vunna poäng	48	60
	Arenakapacitet	15 734	15 734
	Publiksnitt	9 004	10 449
	Beläggningsgrad	57%	66%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 130	833
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	345	282

Publiksnitt och tabellplacering

IK Sirius FK

Uppsalaklubben IK Sirius FK hade inte spelat allsvensk fotboll sedan 1974, men 2017 var det dags igen för. Säsongen blev en sportslig framgång för klubben som placerade sig på den övre halvan i den allsvenska tabellen. Laget spelade ihop 40 poäng, vilket innebar att klubbar som IF Elfsborg, Hammarby IF och IFK Göteborg placerade sig efter IK Sirius FK i tabellen. Återkomsten till Allsvenskan var något som lockade Uppsalapubliken och publiksnittet steg med 2 258 åskådare per match, vilket motsvarar en ökning på 77 procent.

Det ökade publiksnittet ledde till att entréintäkterna ökade med 170 procent, vilket motsvarar 6,3 miljoner kronor. Detta tyder på att klubben lyckades öka sitt publiksnitt markant, trots att biljettpriserna ökade. De övriga intäkterna ökade med 8,8 miljoner kronor, vilket antagligen beror på försäljningen av Kingsley Sarfo till Malmö FF. Enligt transfermarkt.co.uk kostade Kingsley Sarfo 14,2 miljoner kronor. Klubben specificerar inte spelarförsäljningar eller agentarvoden i sin årsredovisning. Därför är det svårt att se förändringar i spelarförsäljningar mellan åren. Totalt ökade klubbens nettoomsättning med 15,2 miljoner kronor, men kostnaderna ökade också markant för den allsvenska nykomlingen. Totalt ökade rörelsekostnaderna med 17,9 miljoner kronor från 29,7 miljoner till 47,6 miljoner kronor. Personalkostnader står för den enskilt största ökningen - från 19 till 27,4 miljoner kronor. Även övriga rörelsekostnader ökade med 9,6 miljoner kronor.

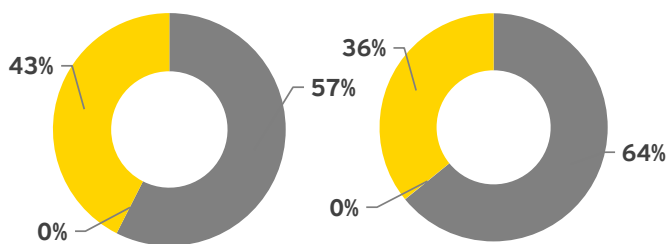
På sista raden visade klubben upp ett resultat på 290 tusen kronor. Det kan tyckas något lågt i och med försäljningen av Kingsley Sarfo. Det egna kapitalet uppgår till 1 miljon kronor. Kapitalet kan förbrukas på kort tid om klubben inte lyckas minska sina kostnader eller bibehålla samma intäkter, något som kan bli en utmaning sett till årets spelarförsäljning.

Samhällsnytta

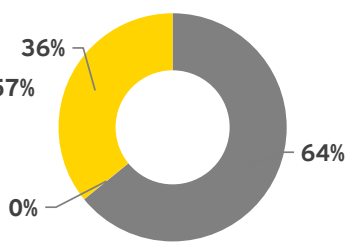
Uppsala är en stad som står inför stora utmaningar liksom många städer i Sverige i dag och där alla aktörer måste bidra till att öka känslan av trygghet, framtidstro och delaktighet. Sirius Fotboll, med lång tradition och starka band till Uppsala tycker att det är självklart med ett samhällsansvar utöver den vanliga fotbollsverksamheten. Med fotboll som verktyg kan klubben öka möjligheterna till delaktighet för alla och skapa trygghet i samhället. Sirius Fotboll tror på Uppsalas framtid, samverkan och kamratskap oavsett kön, religion, hudfärg, kultur och sexualitet.

Inom "Gränslös fotboll" är nattfotbollen det projekt som lockar flest ungdomar till spontanidrott. Sirius Fotboll har upp emot 300 ungdomar i åldersspannet 8-25 år som spelar spontanfotboll varje helg. Nattfotbollen finns i fyra av Uppsalas ytterområden, vilket innebär att klubben har ringat in så gott som hela Uppsala. Alla i Uppsala har möjlighet att komma och besöka Sirius Fotboll på nattfotbollen. Genom projektet vill Sirius Fotboll bidra till integration och skapa en framtidstro hos ungdomar. De vill även skapa en miljö som är både trygg och rolig.

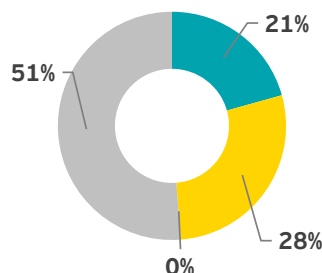
Fördelning av kostnader 2017

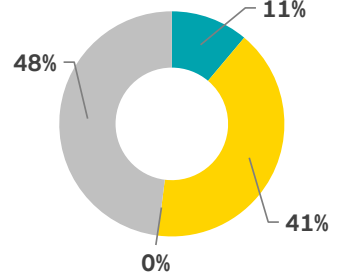
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

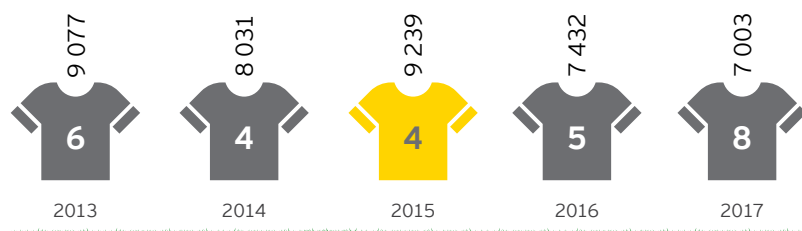

Philip Haglund
och Niklas Busch Thor

	IK Sirius FK	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	47 883	32 731
	Totala kostnader (tkr)	47 595	29 678
	Årets resultat (tkr)	290	2 823
	Eget kapital (tkr)	1 021	767
	Tabellplacering	7	17
	Vunna poäng	40	61
	Arenakapacitet	6 300	6 300
	Publiksnitt	5 174	2 916
	Beläggningsgrad	82%	46%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	650	305
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	336	219

Publiksnitt och tabellplacering

IF Elfsborg

2017 slutade IF Elfsborg på åttonde plats i Allsvenskan. Det är deras sämsta placering under de senaste fem åren. Vi måste leta oss tillbaka så långt som till 2004 för att hitta en sämre tabellplacering. Då slutade laget på en nionde plats. Klubbens sportsliga kräftgång verkar ha fått fansen att stanna hemma. Lagets sjätte plats 2013 gav klubben sitt näst högsta publiksnitt under de senaste fem åren. Det kan till stor del förklaras av klubbens guldäsong 2012. Publiksnittet minskade från 7 432 åskådare per match 2016 till 7 003 åskådare per match 2017 och klubben har med sina 41 procent den lägsta belägningsgraden i ligan.

Även ekonomiskt står IF Elfsborg inför stora utmaningar. Om vi jämför 2017 med 2016 ser vi att omsättningen har minskat samtidigt som kostnaderna har ökat. Det har resulterat i ett negativt resultat på 5,4 miljoner kronor för 2017 jämfört med ett positivt resultat på 5 miljoner kronor 2016.

En granskning av klubbens intäkter visar att intäkterna från entrébiljetter minskade med 2 miljoner kronor, intäkterna från reklam och sponsring minskade med 0,9 miljoner kronor, medan intäkterna från tv-rättigheter är oförändrade jämfört med föregående år. Däremot har övriga intäkter ökat med 1,5 miljoner. Klubbens största utmaning verkar vara minskningen av intäkter från entrébiljetter. Även under 2016 minskade intäkterna från entrébiljetter jämfört med året innan, då var minskningen 16 procent.

Rörelsekostnaderna ökade med cirka 7,3 miljoner jämfört med 2016. Ökningen kan främst hänföras till kostnader för spelare och tränare. Personalkostnaderna ökade med 8,1 miljoner kronor, varav 5,7 miljoner kronor förklaras av ökade löner till spelare och tränare. Avskrivningarna ökade med 1,5 miljoner kronor och avskrivningarna på spelare ökade med 1,7 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ekonomiskt är IF Elfsborg en välmående klubb med ett eget kapital på 33,6 miljoner kronor, vilket är sjätte störst i Allsvenskan. Trots det står klubben inför stora utmaningar om de

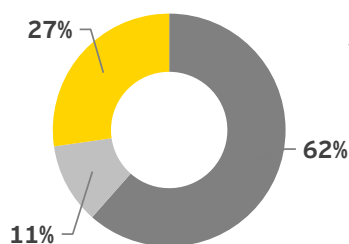
ska lyckas vända den trend vi har kunnat se såväl sportsligt som ekonomiskt.

Samhällsnytta

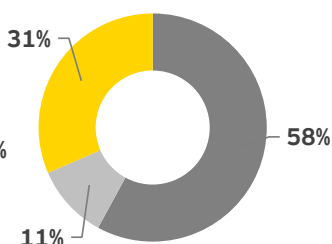
IF Elfsborgs syfte har varit detsamma sedan starten 2009, att fokusera på mer fotboll och att skapa ett tryggare samhälle. Inom sin region har IF Elfsborg möjligheten att öppna dörrar som andra inte kan. Detta skapar samarbeten som påverkar och utvecklar fotboll, samhälle och supporterrelationer. IF Elfsborg känner ett ansvar för att nyttja dessa möjligheter och göra bra saker, men att själva driva allt framåt är svårt. Tillsammans med Borås Stad, näringslivet, organisationer och människor runt omkring sig ser klubben en fantastisk möjlighet att kunna medverka till IF Elfsborg driver projekt inom hälsa, sysselsättning och inkludering. Dessutom driver de följande projekt (som också tillhör någon av kategorierna ovan):

- Camp Elfsborg, samarbete med cirka 60 klubbar för att få fler att spela fotboll och hålla på längre
- Fotboll i skolan
- Sommarfotbollsskola
- Flickakademi (tillsammans med 13 andra klubbar)
- Ungdomsverksamhet upp till 14 år, breddverksamhet
- Glädje Tillsammans, fotboll för funktionshindrade
- Walking Football, aktivitet för 55 åringar och uppåt
- Unga Elfsborgare, ungdomssupportergrupp
- Supporterdialog, kontinuerliga möten med supportrar
- CSR-nätverk
- LikaOlika, tillsammans med Guliganerna, inkludering via fotbollsmatcher för ensamkommande.

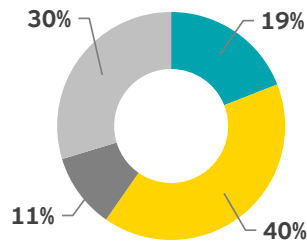
Fördelning av kostnader 2017

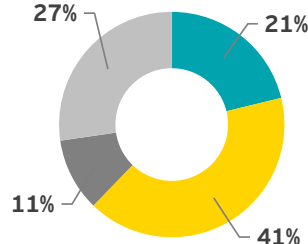
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

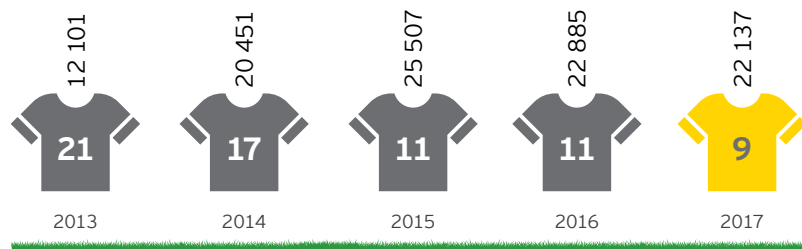

Issam Jebali

	IF Elfsborg	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	83 529	84 767
	Totala kostnader (tkr)	106 357	99 028
	Årets resultat (tkr)	-5 436	4 967
	Eget kapital (tkr)	33 593	39 030
	Tabellplacering	8	5
	Vunna poäng	39	48
	Arenakapacitet	16 899	16 899
	Publiksnitt	7 003	7 432
	Beläggningsgrad	41%	44%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 310	907
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	870	725

Publiksnitt och tabellplacering

Hammarby IF

Hammarby IF placerade sig på nionde plats i årets upplaga av Allsvenskan, betydligt längre ner än sina rivaler AIK och Djurgårdens IF. Klubben segrade dock i "derbykampen" genom att ta 8 av 12 möjliga poäng i dessa matcher. Klubbens publiksnitt uppgick till 22 137 åskådare per match, vilket är marginellt lägre än föregående års siffra på 22 885 åskådare. Trots det överträffade Hammarby IF sin budget vad gäller publikintäkter.

Den totala nettoomsättningen uppgick till 124,2 miljoner kronor. Det motsvarar en ökning på hela 14,6 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att klubben sålde spelare för 12,4 miljoner kronor. Klubben fick cirka 12 miljoner kronor när Joseph Aidoo såldes till Genk i Belgien. Det innebär att andelen övrig nettoomsättning har ökat. I övrigt ligger intäkter från entrébiljetter, sponsring och tv-rättigheter på ungefär samma nivåer som under 2016.

Klubbens kostnader ökade med totalt 18,5 miljoner kronor. Förklaringen är ökade personalkostnader på 18,2 miljoner kronor, motsvarande 29 procent. En del av ökningen beror på att antalet personer var cirka 9 procent fler under 2017. Resterande del av ökningen avser engångskostnader som uppstod när klubben bytte sportchef från Mats Jingblad till Jesper Jansson. Hammarby IF förvärvade också ett antal välmeriterade spelare som exempelvis Jillean Hamad, Johan Wiland och Muamer Tankovic. De övriga kostnaderna är marginellt lägre än föregående år. Avskrivningarna har dock ökat till följd av högre avskrivningar på utgifter för spelarförvärv.

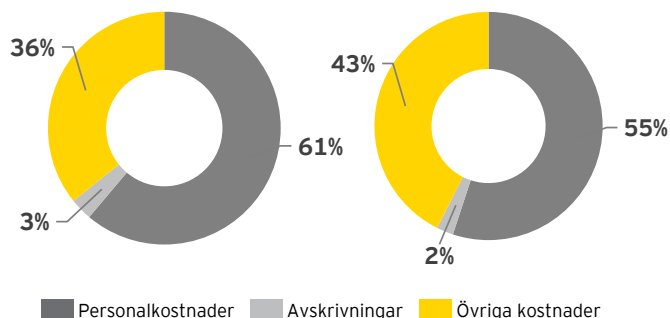
Hammarby IF gör totalt sett ett positivt resultat på 1,6 miljoner kronor (8,8 miljoner kronor) och har ett stabilt eget kapital på 34,8 miljoner kronor (33,2 miljoner kronor).

Samhällsnytta

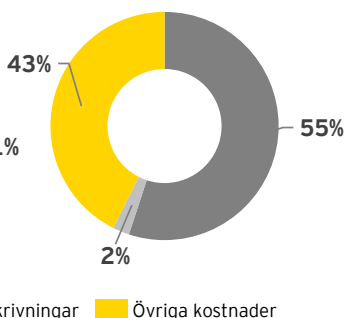
Linjeprojektet är samlingsnamnet på alla initiativ som utgör Hammarby Fotbolls samhällsengagemang. Projektet kan enkelt beskrivas som Hammarbys röst i samhället och innefattar flera olika aspekter som utdelning av matchbiljetter och skolbesök med diverse a-lagsspelare.

Syftet är att, genom samarbete med skolor och föreningar, ge barn, ungdomar, familjemedlemmar, ledare och lärare i söderort möjligheten att se Hammarby Fotbolls allsvenska matcher. Hammarby IF har även genomfört diverse skolbesök med a-lagsspelare. Det primära syftet med dessa skolbesök är inte att diskutera fotboll, utan att lyfta fram frågor om vad det innebär att växa upp, belysa vikten av att arbeta hårt för sina drömmar och att få barnen att förstå att allt är möjligt. Mötet kan mest liknas vid ett motivationstal där a-lagsspelarna berättar att barnen kan bli precis vad de vill, så länge de lägger ner tid och kraft för att försöka uppnå sina drömmar. Ingenting är omöjligt.

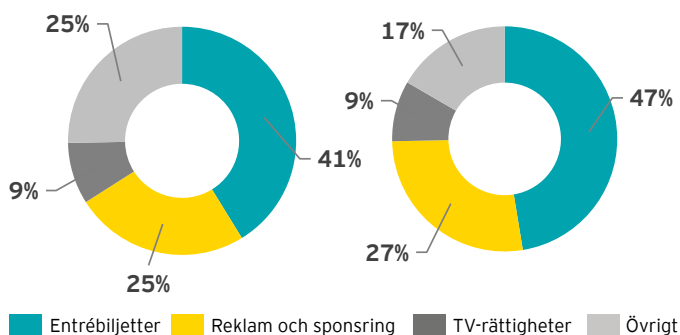
Fördelning av kostnader 2017

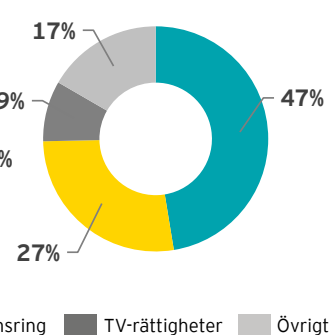
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

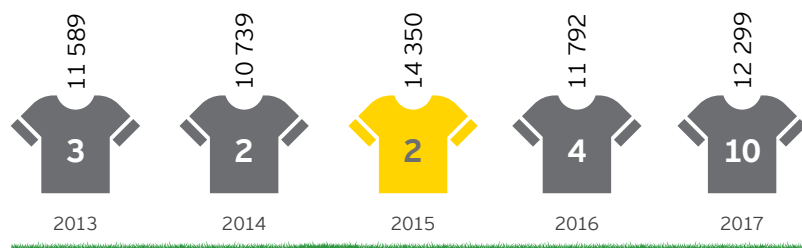

	Hammarby IF	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	124 165	109 504
	Totala kostnader (tkr)	132 066	113 553
	Årets resultat (tkr)	1 589	8 766
	Eget kapital (tkr)	34 758	33 169
	Tabellplacering	9	11
	Vunna poäng	38	39
	Arenakapacitet	30 000	30 000
	Publiksnitt	22 137	22 885
	Beläggningsgrad	74%	76%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 798	1 282
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	809	765

10

Publiksnitt och tabellplacering

IFK Göteborg

IFK Göteborg hade en tuff säsong under 2017. Klubben hamnade på tionde plats i Allsvenskan, den sämsta placeringen sedan sjundeplatsen 2012. IFK Göteborg gjorde även ett dåligt resultat rent ekonomiskt.

Nettoomsättningen minskade från 154 miljoner kronor 2016 till 109 miljoner kronor 2017. En stor del av minskningen förklaras av att IFK Göteborg inte sålde spelare för samma summor under 2017 som under 2016. Spelarförsäljningarna under 2017 uppgick till 8,5 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 30,8 miljoner kronor under 2016. 2016 fick klubben även knappt 11,4 miljoner kronor från UEFA efter att ha kvalificerat sig till Europa League. Ersättning från UEFA saknades under 2017.

På kostnadssidan ser det ungefär likadant ut sett till fördelning. Det finns endast mindre skillnader mellan åren. Totalt sett har dock IFK Göteborg minskat sina kostnader med hela 26 miljoner kronor under 2017. En stor del av kostnadsminskningen kommer från minskade agentkostnader. 2016 uppgick dessa kostnader till knappt 13 miljoner kronor jämfört med knappt 500 tusen kronor under 2017. Självklart beror denna minskning på att klubben sålde färre spelare och till en lägre totalsumma under 2017 än under 2016. IFK Göteborg har även minskat sina personalkostnader med 10,5 miljoner kronor jämfört med 2016.

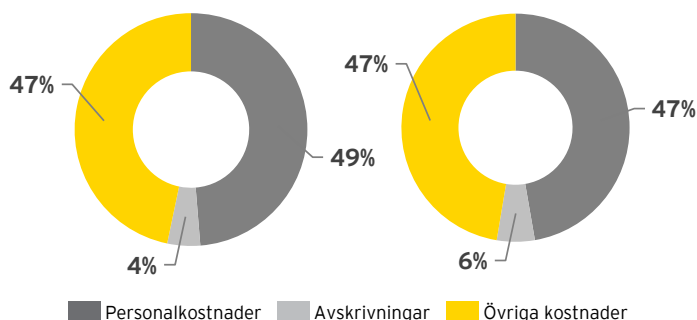
I och med de dystra siffrorna slutade IFK Göteborgs resultat på minus 12,5 miljoner kronor. Det ledde till att de mer än halverade sitt egna kapital på koncernnivå. Vid årsskiftet uppgick koncernens egna kapital till 10,3 miljoner kronor, vilket ger en soliditet på 24 procent.

Sammanfattningsvis är 2017 troligen ett år som IFK Göteborg helst vill glömma sett till idrottslig prestation och ekonomiskt resultat. Det finns dock ljusglimtar framåt. En av Allsvenskans bästa målvakter, Pontus Dahlberg, såldes i januari 2018, vilket bör ge IFK Göteborg lite pengar på banken under 2018.

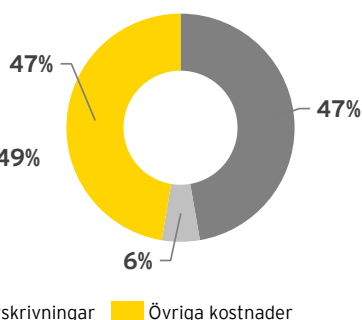
Samhällsnytta

Göteborg är en av alla städer som står inför stora utmaningar. Känslan av trygghet, framtidstro och delaktighet varierar kraftigt runtom i Göteborg. Alla olika aktörer och arenor i Göteborgssamhället måste bidra om man ska lyckas förena staden. Med fotboll som verktyg vill IFK Göteborg bidra till att bryta barriärer för att öka känslan av delaktighet och trygghet samt förbättra hälsan hos stadens invånare. IFK Göteborg tror på Göteborg och de tror på samverkan. Det är vad "IFK Göteborg i samhället" handlar om.

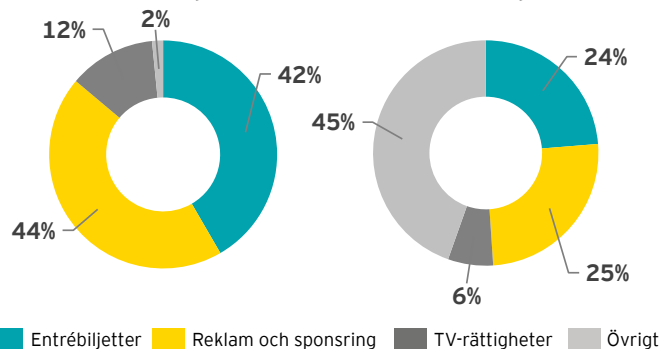
Fördelning av kostnader 2017

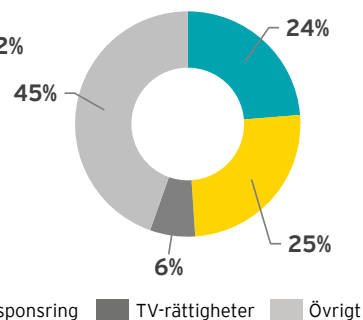
Fördelning av kostnader 2016

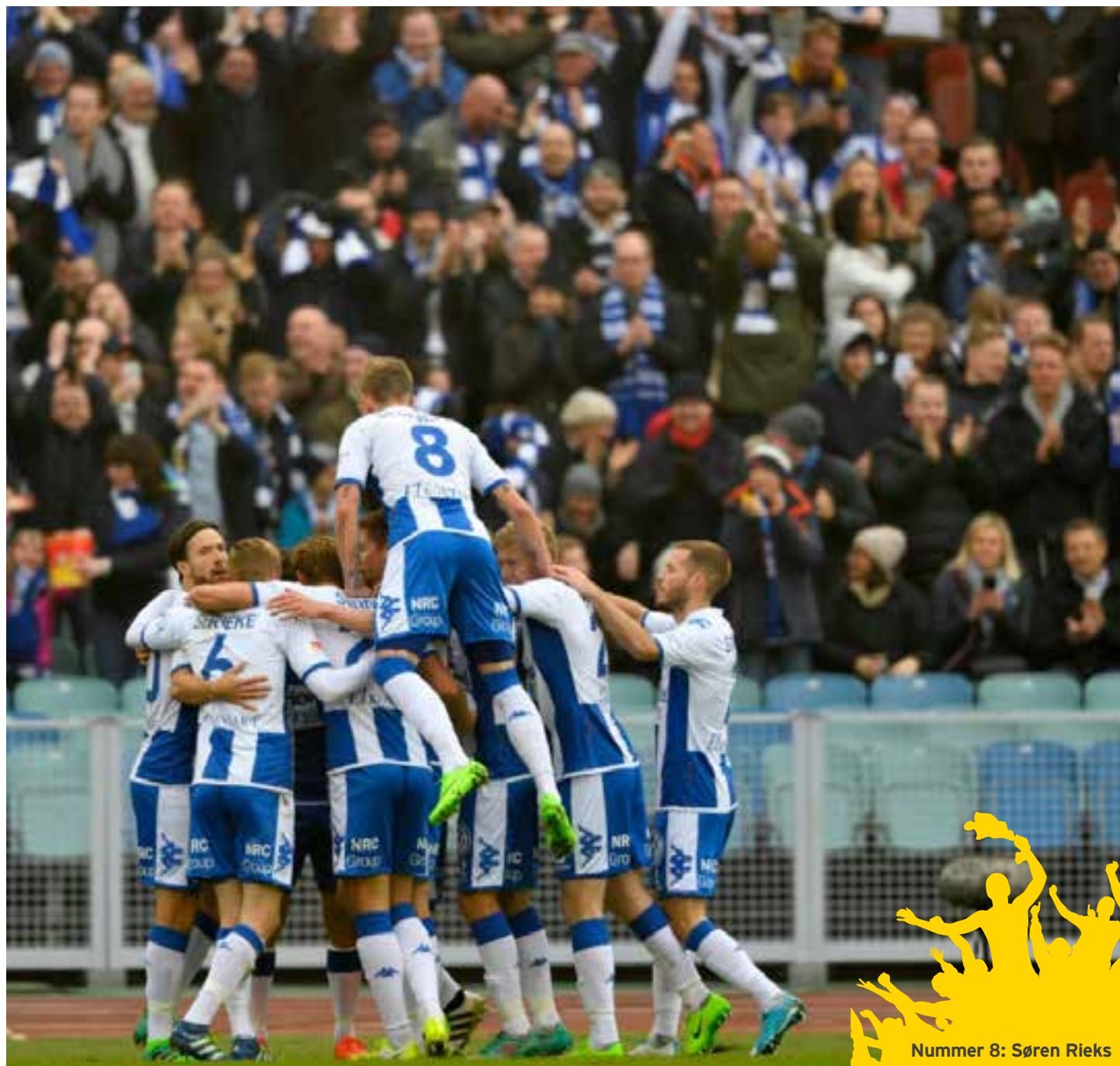

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

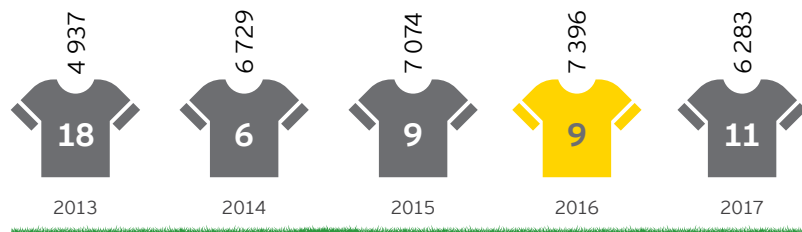

Nummer 8: Søren Rieks

	IFK Göteborg	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	82 442	153 831
	Totala kostnader (tkr)	121 050	147 035
	Årets resultat (tkr)	-12 512	5 820
	Eget kapital (tkr)	10 384	22 572
	Tabellplacering	10	4
	Vunna poäng	37	50
	Arenakapacitet	18 416	18 416
	Publiksnitt	12 299	11 792
	Beläggningsgrad	67%	64%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 413	1 222
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	992	776

Publiksnitt och tabellplacering

Örebro SK

Örebro SK placerade sig på elfte plats i årets upplaga av Allsvenskan. Totalt samlade klubben ihop 36 poäng, vilket är färre än föregående års 41 poäng. Det något tyngre året ledde till ett tapp vad gäller publiksnittet. Under 2017 uppgick publiksnittet till 6 283 åskådare jämfört med 7 396 åskådare under 2016. Mest noterbart var ändå att tränaren Alexander Axén valde att avgå i förtid, vilket gjorde att assisterande tränaren Axel Kjäll fick ta över under slutet av sommaren. Ett glädjeämne var att Nahir Besara slutade på andra plats i den totala poängliga efter en stark period under sommaren.

Nettoomsättningen för året uppgick till 50,5 miljoner kronor (67 miljoner kronor), vilket var en klar minskning mot föregående år. Då publiken svek Örebro SK minskade också intäkterna från entrébiljetter med 1,9 miljoner kronor. Den totala intäktsminskningen förklaras dock främst av att de övriga intäkterna, där spelarförsäljningen ingår, minskade. Årets spelarförsäljning uppgick till endast 0,2 miljoner kronor (12 miljoner kronor). Föregående år sålde klubben flera tongivande spelare som Jacob Rinne, Daniel Gustavsson och Kalle Holmberg.

Klubbens kostnader minskade precis som intäkterna och uppgick till 54,6 miljoner kronor (63,9 miljoner kronor). Minskningen förklaras främst av att de övriga kostnaderna minskade med 7,6 miljoner kronor till följd av lägre kostnader för spelarförvärv, agentarvode och vidareförsäljningskostnader.

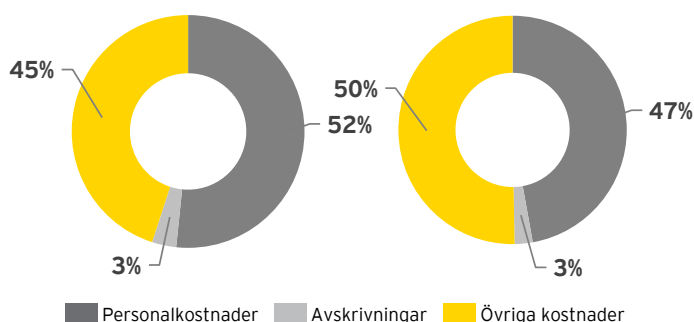
Då intäkterna minskade mer än kostnaderna gör Örebro SK en förlust för 2017 på 3 miljoner kronor. Det är en klar försämring jämfört med föregående års vinst på 2,6 miljoner kronor. Det egna kapitalet är dock fortfarande förhållandevis intakt och uppgår till 8,8 miljoner kronor (12,2 miljoner kronor).

Samhällsnytta

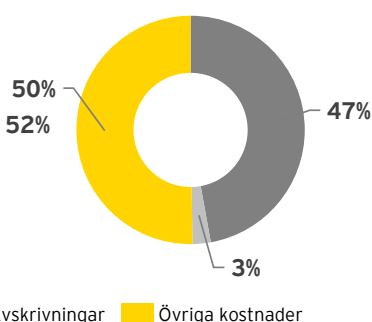
För Örebro SK är det en självklarhet att vara en aktiv del av samhället. Det är många i regionen som ställer upp för föreningen och de tycker att det är viktigt att ge tillbaka. Deras samhällsansvar utgår från områden som de är bra på - att verka som goda förebilder, inspirera till bra saker och arbeta med frågor som rör ledarskap. Målet är att på olika sätt bidra till en bättre vardag för barn och ungdomar.

Om Örebro SK som elitklubb kan inspirera fler ungdomar att börja idrotta, så är mycket vunnet. Just detta ser klubben som sin kanske viktigaste roll i samhället. Men Örebro SK vill göra mer än så. För dem är samhällsansvar en viktig del av föreningens identitet och utgångspunkten är alltid att bidra till en bättre vardag för barn och ungdomar. Spelarna är ofta ute på skolor, fritidsgårdar och andra platser där de möter ungdomar. De arbetar med frågor som rör ledarskap och utbildning och vill verka som goda förebilder. Ett par av Örebro SK:s initiativ kring just detta är "arena Örebro" och "en annan mamma".

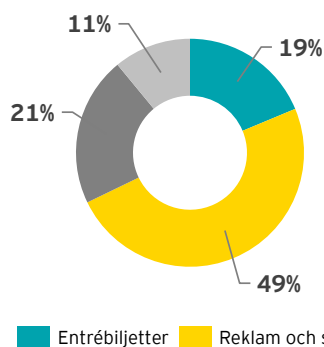
Fördelning av kostnader 2017

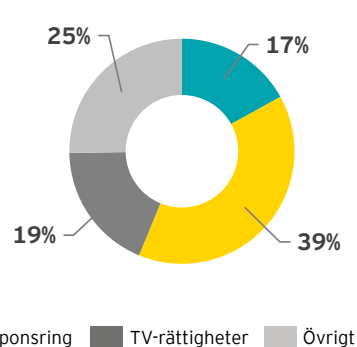
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

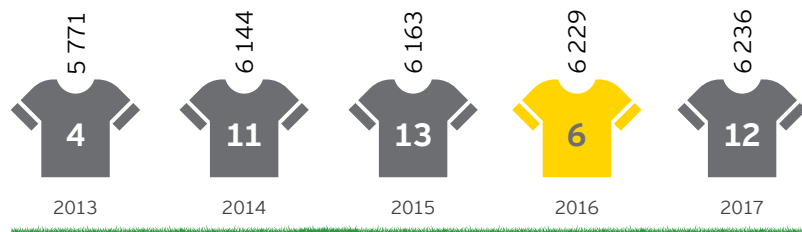

	Örebro SK	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	50 465	66 992
	Totala kostnader (tkr)	54 564	63 861
	Årets resultat (tkr)	-3 033	2 561
	Eget kapital (tkr)	8 753	12 202
	Tabellplacering	11	9
	Vunna poäng	36	41
	Arenakapacitet	12 645	12 645
	Publiksnitt	6 283	7 396
	Beläggningsgrad	50%	58%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	751	612
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	689	641

12

Publiksnitt och tabellplacering

Kalmar FF

2017 slutade Kalmar FF på tolfte plats i Allsvenskan och laget lyckades skrapa ihop 32 poäng. Det var sex placeringar och 12 poäng sämre jämfört med 2016. Halvvägs in i säsongen 2017 hade laget endast tagit åtta poäng och det såg onekligen tufft ut för Kalmar FF att få förnyat allsvenskt kontrakt till 2018. Laget lyckades dock genom sex vinster, tre oavgjorda och endast en förlust på de följande tio matcherna spela sig över nedflyttningsstrecket. De skapade även lite marginal till lagen som kämpade om förnyat kontrakt med fem omgångar kvar. Även om Kalmar FF presterade sämre sportsligt lyckades de öka publiksnittet på Guldfågeln Arena med sju åskådare per match - från 6 229 åskådare 2016 till 6 236 åskådare 2017. En förklaring kan vara att klubben sänkte biljettpriserna, eftersom entréintäkterna minskade med cirka 1,7 miljoner kronor. Entréintäkterna minskade från 12,7 miljoner kronor 2016 till 11,0 miljoner kronor 2017.

Ekonomiskt var det också ett tufft år för Kalmar FF. De redovisade ett negativt resultat på 12,8 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 2016 då klubben hade positivt resultat på 38 tusen kronor. Förklaringen till det negativa resultatet är att klubbens intäkter minskade med 4,4 miljoner kronor samtidigt som rörelsekostnaderna ökade med 9 miljoner kronor.

Samtliga intäkter minskade under 2017. Entréintäkterna minskade som tidigare nämnts med 1,7 miljoner kronor, reklam och sponsring minskade med 341 tusen kronor, tv-rättigheter minskade med 1,4 miljoner kronor och övriga intäkter minskade med nästan 1 miljon kronor. På kostnadssidan var det framför allt personalkostnaderna som ökade med 5,9 miljoner kronor och övriga kostnader som ökade med 3,5 miljoner kronor.

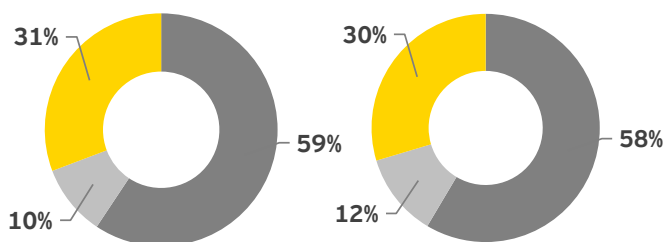
Den ekonomiska utvecklingen i Kalmar FF ställer höga krav på förändring. Årets negativa resultat minskade klubbens egna kapital med mer än en tredjedel. Det innebär att det egna kapitalet är helt förbrukat inom två år om klubben återupprepar säsong 2017.

Samhällsnytta

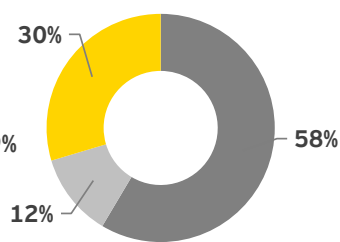
"Fotboll med Hjärtat" är ett utbildningspaket för ungdomstränare som vänder sig till barn- och ungdomsföreningar och lag i Kalmars region. Kalmar FF tror att respekt, bra dialog, samverkan och utbildning utvecklar ungdomsfotbollen och de vill bygga sin fotbollsfamilj på glädje och gemenskap. Detta projekt vänder sig till hela fotbollsfamiljen och alla ungdomslag. Kalmar FF vill stimulera och utveckla flickfotbollen lika mycket som pojkfotbollen och de strävar därför efter att lagen som deltar i "Fotboll med Hjärtat" ska vara 50 procent jämnt fördelade mellan killar och tjejer.

Tränare som tränar lag med funktionsnedsättningar behandlas självklart på samma sätt. De erbjuds utbildningspaketet och utbyte med Kalmar FF:s lag för spelare med funktionsnedsättning. De har sedan tidigare ett nära samarbete med Habiliteringen Kalmar Läns Landsting.

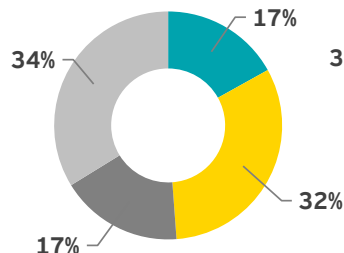
Fördelning av kostnader 2017

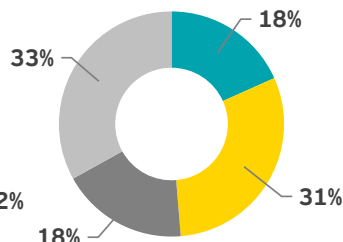
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

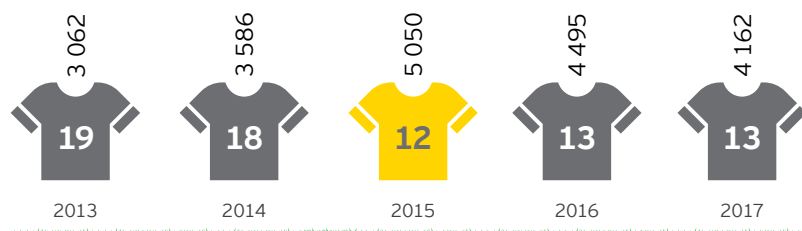

Viktor Elm
och Mahmoud Eid

	Kalmar FF	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	65 193	69 596
	Totala kostnader (tkr)	73 207	64 180
	Årets resultat (tkr)	-12 797	38
	Eget kapital (tkr)	20 095	32 893
	Tabellplacering	12	6
	Vunna poäng	32	44
	Arenakapacitet	12 182	12 182
	Publiksnitt	6 236	6 229
	Beläggningsgrad	51%	51%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 194	749
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	650	481

Publiksnitt och tabellplacering

GIF Sundsvall

I Allsvenskans sista omgång 2017 lyckades GIF Sundsvall genom en 0-3 seger borta mot IFK Göteborg gå om Jönköpings Södra IF som spelade oavgjort hemma mot Östersunds FK. På så sätt säkrade GIF Sundsvall en biljett till Allsvenskan 2018. Även om klubben lyckades få förnyat allsvenskt kontrakt har rubrikerna i media sedan säsongen avslutades mest handlat om klubbens ekonomi.

2016 hade GIF Sundsvall det näst lägsta egna kapitalet av samtliga klubbar i Allsvenskan. Kapitalet uppgick till 646 tusen kronor. Efter årets negativa resultat på närmare 7 miljoner kronor har GIF Sundsvall ett negativt eget kapital på 6,3 miljoner kronor. Det ska dock tilläggas att det inte är första gången som klubben har ett negativt eget kapital. 2015 redovisade klubben ett negativt eget kapital på minus 2,5 miljoner kronor. Till bokslutet 2016 hade kapitalet återställts tack vare att klubben gjorde ett resultat på 3,2 miljoner kronor. Under de senaste fem åren har klubben visat upp ett positivt resultat vid två tillfällen och där var förgående års resultat det klart bästa. Att klubben rent ekonomiskt står inför stora utmaningar råder det inga tvivel om.

Klubbens negativa resultat beror på att intäkterna minskade med 6,2 miljoner kronor. Samtliga intäktströmmar minskade: intäkter från entrébiljetter med 1,3 miljoner kronor, reklam och sponsring med 1,6 miljoner kronor, tv-rättigheter med 0,7 miljoner kronor och övriga intäkter med 2,7 miljoner kronor. Samtidigt minskade klubbens bidrag med 3,8 miljoner kronor. Klubben skriver i sin årsredovisning att nya resurser tillfördes marknadsavdelningen för att kompensera för den förväntade minskningen av transfers och UEFA-medel. Åtgärden har dock inte genererat någon större effekt. Detta kan tyda på två saker. Antingen var GIF Sundsvall för optimistiska i sin budgetering då klubben de facto förutsåg att intäkterna från transfers och UEFA skulle minska eller så belyser detta svårigheterna för en klubb att minska sina kostnader under en säsong.

På kostnadssidan skedde inga större förändringar jämfört med 2016. Klubbens personalkostnader ökade med 1,1 miljoner kronor

och avskrivningarna ökade med 0,3 miljoner kronor. Samtidigt lyckades klubben minska sina övriga kostnader med 1,3 miljoner kronor.

Samhällsnytta

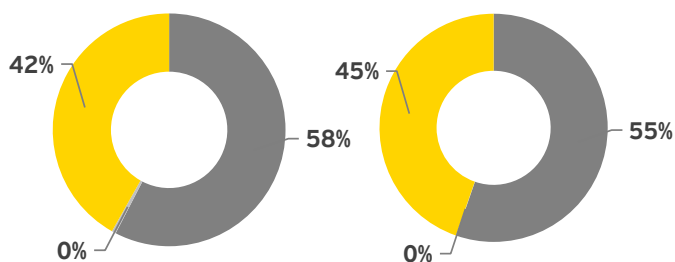
GIF Sundsvall ska vara en positiv kraft i samhället och bidra till att sprida de värderingar som ligger i linje med föreningens och riksidrottsförbundets värdegrund. GIF Sundsvall verkar för ökad integration mellan olika grupper i samhället, tolerans och förståelse för olikheter och en bättre folkhälsa.

Detta gör GIF Sundsvall exempelvis genom sitt samhällsengagemang "Back 2 Basics". Inom ramen för "Back 2 Basics" erbjuder de barn i socioekonomiskt utsatta och föreningssvaga bostadsområden ett smörgåsbord av kostnadsfria fritidsaktiviteter med fotbollen som grund. Syftet är att erbjuda dem en meningsfull fritid och få dem att bli aktiva medlemmar i en förening. Verksamheten bedrivs på plats i de aktuella bostadsområdena, fem dagar i veckan, 47 veckor per år, och engagerar dagligen 100-talet barn med olika bakgrund.

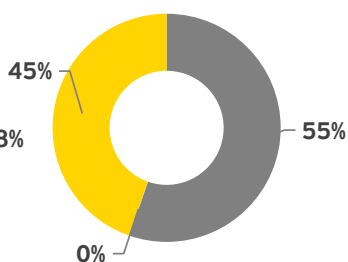
GIF Sundsvall försöker också verka för social utjämning genom att erbjuda deltagarna möjlighet till upplevelser som exempelvis besök på teatrar, allsvenska fotbollsmatcher och muséer. Kombinationen av den värdegrund som verksamheten vilar på, de möten som sker mellan deltagarna och de aktiviteter och upplevelser som deltagarna får ta del av bidrar till integration. Verksamheten startades inom ett område 2002 och har sedan dess utökats till ytterligare tre bostadsområden i Sundsvall.

Samhällsengagemang är samlingsnamnet för all GIF Sundsvalls verksamhet som bidrar till ett bättre samhälle. De riktar sig främst mot barn och ungdomar och med engagemang, utveckling och uthållighet i sin verksamhet når de framgång i sitt sociala arbete.

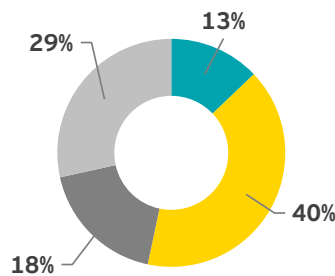
Fördelning av kostnader 2017

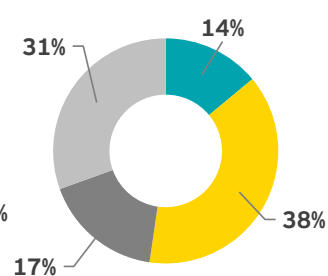
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

Personalkostnader Avskrivningar Övriga kostnader

Entrébiljetter Reklam och sponsring TV-rättigheter Övrigt

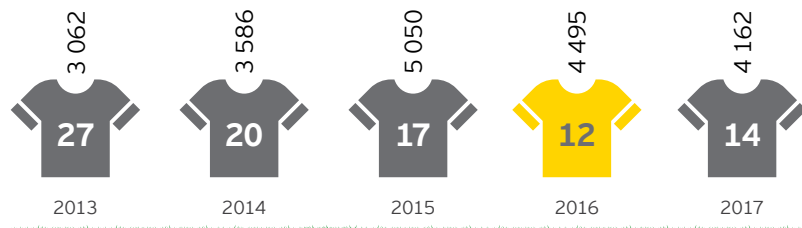

Tommy Naurin

	GIF Sundsvall	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	37 601	43 769
	Totala kostnader (tkr)	47 605	47 504
	Årets resultat (tkr)	-6 956	3 150
	Eget kapital (tkr)	-6 310	646
	Tabellplacering	13	13
	Vunna poäng	31	30
	Arenakapacitet	8 500	8 500
	Publiksnitt	4 162	4 495
	Beläggningsgrad	49%	53%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	778	783
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	490	559

Publiksnitt och tabellplacering

Jönköpings Södra IF

Jönköpings Södra IF:s andra raka säsong i Allsvenskan slutade inte lika bra som den första. Klubben låg över kvalplats under större delen av säsongen, men blev i sista omgången omsprungna av GIF Sundsvall. Efterföljande kvalspel mot Trelleborgs FF slutade med degradering och nästa säsong spelar Jönköpings Södra IF i Superettan.

Under året ökade Jönköpings Södra IF sina intäkter med knappt 4,5 miljoner kronor. Förändringen förklaras främst av att spelarförsäljningarna ökade med tre miljoner kronor under 2017.

Kostnaderna låg på ungefär samma nivå som under 2016. Personalkostnaderna ökade en aning, vilket framgår av kostnadsfördelningen för 2017 jämfört med 2016.

Jönköpings Södra IF fortsätter att vara en av de bättre klubbarna sett till belägningsgraden på hemmamatcherna. I snitt var 78 procent av platserna på Stadsparksvallen fyllda vid varje matchtillfälle. Detta är dock lägre än 2016 då klubbens belägningsgrad uppgick till hela 90 procent. Publiksnittet minskade från 4 973 åskådare till 4 301 åskådare, vilket också har medfört en marginell minskning av klubbens publikintäkter.

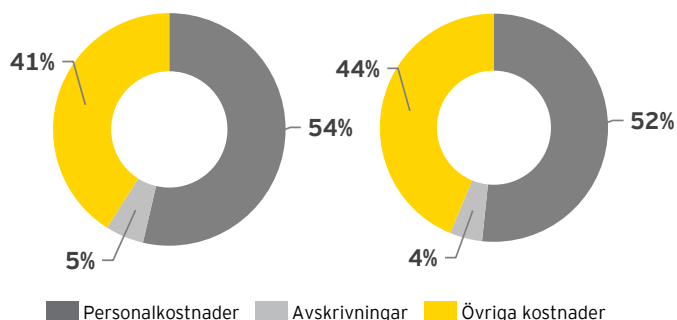
Årets resultat slutade på knappt 4,6 miljoner kronor för Jönköpings Södra IF. Det var väldigt bra för klubbens egna kapital som uppgår till knappt 5 miljoner kronor (434 tusen kronor). Detta ger en soliditet på 43 procent (6 procent).

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att Jönköpings Södra IF lyckades mycket bra med sin ekonomi under 2017. Därmed har de goda möjligheter att ladda om under ett år i Superettan och komma tillbaka ännu bättre. Under 2017 byggde klubben upp sitt egna kapital genom goda ekonomiska resultat. Nu återstår det att se om Jönköpings Södra IF kan dra nytta av ekonomin och vända det till något positivt på planen.

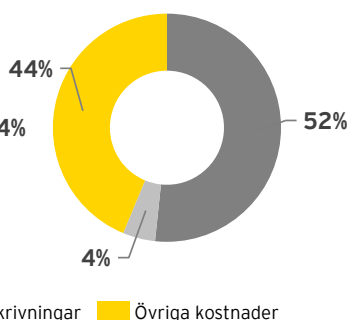
Samhällsnytta

Jönköpings Södras IF:s unga spelare är föreningens framtid. För att kunna stötta unga spelares utveckling i Jönköpings Södra IF finns sedan 2013 Jönköpings Södra IF:s Ungdomsfond. Fondens syfte är att med ekonomiska medel främja arbetet med att utbilda föreningens ungdomar i såväl fotbollskunskap som i sociala och teoretiska sammanhang.

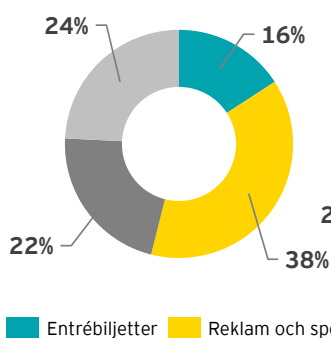
Fördelning av kostnader 2017

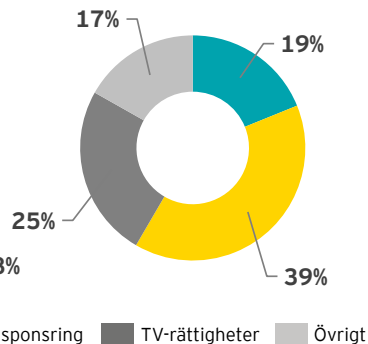
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

Fördelning av nettoomsättning 2016

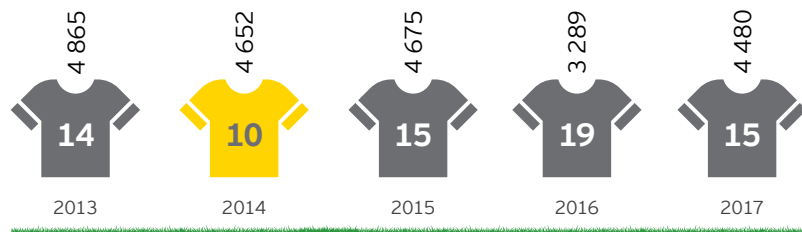

Dzenis Kozica

	Jönköpings Södra IF	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	45 877	40 421
	Totala kostnader (tkr)	41 203	40 129
	Årets resultat (tkr)	4 565	236
	Eget kapital (tkr)	4 999	434
	Tabellplacering	14	12
	Vunna poäng	30	35
	Arenakapacitet	5 500	5 500
	Publiksnitt	4 301	4 973
	Beläggningsgrad	78%	90%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	676	552
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	583	457

15

Publiksnitt och tabellplacering

Halmstads BK

Det blev endast en säsong för Halmstads BK i Allsvenskan 2017, då klubben efter avancemang från Superettan 2016 genom kval mot Helsingborgs IF slutade på femtonde plats. Även om säsongen inte gick Halmstads BK:s väg är det tydligt att allsvenskt spel lockar fler åskådare. 2016, när klubben spelade i Superettan, hade Halmstads BK ett publiksnitt på 3 289 åskådare. Årets spel i Allsvenskan lockade i genomsnitt 1 191 fler åskådare. Det gav klubben ett publiksnitt på 4 480 åskådare, vilket är en ökning med 36 procent. Ökningen av publiksnittet gjorde även avtryck i intäkterna från entrébiljetter som ökade med 1,4 miljoner kronor. Sett till klubbens totala ekonomi står dock intäkterna från entrébiljetter endast för 8 procent av nettoomsättningen.

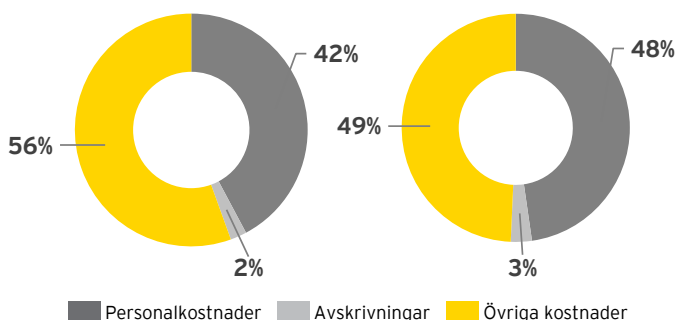
2017 blev ett ekonomiskt bra år för klubben tack vare spelet i Allsvenskan. Halmstads BK gjorde en vinst på 7,9 miljoner kronor, vilket kan jämföras med 2016 då klubben gjorde en marginell vinst på 148 tusen kronor. Totalt ökade klubbens intäkter med 40,2 miljoner kronor jämfört med förgående år. Det är en ökning motsvarande 104 procent. Alla intäkter ökade stadigt. Den enskilt största ökningen står spelarförsäljningar för. Posten ökade med 32,7 miljoner kronor, från 2,4 miljoner kronor till 35,1 miljoner kronor. Kostnaderna ökade också rejält jämfört med förgående år. De totala rörelsekostnaderna ökade med 32,9 miljoner kronor eller 83 procent. Personalkostnaderna ökade med 11,7 miljoner kronor och övriga kostnader med 20,7 miljoner kronor.

Bolagets egna kapital uppgår till 8,6 miljoner kronor, vilket främst beror på årets resultat. Det ställer krav på att Halmstads BK lyckas minska sina kostnader till kommande säsong då intäkterna får antas minska rejält.

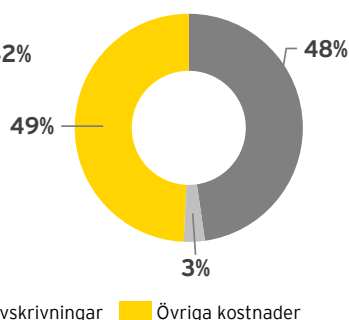
Samhällsnytta

Halmstads BK vill vara en fotbollsklubb med brett engagemang i samhället, allt med utgångspunkt från fotbollen. Deras önskan är att göra stor nytta i samhället genom att skapa relationer, träffas i ett kravlöst sammanhang och göra roliga saker tillsammans. Halmstads BK vill vara en aktiv medspelare i samhället genom att göra det som de är bäst på - spela fotboll. Alla kan, med utgångspunkt från sina förutsättningar, spela fotboll och mot bakgrund av detta startade klubben nattfotboll i Halmstad. Nattfotbollen anordnas i området Andersberg, som enligt polismyndigheten är ett särskilt utsatt område, karakteriserat av låg socioekonomisk status och kriminell påverkan på lokalsamhället. Varje fredag är Halmstads BK på plats tillsammans med Kris, under den tid på kvällen när det sker flest skadegörelser och brott. Varje tillfälle lockar 50-70 deltagare. Halmstads BK och Kris bjuder på fika, spelar fotboll och umgås med deltagarna. Det är helt kravlöst, utan fokus på prestation eller närvaro. På detta sätt gör Halmstads BK roliga saker tillsammans, allt runt fotbollen.

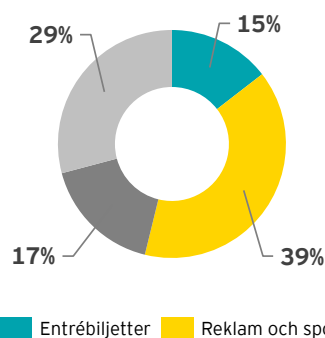
Fördelning av kostnader 2017

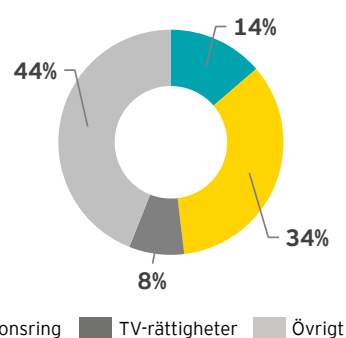
Fördelning av kostnader 2016

Fördelning av nettoomsättning 2017

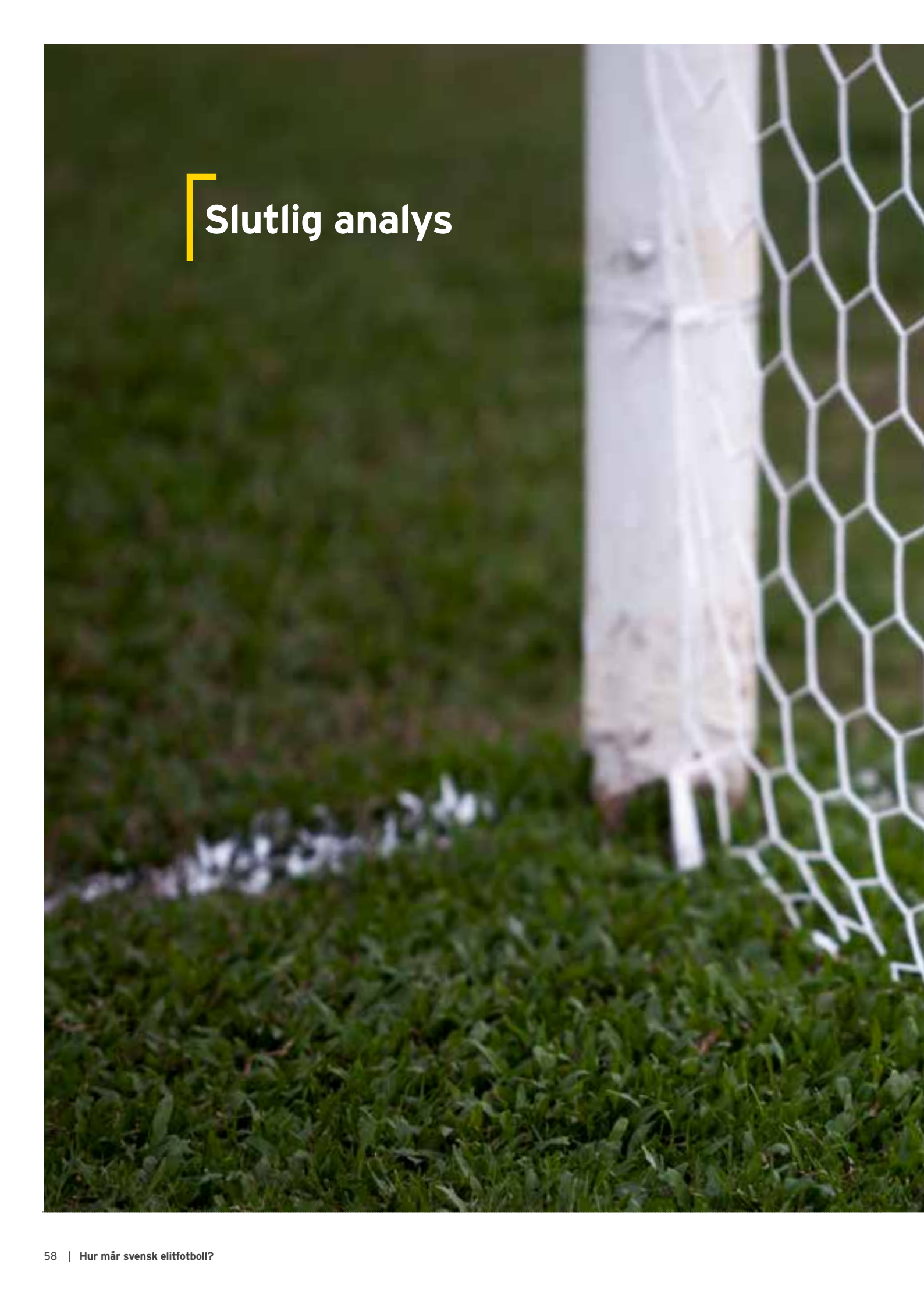
Fördelning av nettoomsättning 2016

Johan Oremo

	Halmstads BK	2017	2016
	Nettoomsättning (tkr)	44 477	36 845
	Totala kostnader (tkr)	72 424	39 523
	Årets resultat (tkr)	7 874	148
	Eget kapital (tkr)	8 599	849
	Tabellplacering	15	19
	Vunna poäng	24	54
	Arenakapacitet	7 135	7 135
	Publiksnitt	4 480	3 289
	Beläggningsgrad	63%	46%
	Lönekostnad per vunnen poäng (tkr)	1 145	304
	Sponsorkrona per vunnen poäng (tkr)	728	235

Slutlig analys

Bolagsstruktur - elitverksamhet i förening versus idrottsaktiebolag

För att Svenska Fotbollsförbundets licensnämnd ska bevilja elitlicens måste bolaget eller föreningen som ansöker uppfylla en rad ekonomiska kriterier. Bolaget eller föreningen får till exempel inte ha ett negativt eget kapital per den 31 december (1). I Svenska Fotbollsförbundets (SvFF) stadgar står det att bolag och föreningar ska bedriva sin verksamhet med sund ekonomi och iaktta god redovisningssed. Det innebär bland annat att gällande lagar, regler och rekommendationer inom redovisningsområdet ska följas.

Samtliga klubbar i Allsvenskan ägs till minst 51 procent av en medlemsstyrd förening. Av de lag som spelade i Allsvenskan under 2017 är det endast AIK som bedriver sin elitverksamhet i ett aktiebolag. Övriga klubbars verksamhet ligger i föreningar.

Den största skillnaden mellan att driva en verksamhet i ett aktiebolag jämfört med i en förening är möjligheten att sprida ägandet och ta in externt kapital. Föreningen måste dock fortsätta att äga minst 51 procent av rösterna i aktiebolaget. På kort sikt möjliggör detta att kapital tillskjuts bolaget. På lång sikt är den ekonomiska effekten mer osäker, då externa investerare kan kräva avkastning på sitt insatta kapital i form av aktieutdelningar. Detta kan således påverka bolagets egna kapital negativt.

Det finns ytterligare en skillnad mellan att driva elitverksamheten i ett bolag jämfört med i en förening - aktiebolaget blir momspliktigt och ska betala utgående moms på all momspliktig försäljning. Samtidigt får klubben dra av ingående moms på inköp. En stor del av bolagets kostnader utgörs dock av lönekostnader och sociala avgifter som inte är belagda med moms. Det innebär en övervikt på utgående moms. När utgående moms ska betalas på försäljning blir effekten något av följande:

- Om motparten är en privatperson får denne stå för momsdelen, vilket innebär ett högre pris för kunden. Om motparten är ett företag (exempelvis sponsring och reklam) har företaget i fråga avdragsrätt för momsen. Det gör att effekten blir noll i slutändan trots ett högre försäljningspris.
- Klubben får stå för momsdelen, vilket innebär lägre marginal på sålda produkter och tjänster.

Resonemanget ovan visar på några av skillnaderna mellan att driva elitverksamheten i ett aktiebolag jämfört med i en förening. Extern finansiering kan vara av godo på lång sikt, men det beror till stor del på motpartens syfte med investeringen. Att värdera elitlicenser vid överlåtelser från föreningar till aktiebolag är komplicerat - framför allt om klubben skulle bli degraderad från Allsvenskan. Det kan då bli aktuellt med en nedskrivning som kan eliminera det egna kapitalet helt. En koncernintern försäljning med stor reavinst som följd gör det möjligt att vid behov flytta eget kapital mellan föreningen och aktiebolaget. Oavsett vilken väg man väljer att gå handlar det om att klubben ska kunna bära sina kostnader på lång sikt och göra positiva resultat för att överleva ekonomiskt.

Svensk elitfotbolls bidrag till samhället

Svensk elitfotboll består av Allsvenskan och Superettan. Värdet på deras gemensamma bidrag till samhället inom områdena hälsa och välbefinnande, inkludering genom sysselsättning samt ideella insatser uppskattas till 775 miljoner för 2017. Svensk elitfotboll sysselsatte 23 000 barn, ungdomar och unga vuxna, engagerade 3 500 ideella ledare och skapade sysselsättning åt cirka 200 personer som tidigare var arbetslösa och i utanförskap.

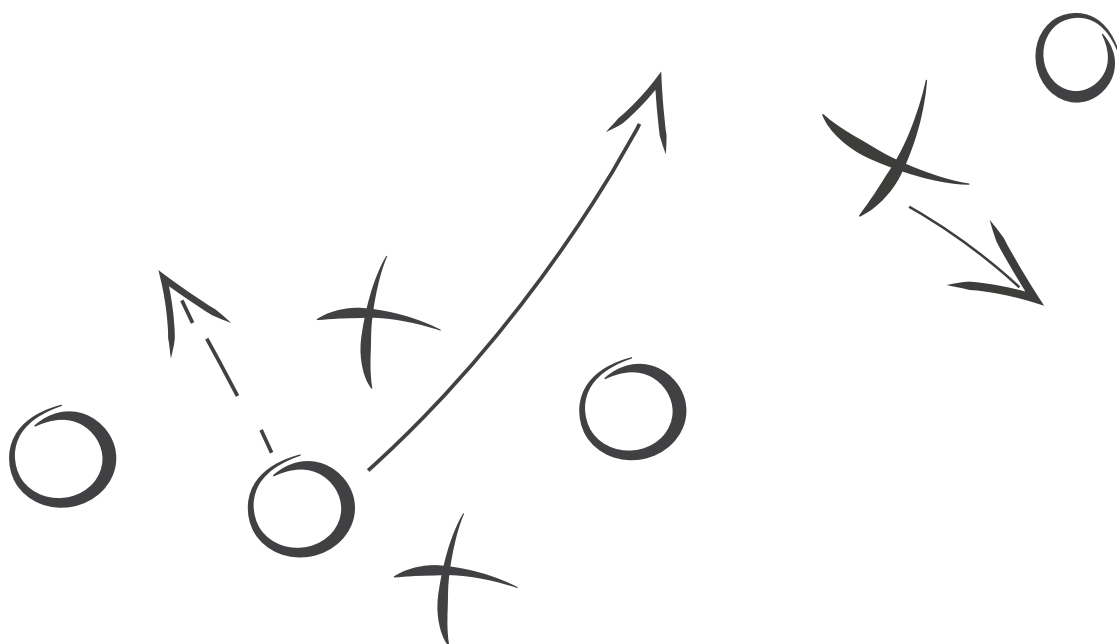
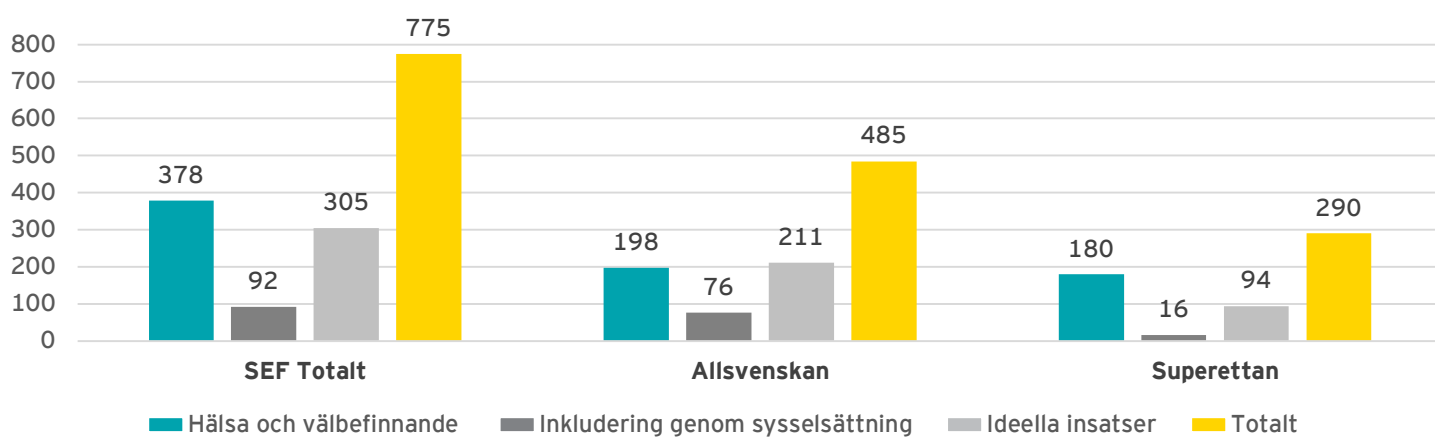
Vår analys, som omfattar tre parametrar, visar att svensk elitfotboll bidrog mest inom området hälsa och välbefinnande. Det uppskattade värdet av insatserna är 377 miljoner kronor. Vi har dock bara skrapat på ytan av elitfotbollens betydelse för samhället genom att enbart titta på tre parametrar.

Värdet av den nytta som svensk elitfotboll bidrar med till samhället är självklart större än uppskattade 775 miljoner kronor. Många klubbar anordnar exempelvis årliga cuper som ger ett stort bidrag till den lokala ekonomin och turistnäringen. Klubbarna driver också flera projekt för att få fler barn och ungdomar att leva ett mer aktivt och hälsosamt liv. Många klubbar arrangerar även nattfotboll. Under kvällar och nätter öppnar klubbarna sina idrottshallar för barn och ungdomar. Syftet är att minska kriminalitet och skadegörelse och att öka gemenskapen för att skapa en meningsfull fritid för barn och ungdomar. Ytterligare ett exempel på svensk elitfotbolls bidrag till samhället är att låta fotbollsspelare och andra företrädare från klubbarna besöka skolor för att föreläsa om gemenskap och jämställdhet.

Sponsorer bidrar med totalt 389 miljoner kronor till de allsvenska klubbarna. Det kan sättas i relation till de 485 miljoner kronor som de allsvenska klubbarna bidrar med till samhället. Klubbarnas arbete skapar inte bara samhällsnytta. På lång sikt gynnar deras arbete även idrotten i stort. Det skapar en grund för klubbarna att växa organisatoriskt och att öka sponsorintäkterna och supporterskapet. Idrott är en viktig pusselbit för att skapa god integration och minska utanförskap. Det vi har beskrivit ovan sätter både siffror och ord på svensk elitfotbolls bidrag till samhället under 2017. Vi hoppas att svensk elitfotboll fortsätter sitt aktiva arbete med att bidra till samhället och sprida kunskap och engagemang till såväl sponsorer som idrottssverige i helhet.

Svensk elitfotbolls bidrag till samhället (Mkr)

Hur mår Allsvenskan?

Allsvenskan som helhet mår bra, men vi kan konstatera att variationen mellan klubbarna är stor och klyftorna har ökat under 2017. Vi kan även konstatera att samhället mår bra av Allsvenskan. Det uppskattade värdet av Allsvenskans bidrag till samhället, vid mätning av tre parametrar, överstiger de sponsorintäkter som Allsvenskan årligen får ta del av. För varje krona som näringsliv, stad och kommun investerar i svensk elitfotboll skapar klubbarna värden för vårt samhälle genom olika former av samhällsnytta.

Nytt tv-avtal med mångmiljonbelopp för Allsvenskan

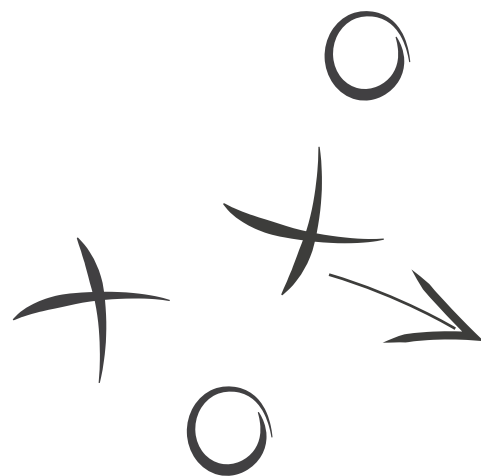
En av de rubriker som UEFA:s uppställningsform specificerar för klubbarnas intäkter är sändningsrättigheter. Sedan 2016 är det TV4-gruppen som äger rättigheterna att sända Allsvenskan och Superettan. Avtalet uppgår årligen till 245 miljoner kronor. Det nuvarande avtalet sträcker sig fram till och med säsongen 2019. Efter det träder ett nytt avtal i kraft. Avtalet upphandlades och blev offentligt för ungefär ett år sedan. Det var Discovery Networks Sweden som vann upphandlingen och avtalet sägs vara historiskt. Media har rapporterat att avtalet uppgår till 540 miljoner kronor per säsong, vilket om det stämmer skulle vara mer än en dubbling av det nuvarande avtalet. Detta skulle vara ett ypperligt tillfälle för klubbarna att stärka sina finanser.

Om fördelningsnyckeln för tv-pengarna är densamma som tidigare betyder det att de bästa klubbarna får ännu mer av kakan. Om en klubb placerar sig på första plats i Allsvenskan ökar intäkterna från tv-rättigheter med knappt 21 miljoner kronor. Klubbar som placerar sig på den nedre halvan av tabellen kan däremot bara räkna med en intäktsökning på drygt 12 miljoner kronor. Självklart vinner alla klubbar på det nya tv-avtalet, men det är toppklubbarna som kan dra ifrån och separera sig från klubbarna på den nedre halvan av tabellen.

Det nya tv-avtalet kommer att öka omsättningen ordentligt i flera klubbar. Det ger klubbarna utrymme att förbättra sin ekonomi genom att bland annat stärka det egna kapitalet.

En "lägsta gräns" för eget kapital eller soliditet sätter press på klubbarna att spara pengar och bygga upp det egna kapitalet och öka soliditeten. Med ett golv för eget kapital eller soliditet måste klubbarna göra bättre resultat än att bara gå precis plus. Om klubbarna avsätter pengar kan de investera i sig själva på längre sikt.

I dag måste klubbarna sälja spelare dyrt eller vinna, gärna båda delarna, för att lyckas ekonomiskt. Har en klubb lyckats ekonomiskt är det lättare att lyckas sportsligt, något som Djurgårdens IF är ett lysande exempel på. De vände goda ekonomiska siffror från 2016 till ett lyckat sportsligt resultat under 2017. Det krävs dock att klubbarna är långsiktiga och realistiska i sin budgetering och planering. Att budgetera för ett nollresultat och samtidigt förvänta sig att komma på övre halvan av tabellen och sälja spelare för X antal miljoner kronor är inget som bör uppmuntras. I stället bör klubbarna sträva efter att tänka långsiktigt och bygga för framtiden.

Transfer- och agentkostnader

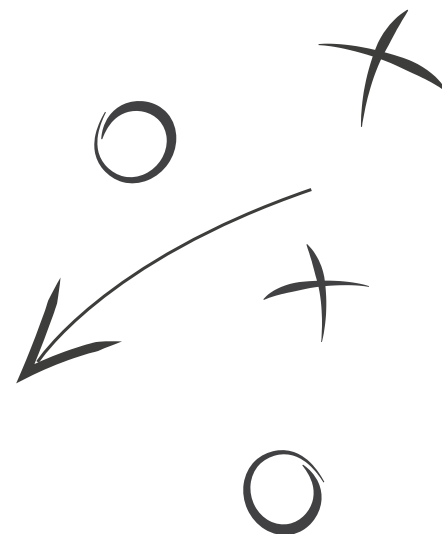
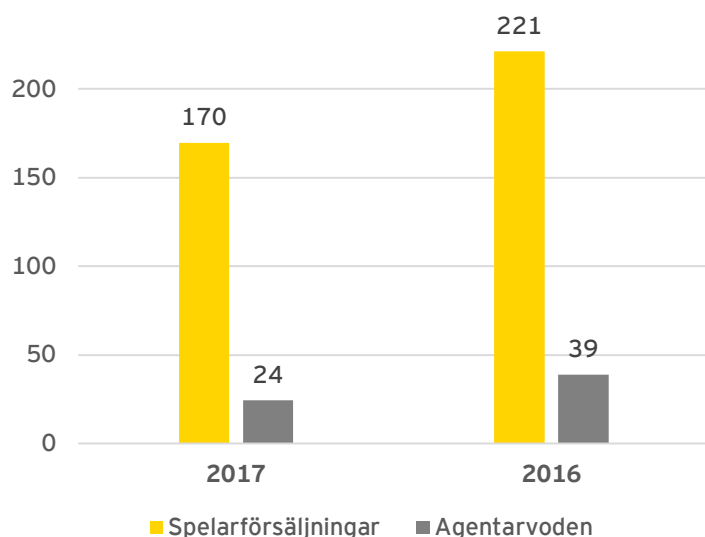
Det är stor skillnad mellan hur klubbarna redovisar spelarförsäljningar och agentkostnader. Alla klubbar utom IK Sirius FK specificerar spelarförsäljningar i sin årsredovisning. Men när det kommer till agentkostnader är det bara nio klubbar som specificerar denna kostnad i sin årsredovisning. Frågan vi kan ställa oss är varför klubbarna inte är lika benägna att redovisa agentarvoden som spelarförsäljningar?

Om vi bryter ut spelarförsäljningar i de nio klubbar som redovisar agentarvoden uppgår den totala summan till 170 miljoner kronor 2017 jämfört med 221 miljoner kronor 2016. Det motsvarar en minskning på 23 procent. Agentkostnaderna i samma klubbar uppgår till 24 miljoner kronor 2017 jämfört med 39 miljoner kronor 2016. Det är en minskning med 38 procent. Agentarvodenas andel av spelarförsäljningarna låg på 14 procent 2017 jämfört med knappt 18 procent 2016.

Eftersom nästan hälften av de allsvenska klubbarna inte redovisar agentkostnader blir mörkertalet stort. Vi ser att agentarvodena har minskat mer än spelarförsäljningarna i de klubbar som redovisar agentkostnader. Fyra av nio klubbar redovisar dock högre agentarvoden samtidigt som deras försäljning har minskat. Det indikerar att det inte stämmer att agenterna får en mindre procentuell del av försäljningen. En anledning till att agentarvodena ändå överlag har minskat i andel av spelarförsäljning kan vara att agenterna procentuellt sett tjänar mer pengar vid större övergångar. Det underbyggs av att de

klubbar som sålde mest under 2016 har kraftigt minskade övergångssummor samtidigt som deras agentkostnader har minskat ännu mer. En förklaring till att klubbarnas transparens avseende agentkostnader är låg kan vara att det sticker i ögonen på klubbarnas intressenter. Ingen av de tre klubbar som har ökat sin spelarförsäljning mest sedan 2016 redovisar sina agentkostnader. Om vi antar att de klubbar som inte redovisar agentkostnader har samma andel agentkostnad i relation till spelarförsäljning uppgår de allsvenska klubbarnas totala agentarvoden till 45 miljoner kronor under 2017. Är det rimligt att klubbarna betalar en så stor andel i agentarvoden? Kan det vara så att andelen agentarvode i relation till spelarförsäljning är högre i de klubbar som inte är transparenta och specificerar detta i årsredovisningen?

Spelarförsäljning och agentarvoden (Mkr)

Budgetera inte med spelarförsäljningar

Under de senaste säsongerna har allsvenska klubbar sålt spelare för mer pengar än någonsin. Bara under 2017 såldes spelare för 320 miljoner kronor. Det är en ökning på 76 miljoner kronor jämfört med föregående års spelarförsäljningar som uppgick till 244 miljoner kronor. AIK sålde supertalangen Alexander Isak till den tyska storklubben Borussia Dortmund i januari 2017 för 85 miljoner kronor (1). Summan är den största någonsin för en spelare som sålts från en svensk klubb.

Spelartransfers har blivit en del av allsvenska klubbarnas kärnverksamhet, något som klubbarna räknar med när de budgeterar. Att budgetera för stora försäljningar bör i största möjliga mån undvikas, eftersom konsekvenserna blir stora om klubbarna inte lyckas sälja spelare. De klubbar som slutade topp tre i Allsvenskan under 2017, Malmö FF, AIK och Djurgårdens IF, sålde spelare för 74, 105 respektive 84 miljoner kronor. Det blir totalt 263 miljoner kronor. Det kan verka märkligt att säga att spelarförsäljningar inte bör ingå i klubbarnas kärnverksamhet och därför inte budgeteras för, eftersom klubbarna tjänar så mycket pengar på försäljningarna. Men låt oss ta IFK Göteborg som exempel. Klubben sålde spelare för mer än 30 miljoner kronor under 2016. Under 2017 lyckades klubben dock bara sälja spelare för knappa 10 miljoner kronor. IFK Göteborgs ekonomi står och faller med klubbens spelarförsäljningar, vilket inte är hållbart i längden. Klubbarna måste alltså säkerställa att de kan täcka merparten av sina kostnader med intäkter som inte kommer från spelarförsäljningar.

En väg att gå skulle kunna vara att budgetera för ett nollresultat, utan att räkna med spelarförsäljningar. Vid en eventuell försäljning ser klubben över sin budget och reviderar den. Om det finns utrymme att ta in en ny spelare som kanske kostar mer i lön är det då, efter försäljningen, som klubben kan göra det. Med detta tillvägagångssätt skulle klubbarna anamma en form av försiktighetsprincip. De anpassar sig till det utrymme de faktiskt har och inte till det utrymme klubbarna hoppas att de har.

Klubbarna i Allsvenskan är generellt sett beroende av att sälja spelare. Trots detta bör försäljningarna ses som en "bonus" utöver klubbens ordinarie verksamhet för att skapa en långsiktigt god och hållbar ekonomi.

Ta vara på UEFA:s uppställning för att öka jämförbarheten mellan klubbarna

De allsvenska klubbarna har många intressenter, allt från moderföreningarnas medlemmar till sponsorer av olika slag. Därför är det ytterst viktigt att årsredovisningen är upprättad på ett enkelt sätt, så att även lekmän kan läsa den och förstå hur verksamheten har gått under det senaste året. För att göra det enklare för läsarna av årsredovisningar finns därför olika standardutformningar som bestäms av bolagets eller föreningens storlek. Eftersom de allsvenska klubbarna är olika stora tillämpar de olika regelverk för hur årsredovisningarna ska utformas, vilket försvårar jämförbarheten. I dag finns en uppställning som vi väljer att kalla "UEFA-uppställning". Den har SvFF tagit fram i enlighet med riktlinjerna för UEFA-klubblicensbestämmelserna. Vi anser att alla klubbar bör följa de ekonomiska riktlinjer som finns i dessa bestämmelser. Vi anser även att SEF skulle kunna kräva att klubbarna använder UEFA:s uppställningsform, dels för att öka transparensen i klubbarnas siffror, dels för att underlätta jämförbarheten klubbarna emellan. Detta skulle vara till fördel för samtliga av klubbarnas intressenter.

Då vi i denna rapport främst har tittat på klubbarnas resultaträkning och fördelningen av klubbarnas intäkt- och kostnadsströmmar har vi kunnat se att flera klubbar redovisar enligt den föreslagna UEFA-uppställningen. Vad gäller årsredovisningarna för 2017 anser vi att hälften av klubbarna redovisar enligt UEFA-uppställningen. Jämfört med 2016 har det inte skett någon större förändring. Klubbarna som använde UEFA-uppställningen föregående år använder samma uppställning även i år. I en klar majoritet av fallen specificeras detta i en not till resultaträkningen och inte i själva resultaträkningen.

Som tidigare nämnts skulle användningen av UEFA-uppställningen medföra ökad transparens kring klubbarnas ekonomiska redovisning, något som borde ligga i alla medlemmars intresse. Med en ökad transparens blir klubbarna lättare att jämföra, vilket innebär att analyser av hållbara affärsmodeller kan sällas ut snabbare. För att detta ska fungera fullt ut måste klubbarna följa uppställningen i såväl resultat- som balansräkning. Ett argument för en ökad transparens av fotbollsklubbarnas ekonomiska data är att konkurrensen skulle öka på ett rättvist sätt. Det handlar om att visa upp bra siffror som också är korrekta. När riktlinjer saknas är det lättare att ge en förskönad bild som kanske inte alltid är helt rättvisande.

Totalt bidrar sponsorer med 389 miljoner kronor till de allsvenska klubbarna, vilket kan sättas i relation till de 485 miljoner kronor som de allsvenska klubbarna bidrar med till samhället. Det innebär att för varje investerad krona från näringsliv, stad och kommun i svensk elitfotboll skapar klubbarna dessa värden för samhället i olika former av samhällsnytta.

Fotboll skapar ett mer öppet, jämlikt och inkluderande samhälle. Vår rapport sätter både siffror och ord på hur fotbollen har bidragit till samhället under 2017. Vi har dock bara skrapat på ytan genom att enbart titta på tre parametrar av samhällsnyttan. Vi hoppas att Svensk Elitfotboll fortsätter att aktivt arbeta med att bidra till samhället.

Upplysningar

Vi har i så stor utsträckning som möjligt baserat vår rapport på koncernsiffror för respektive klubb. Detta för att kunna visa ett lags finansiella ställning på ett rättvisande sätt, utan att koncerninterna transaktioner inkluderas åt något håll. Dessutom finns det i många fall flera bolag kopplade till en klubb, utöver den juridiska enhet som har elitlicensen för spel i Allsvenskan. Syftet med dessa bolag är att på ett eller annat sätt stödja elitverksamheten och på sikt generera intäkter och vinster till denna.

Nyckeltalsdefinitioner

Totala kostnader: Avser samtliga rörelsekostnader.

Personalkostnader: Avser samtliga personalkostnader för hela koncernen.

Lönekostnader: Lönekostnaderna i analyserna av "lönekostnad per poäng" och "lönekostnad per placering" avser en sammanställning av samtliga lönekostnader och sociala avgifter i koncernen eller, i de fall koncernredovisning inte upprättas, i det bolag eller förening som har elitlicensen.

Total omsättning: Inkluderar samtliga intäkter som koncernen, alternativt bolaget eller föreningen har.

Spelarförsäljning: Belopp avseende spelarförsäljningar i utländsk valuta enligt transfermarknaden har konverterats till svenska kronor utifrån valutakurs enligt Riksbanken per försäljningsdag.

Nettoomsättning: Inkluderar intäkter direkt hänförliga till kärnverksamheten.

Publiksnitt: Avser genomsnittligt antal åskådare på hemmamatcher.

Tal inom parentes O: Avser jämförelsetal från föregående år.

Avrundningsfel: Rapportens analyser är gjorda i tusental kronor om inte annat anges. I förekommande fall kan det därför inträffa avrundningsfel. Dessa anses vara av oväsentlig karaktär och påverkar inte jämförbarheten eller analyserna i hög grad.

Om Sports Business Services

Sports Business Services är ett rikstäckande nätverk med medarbetare från EY som stödjer idrottsföreningar, klubbar, förbund och deras intressenter med EY:s tjänster inom revision, affärsrådgivning, skatt och transaktioner. Våra medarbetare har bred erfarenhet från många olika idrottsområden och bland våra kunder finns såväl enskilda idrottare som klubb- och landslag, både i Sverige och internationellt. Vi har kontakt med de flesta elitklubbarna inom de stora lagsporterna i Sverige, liksom med flera stora idrottsförbund.

Siffrorna i denna rapport har hämtats från nedanstående källor, vilket måste beaktas när jämförelser görs. Nedan avser siffror som är återkommande på flera ställen i rapporten.

Hammarby IF:

Koncernredovisning Hammarby IF Fotbollsförening 2017

AIK:

Koncernredovisning AIK Fotboll AB 2017

BK Häcken:

Koncernredovisning BK Häcken 2017

Djurgårdens IF:

Koncernredovisning för Djurgårdens IF Fotbollsförening 2017

GIF Sundsvall:

Koncernredovisning för GIF Sundsvall 2017

Malmö FF:

Koncernredovisning Malmö Fotbollsförening 2017

IF Elfsborg:

Koncernredovisning IF Elfsborg 2017

IFK Göteborg:

Koncernredovisning IFK Göteborg 2017

IFK Norrköping:

Koncernredovisning IFK Norrköping Fotbollsklubb 2017

Jönköpings Södra IF:

Årsredovisning Jönköpings Södra IF 2017

Kalmar FF:

Koncernredovisning Kalmar FF 2017

Halmstads BK:

Koncernredovisning Halmstads Bollklubb 2017

IK Sirius FK:

Koncernredovisning IK Sirius Fotbollsklubb 2017

Örebro SK:

Koncernredovisning för Örebro Sportklubb fotbollsklubb 2017

Östersund FK:

Koncernredovisning Östersunds fotbollsklubb 2017

.....

Jönköpings Södra IF anges i kursiv text för att tydliggöra att de inte upprättar koncernredovisning. Vi har därför utgått från föreningens årsredovisning där elitverksamheten ligger. Jönköpings Södra IF upprättar inte koncernredovisning då det inte är nödvändigt givet verksamhetens storlek.

AFC Eskilstuna ingår inte i årets analys av Allsvenskan. Orsaken är att det saknas en reviderad och undertecknad årsredovisning.

I vår granskning har vi främst jämfört åren 2016 och 2017 på totalnivå och på klubbnivå. I vissa av analyserna har vi även gjort en femårsjämförelse för åren 2013 till 2017. Jämförelserna omfattar klubbar som spelade i Allsvenskan under 2017. I de fall någon av klubbarna inte spelade i Allsvenskan under något av våra jämförande år har vi angett detta.

.....

Om EY

EY är ett världsledande företag inom revision, redovisning, skatt, transaktioner och affärsrådgivning. Våra tjänster och insikter hjälper till att skapa förtroende och hållbar tillväxt på finansmarknader och i ekonomier världen över. För att hålla våra löften till våra intressenter utvecklar vi ledare och medarbetare som arbetar i team över gränserna. Vi vill att allt vi gör ska bidra till att affärsvärlden och arbetslivet fungerar bättre - för våra medarbetare, våra kunder och de samhällen vi verkar i.

EY refererar till den globala organisationen samt kan avse en eller flera medlemsföretag i Ernst & Young Global Limited. Varje medlemsföretag utgör en egen juridisk person.

© 2018 Ernst & Young AB.
All Rights Reserved.

ey.com/se

EY material on this page has been prepared for general informational purposes only and is not intended to be relied upon as accounting, tax, or other professional advice. Please refer to your advisors for specific advice.